

สรุปผลงาน
คณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร (ชุดที่ ๒๔)
ระหว่างวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ – วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖

สมัย
นายสันตศักร์ จรุงญู งามพิเชษฐ์
ประธานคณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร

สรุปผลงาน
คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร

เสนอโดย
กลุ่มงานคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

ศาสนา คือหลักคิดพินิจโลก

ขจัดโศกโกละละโกรธหลง
เป็นสัญญาประจำใจให้มั่นคง
คนสูงส่งกว่าสัตว์เพราะพัฒนา

ศิลปะ คือความงามความรู้สึก

ได้สร้างสรรค์ค่าล้ำลึกได้ศึกษา
ได้รู้ซึ่งสืบทอดตลอดมา
ฝึกศิลป์วิญญาณ์มาแสนนาน

วัฒนธรรม คือชีวิตคือจิตใจ

เชื่อมความเป็นชาติไทยให้ไพศาล
ร้อยชาติพันธุ์คนทั้งหลายให้สำราญ
ในร่มเงาของบ้านนมนานมา

รักประเทศจงร่วมมือือเป็นหลัก

อนุรักษ์อารยธรรมสิ่งล้ำค่า
ภูมิใจในความแตกต่างไม่ร้างลา
เป็นภาพงามตาเตือนว่าอย่าแบ่งแยก

บำรุง พันธุ์อุบล : ประพันธ์

คำนำ

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งในการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ โดยมีการดำเนินการตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ซึ่งได้กำหนดให้กระทำการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุปถัมภ์ทำนุบำรุงและคุ้มครองศาสนา โบราณสถาน การอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมประชาธิปไตย ภูมิปัญญาท้องถิ่น เอกลักษณ์ และแบบวิถีชีวิตไทย” ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์การดำเนินการนำเสนอ ดังนี้

๑. เพื่อหาแนวทางส่งเสริม สนับสนุนการอุปถัมภ์ทำนุบำรุงและคุ้มครองศาสนา โดยจัดให้มีการประชุมพิจารณาแก้ไขปัญหาเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อศาสนาโดยไม่เฉพาะเจาะจงเพียงศาสนาพุทธเท่านั้น แต่ยังรวมถึงศาสนาอื่นที่ผ่านการรับรองจากทางราชการ โดยยกตัวอย่างหัวข้อเรื่องที่พิจารณา เช่น กรณีการตั้งพระพุทธรูปในสถานที่ไม่เหมาะสม กรณีปัญหาและข้อจำกัดในการออกหนังสือเดินทางและตรวจลงตราหนังสือเดินทางให้แก่พระธรรมทูตที่เดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ และกรณีการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะห์ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย เป็นต้น

นอกจากนั้น ได้มีการพิจารณาการร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี พ.ศ. เพื่อหาแนวทางผลักดันให้มีการออกเป็นกฎหมายคุ้มครองดูแลพระภิกษุสงฆ์และแม่ชีในฐานะนักบวช ซึ่งเป็นเรื่องที่ทำได้ยากและมีขั้นตอนการดำเนินการที่ต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร ดังนั้น จึงได้มีแนวคิดการผลักดันให้เห็นผลเป็นรูปธรรมโดยมีต้องรอให้มีการออกเป็นกฎหมาย เช่น การดูแลแม่ชีให้ได้รับสิทธิประโยชน์ในการปรับลดอัตราค่าโดยสาร ซึ่งกระทรวงคมนาคมได้พิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการรวมถึงการรักษาพยาบาลซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้พิจารณาดำเนินการแล้วเช่นกัน เป็นต้น

๒. เพื่อหาแนวทางส่งเสริม สนับสนุนการอนุรักษ์ศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมประชาธิปไตย โดยจัดให้มีการประชุม การสัมมนา โดยยกตัวอย่างการจัดงานสงกรานต์เป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการได้ตระหนักถึงสภาพปัญหาการจัดงานสงกรานต์ในแต่ละปีมีการจัดกิจกรรมโดยไม่คำนึงถึงภาพลักษณ์การสืบสานประเพณีที่ถูกต้องและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน ดังนั้น จึงได้จัดให้มีการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นเชิงบูรณาการ ซึ่งได้รับความร่วมมือด้วยดีโดยองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรณรงค์อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะรัฐบาลควรจัดงานสงกรานต์เป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งได้รับความเห็นชอบโดยมอบหมายให้กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาดำเนินการต่อไป

๓. เพื่อเทิดทูนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชดำริแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้น จึงได้จัดงานพิธีมอบประกาศนียบัตรเพื่อประกาศเกียรติคุณให้แก่บุคคลต้นแบบวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและรณรงค์ให้ประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กและเยาวชนได้น้อมนำเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตสร้างความผาสุกให้แก่ผู้ประพฤติปฏิบัติอย่างแท้จริง

๔. เพื่อหาแนวทางส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการงานด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยเดินทางไปศึกษาดูงานในต่างประเทศและเข้าเยี่ยมคารวะคณะบุคคลสำคัญ เพื่อเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีและแลกเปลี่ยนประสบการณ์แนวคิดการหาแนวทางผลักดันให้มีการดำเนินการที่เห็นผลเป็นรูปธรรม

คณะผู้จัดทำรายงานฉบับนี้ ได้รวบรวมผลงานของคณะกรรมการตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ – วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๖ โดยมีประเด็นที่น่าสนใจหลายเรื่องสมควรนำเสนอให้ผู้สนใจทั่วไปได้ใช้ประโยชน์ในการศึกษาเป็นเบื้องต้น

คณะผู้จัดทำ

กลุ่มงานคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

รายนาม
คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ (๑)

นายสันตศักย์ จรุงญ งามพิเชษฐ์
ประธานคณะกรรมการ

นางเปล่งมณี เร่งสมบุรณ์สุข
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายประกอบ จิรกิติ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นางนาที รัชกิจประการ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายอนันต์ ลิ้มปุตตถาวร
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่
รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า

นายทุนศักดิ์ เล็กอุทัย
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายปัญญาวัฒน์ บุญมี
ที่ปรึกษาคณะกรรมการธิการ

นายธีระ สลักเพชร
กรรมการธิการ

นายปัญญา จินตะเวช
โฆษกคณะกรรมการธิการ

นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล
โฆษกคณะกรรมการธิการ

นางเยาวนิตย์ เพ็ญเกษ
โฆษกคณะกรรมการธิการ

พันโท สิ้นธพ แก้วพิจิตร
โฆษกคณะกรรมการธิการ

นางสาวลีลาวดี วัชรโบล
เลขานุการคณะกรรมการธิการ

นางสลิทิพย์ สุขวัฒน์
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการธิการ

รายนาม
คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ (๒)

นายสันตศัภัย จรุงญู งามพิเชษฐ์
ประธานคณะกรรมการ

นางเปล่งมณี เร่งสมบุรณ์สุข
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายประกอบ จิรกิติ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นางนาที รัชกิจประการ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายอนันต์ ลิ้มคุปตถาวร
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่
รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า

นายปัญญาวัฒน์ บุญมี
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายธีระ สลักเพชร
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางสิรินทร รามสูต
กรรมาธิการ

นายปัญญา จินตะเวช
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางเยาวนิตย์ เพ็ญเกษ
โฆษกคณะกรรมาธิการ

พันโท สิ้นธพ แก้วพิจิตร
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาวลีลาวดี วัชโรบล
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นางสลิทธิพย์ สุขวัฒน์
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

- หมายเหตุ
- นายทศศักดิ์ เล็กอุทัย ลาออกจากคณะกรรมาธิการ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๕ เพื่อไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง
 - นางสิรินทร รามสูต ดำรงตำแหน่งกรรมาธิการแทน ตามมติที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

รายนาม
คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ (๓)

นายสันตศักย์ จรุงญ งามพิเชษฐ์
ประธานคณะกรรมการ

นางเปล่งมณี เร่งสมบุรณ์สุข
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายประกอบ จิรกติ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นางนาที รัชกิจประการ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายอนันต์ ลิ้มปุตตถาวร
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่
รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า

นายปัญญาวัฒน์ บุญมี
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายจีระ สลักเพชร
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางสิรินทร รามสุต
กรรมาธิการ

นายชินวัฒน์ หาบุญพาด
กรรมาธิการ

นายปัญญา จินตะเวช
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล
โฆษกคณะกรรมาธิการ

พันโท สินธพ แก้วพิจิตร
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาวลีลาวดี วัชโรบล
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นางสลิทธิพย์ สุขวัฒน์
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

- หมายเหตุ - นางเยวานิตย์ เพ็ญเกษ ขอลาออกจากคณะกรรมาธิการ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
- นายชินวัฒน์ หาบุญพาด ดำรงตำแหน่งกรรมาธิการแทน ตามมติที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓๒ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ณ

รายนาม
คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ (๔)

นายสันตศักย์ จรุงญ งามพิเชษฐ์
ประธานคณะกรรมการ

นางเปล่งมณี เร่งสมบุรณ์สุข
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายประกอบ จิรกิติ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นางนาที รัชกิจประการ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นายอนันต์ ลิ้มปุตตถาวร
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่
รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า

นายสุนนท์สรณ์ เลิศฤทธิ์ศิริกุล
ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

นายธีระ สลักเพชร
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางสิรินทร รามสุต
กรรมาธิการ

นายชินวัฒน์ หาบุญพาด
กรรมาธิการ

นายปัญญา จินตะเวช
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายจุฑาธิ์ ลักษณะวิชัญ
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาวลีลาวดี วชิโรบล
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นางสลิตทิพย์ สุขวัฒน์
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

- หมายเหตุ
- นายปัญญาวัฒน์ บุญมี ถึงแก่อนิจกรรม เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
 - พันโท สิ้นธพ แก้วพิจิตร ขอลาออกจากคณะกรรมาธิการ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
 - นายฐานนท์ศรณ์ เลิศฤทธิ์ศิริกุล และนายจุฑาธิ์ ลักษณะวิชัญ ดำรงตำแหน่งกรรมาธิการแทนตามมติที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๖

รายนาม
คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ (๕)

นายสันตศักย์ จรุงนัมม์
ประธานคณะกรรมการ

นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง

นายประกอบ จิรกติ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง

นางนาที รัชกิจประการ
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม

นางสลลิตพิพย์ สุขวัฒน์
รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่

พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่
รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า

นายฐนนต์สรณ์ เลิศฤทธิ์ศิริกุล
รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก

นายธีระ สลักเพชร
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางสาวอรุณี ชำนาญยา
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายสมเกียรติ ศรีลัมพ์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางสิรินทร รามสุต
กรรมาธิการ

นายชินวัฒน์ หาบุญพาด
กรรมาธิการ

นายปัญญา จินตะเวช
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายจุฑาธิ์ ลักษณะวิศิษฐ์
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาวลีลาวดี วัชรโบล
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

- หมายเหตุ
- นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข และนายอนันต์ ลิ้มปคุปตถาวร ขอลาออกจากคณะกรรมาธิการ เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๖
 - นางสาวอรุณี ชำนาญยา และนายสมเกียรติ ศรีลัมพ์ ดำรงตำแหน่งกรรมาธิการแทน ตามมติที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖
 - นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง และนางสลิลทิพย์ สุขวัฒน์ เป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง ตามมติที่ประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๗๔ วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
รายชื่อคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	ค-ณ
สารบัญ	ฐ
บทบาทอำนาจหน้าที่	ด
การประชุมคณะกรรมการ	
- การประชุมคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	๓
- การประชุมคณะกรรมการพิจารณาพระราชบัญญัติอุปถัมภ์ และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ.	๔๑
- การประชุมคณะกรรมการพิจารณาพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี พ.ศ.	๖๒
- การประชุมคณะกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาวัดร้าง ศาสนสมบัติกลางและธรณีสงฆ์	๘๐
การจัดสมมนาของคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	๘๓
การจัดโครงการ “สืบสานประเพณีวันสงกรานต์ ปีใหม่ไทย พุทธศักราช ๒๕๕๕”	๘๕
การจัดโครงการ “เหลียวหลังแลหน้า เศรษฐกิจพอเพียง : อุปสรรคและยุทธวิธี” และพิธีมอบรางวัล “เยาวชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง	๙๑
การเดินทางไปศึกษาดูงานภายในของคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	
- การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดเชียงใหม่	๑๐๓
- การเดินทางไปศึกษาดูงานและติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาที่ดินวัดร้าง ณ จังหวัดสกลนคร	๑๐๖
- การเดินทางไปศึกษาดูงานและร่วมพิธีตักบาตรพระสงฆ์ ๑๒,๖๐๐ รูป เพื่อฉลองพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปีแห่งการตรัสรู้ธรรม ณ จังหวัดชลบุรี	๑๑๑
การเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม	
- การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐอิตาลี สาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหราชอาณาจักร	๑๑๗
- การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง และเขตบริหารพิเศษมาเก๊า แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน	๑๒๕
- การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐอินเดีย	๑๓๓
- การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น	๑๔๑
- การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์	๑๔๖
ภาคผนวก	

บทบาทและอำนาจหน้าที่

อาศัยอำนาจตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๓๕ กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการธิการสามัญ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๘๒ กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการธิการสามัญประจำสภาผู้แทนราษฎร สามสิบห้าคณะแต่ละคณะประกอบด้วยกรรมการจำนวนสิบห้าคน

จากหลักการของรัฐธรรมนูญ และข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าว สภาผู้แทนราษฎรได้มีมติตั้งคณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ กระทำกิจการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุปถัมภ์ทำนุบำรุงและคุ้มครองศาสนา โบราณสถาน การอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมประชาธิปไตย ภูมิปัญญาท้องถิ่น เอกลักษณ์ และแบบวิถีชีวิตไทย

อำนาจหน้าที่ดังกล่าวเป็นกรอบการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หมวด ๕ ว่าด้วยแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ส่วนที่ ๔ แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การสาธารณสุข การศึกษา และวัฒนธรรม มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ (๔) (๕) (๖) หมวด ๖ ส่วนที่ ๗ การตราพระราชบัญญัติ และส่วนที่ ๙ การควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินซึ่งเป็นการให้ความเห็นชอบต่อร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณแผ่นดิน

ดังนั้น คณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ควรมีบทบาทตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ดังนี้

- ๑) บทบาทด้านการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ โดยเสนอกฎหมายเกี่ยวข้องกับงานด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- ๒) บทบาทด้านติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของฝ่ายบริหาร โดยควบคุมการบริหารงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- ๓) บทบาทด้านการศึกษาสอบสวนเรื่องต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของประชาชนหรือสาธารณะ

กลุ่มงานคณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการ จึงได้จัดทำร่างกรอบแนวทางการดำเนินงานตลอดจนรวบรวมกฎหมายและรัฐธรรมนูญในมาตราที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้คณะกรรมการธิการพิจารณาศึกษาในเบื้องต้นและวางกรอบแนวทางการดำเนินงานต่อไป

การประชุม
คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร

๑. การประชุมคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

การประชุมคณะกรรมการ ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ – เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ได้จัดให้มีการประชุม ๗๖ ครั้ง โดยมีเรื่องที่พิจารณาเป็นประเด็นสำคัญสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑) พิจารณาเรื่องแนวทางการอุปถัมภ์ คຸ້ມครอง และการส่งเสริมพระพุทธศาสนา
ประเด็นการพิจารณา

แผนการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุนงานด้านพระพุทธศาสนา

ผลการพิจารณา

สำนักนายกรัฐมนตรี จัดทำแผนการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

๑. แผนการเร่งด่วนในการให้ความช่วยเหลือวัดที่ประสบอุทกภัย โดยตั้งศูนย์ ๒๒๕ แห่ง เพื่อให้การเยียวยาช่วยเหลือวัด พระภิกษุสามเณร ทั้งนี้ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด เป็นศูนย์กลางการประสานงานในระดับอำเภอ ตำบล เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

ในการเยียวยาได้มีการดำเนินการโดยถวายปัจจัยทางด้านการเงินวัดละ ๕,๐๐๐ บาท ค่าภัตตาหารมื้อละ ๔๐ บาท จำนวน ๒ มื้อ/รูป และถวายซีพวดยพระสงฆ์ ๕๐,๐๐๐ ชุด ชาวบ้านชุมชนใกล้เคียง ๒๐,๐๐๐ ชุด นอกจากนั้น ยังได้จัดการเยียวยาทางด้านจิตใจ โดยจัดทำโครงการ “ธรรมะเยียวยาจิตใจผู้ประสบภัย” โดยมีวัดสระเกศเป็นศูนย์กลางการดำเนินงาน และได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. แผนการส่งเสริม สนับสนุนงานด้านพระพุทธศาสนา

๒.๑ ตั้งศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลก ณ พุทธมณฑล โดยกำหนดในแผนงานงบประมาณประจำปี ๒๕๕๕ เพื่อเฉลิมฉลองในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๘๔ พรรษา

๒.๒ ตั้งสื่อวิทยุและโทรทัศน์ เพื่อเผยแผ่ศาสนาให้แก่พุทธศาสนิกชน

๒.๓ ตั้งธนาคารพระพุทธศาสนา

๒.๔ จัดการประชุมสัมพันธให้แจ้งรายชื่อวัดที่ไม่มีเจ้าภาพภิกษุ ซึ่งมีประมาณ ๘๐๐ วัด ในจำนวนนี้บางวัดมีพระภิกษุไม่ถึง ๕ รูป ได้จัดถวายเป็นผ้าป่า โดยมีบุคคลเสนอเป็นเจ้าภาพภิกษุหรือผ้าป่าครบถ้วน

๒.๕ จัดโครงการสวดมนต์ โดยนำบทสวดมนต์ที่มีความเชื่อว่าจะทำให้เกิดพลังด้านจิตใจ ได้แก่ มงคลสูตร รัตนสูตร ๗ ตำนาน เป็นต้น

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. สำนักนายกรัฐมนตรีได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนพระพุทธศาสนาให้มีความเข้มแข็ง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเจริญพระพุทธมนต์เพื่อขจัดภัยด้วยการสวดรัตนสูตร การสำรวจและให้ความช่วยเหลือวัดและสำนักสงฆ์ที่ประสบอุทกภัย เป็นต้น

๒. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรสำรวจข้อมูลวัดในพระพุทธศาสนาและสำนักสงฆ์ทั่วราชอาณาจักรไทย เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลที่ชัดเจนสามารถเข้าถึงข้อมูลและสืบค้นได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ

๒) พิจารณาเรื่องการปลูกจิตสำนึกการรณรงค์การจัดงานเทศกาลที่ถูกต้องตามครรลองประเพณีที่ดีงามและการปลูกฝังค่านิยมที่เหมาะสม

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการปลูกจิตสำนึกการรณรงค์การจัดงานเทศกาลประเพณีวันสำคัญ อาทิ วันสงกรานต์ วันลอยกระทง เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กเยาวชนไทยตลอดจนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมประเพณีไทย

ผลการพิจารณา

กระทรวงวัฒนธรรม นำเสนอข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหากรณีการจัดงานเทศกาลต่าง ๆ ที่ไม่ถูกต้องตามครรลองวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม รวมถึงค่านิยมที่ไม่เหมาะสม ได้มีการดำเนินการสร้างบุคคลต้นแบบที่สื่อให้เห็นสาระวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกลไกในการเผยแพร่องค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนนำผู้สูงอายุและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ถูกต้อง

การฟื้นฟูโบราณสถาน ได้มีการดำเนินการโดยรวบรวมรายชื่อโบราณสถาน ที่ควรได้รับการบูรณะซึ่งมีอยู่ประมาณ ๔๐๐ แห่ง เพื่อเสนอของบประมาณการบูรณปฏิสังขรณ์ ส่วนโบราณสถานที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยได้เสนอของบประมาณเพื่อการฟื้นฟูบูรณปฏิสังขรณ์เป็นกรณีเฉพาะ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ควรจัดทำคู่มือการจัดงานเทศกาลประเพณีไทย เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์รูปแบบการจัดงานที่ถูกต้อง ทั้งนี้ กระทรวงวัฒนธรรมควรประสานความร่วมมือกระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

๒. ควรจัดทำโครงการส่งเสริมค่านิยมที่ถูกต้อง โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายเด็กเยาวชนไทย ทั้งนี้ กระทรวงวัฒนธรรมและกระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการบูรณาการร่วมกันโดยนำสื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการสนับสนุน

๓. ควรหาแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนการอนุรักษ์ภาษาถิ่น และการแต่งกายชุดผ้าไทย

๔. ควรหามาตรการควบคุมการดื่มสุราในงานพิธีทางศาสนา

๕. ควรหาแนวทางการกลั่นกรองสื่อต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อเด็กเยาวชนไทย

๓) พิจารณาเรื่องการปลูกฝังการประชาสัมพันธ์ประเพณีวัฒนธรรมที่ถูกต้องตั้งตามจารีตประเพณีไทยในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการประชาสัมพันธ์เทศกาลประเพณีวันสำคัญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ผลการพิจารณา

สภาการศึกษา จัดทำหลักสูตรการศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนได้เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ถูกต้อง ทั้งนี้ โดยขอความร่วมมือให้ชุมชนทั่วประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลพฤติกรรมเยาวชน

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา จัดทำการประเมินการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อปรับปรุงการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด ในการจัดกิจกรรมประเพณีสงกรานต์ที่ผ่านมาจะเน้นด้านความสนุกสนานโดยจัดการเล่นตามรูปแบบถนนข้าวสารซึ่งเป็นเรื่องดี เพราะจะทำให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยยกตัวอย่างการจัดงานสงกรานต์ในปีนี้มุ่งเน้นรูปแบบการจัดกิจกรรมที่ถูกต้อง ๔ ภาค ซึ่งมีเอกลักษณ์ประเพณีไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ โดยจะมีการประชาสัมพันธ์ให้คนไทยและชาวต่างชาติได้ศึกษาร่วมด้วย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. สภาการศึกษาควรจัดทำหลักสูตรการศึกษาระยะสั้นใช้เวลาประมาณ ๑ สัปดาห์ เพื่ออบรมเด็กเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมประเพณีที่ถูกต้อง

๒. ควรจัดอบรมมัคคุเทศก์ให้มีความรู้ความเข้าใจขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณีวันสำคัญของไทย เพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ชาวต่างชาติได้รับทราบแนวทางการปฏิบัติตนที่เหมาะสมในการเข้าร่วมกิจกรรมเทศกาลวันสำคัญ

๔) พิจารณาเรื่องร่างพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี พ.ศ.

ประเด็นการพิจารณา

แนวคิดสารัตถะร่างพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี พ.ศ.

ผลการพิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลแนวคิดซึ่งมหาเถรสมาคมได้วิเคราะห์สาระร่างพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี พ.ศ. ตามหลักพระพุทธศาสนาแบ่งพุทธบริษัท ๔ ออกเป็น ๒ กลุ่มได้แก่

- กลุ่มบรรพชิต หรือนักบวช ประกอบด้วยภิกษุ สามเณร ภิกษุณี สามเณรี ซึ่งต้องผ่านการบรรพชา อุปสมบท และรักษาศีลตามที่กำหนดในพุทธบัญญัติ
- กลุ่มคฤหัสถ์ หรือฆราวาส ประกอบด้วย อุบาสก อุบาสิกา เป็นผู้รักษาศีล ๕ หรือศีล ๘ ไม่ถือเป็นเพศบรรพชิต หรือนักบวช เพราะไม่มีกำหนดในพุทธบัญญัติ

ทั้งนี้ ที่ประชุมมหาเถรสมาคมได้จัดให้แม่ชีเป็นสตรีผู้ถือศีล ๘ อยู่ในกลุ่มคฤหัสถ์ ซึ่งเป็นไปตามหลักพระพุทธศาสนาซึ่งได้แบ่งพุทธบริษัท ๔

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. แม่ชีเป็นสตรีที่มีความตั้งใจรักษาศีล ปฏิบัติธรรม แต่ไม่ได้รับการรับรองสถานะให้เป็นนักบวชส่งผลให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งที่ไม่สามารถกระทำได้ การไม่ได้รับสิทธิการสงเคราะห์ส่งเสริมดูแลในฐานะนักบวช ดังนั้น มหาเถรสมาคมควรเปิดกว้างให้มีการรับรองสถานะแม่ชี เพื่อให้บุรุษและสตรีมีเกียรติและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันอันจะเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้มีพุทธบริษัท ๔ ครบตามแบบที่เคยมีมาแต่โบราณ

๒. การออกกฎหมายเพื่อรับรองสถานะของแม่ชีซึ่งอาจจะไม่เป็นไปตามหลักในพระไตรปิฎก ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรอบคอบควรนำพระไตรปิฎกมาศึกษาควบคู่กันไป

มติที่ประชุม ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี พ.ศ. เพื่อศึกษาสารัตถะร่างฯ ให้มีความครอบคลุมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อแม่ชี โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. นางเยาวนิตย์ เพียงเกษ
๒. นายอนันต์ ลิ้มปคุตถาวร
๓. พลเอก ธงชัย เกื้อสกุล
๔. นายประเทือง เครือหงส์
๕. อุบาสิกา กฤษณา รักษาโฉม
๖. นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ
๗. นายอิทธิพล แก้วพิลา
๘. นายสาโรจน์ ดาราสมาน
๙. นายปณฐ์ เสนิงค์ ณ อยุธยา
๑๐. นายธเนศ สุขวัฒน์

๕) พิจารณาเรื่องร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ.

ประเด็นการพิจารณา

แนวคิดสาระัตถะร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

พ.ศ.

ผลการพิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลแนวคิดร่างฯ ดังกล่าว สรุปได้ดังนี้

๑. การกำหนดจำนวนสมาชิกสภาอุปถัมภ์ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากคณะสงฆ์ในเขตการปกครองเจ้าคณะใหญ่มีจำนวน ๑๐๐ รูป เป็นจำนวนมากเกินไป

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ของสภาอุปถัมภ์ไม่มีความชัดเจน

๓. การกำหนดให้สมาชิกสภาอุปถัมภ์ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากคณะสงฆ์ อาจไม่เหมาะสมกับการเป็นสมณเพศ

๔. การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาอุปถัมภ์ไม่มีความสอดคล้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๕. การกำหนดเงินอุดหนุนในส่วนของเงินศาสนสมบัติกลาง ซึ่งอยู่ในความดูแลของคณะสงฆ์ หากนำมาใช้ต้องได้รับการอนุมัติจากมหาเถรสมาคม

๖. การจำหน่ายวัตถุมงคลเพื่อเป็นกองทุนต่าง ๆ ยังไม่มีระเบียบหรือกฎหมายรองรับการดำเนินการที่ผ่านมา ได้นำร่างฯ ดังกล่าวเสนอไปแล้ว ๒ ครั้ง โดยครั้งล่าสุดรองนายกรัฐมนตรี (พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์) ให้ร่างฯ กลับมาพิจารณาและทำประชาพิจารณ์อีกครั้ง ในขณะนี้อยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขบางประเด็นที่ไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายอาญา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

มติที่ประชุม ตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อศึกษาสาระัตถะร่างฯ ให้มีความครอบคลุมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อพระพุทธศาสนา โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. นายประกอบ จิริกิติ
๒. นายธีระ สลักเพชร
๓. นางสาวลีลาวดี วัชโรบล
๔. นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล
๕. นายแสวง อุดมศรี
๖. นายพรชัย ภิญญพงษ์
๗. นายอรุณรัตน์ เทพนิม
๘. นายพิชัย เหล่าศิริมงคล
๙. นายสุรพล ทิพย์เสนา
๑๐. นายสามารถ จันทร์สุรย์

๖) พิจารณาเรื่องการจัดงานฉลองพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ประเด็นการพิจารณา

แผนการจัดงานฉลองพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๕

ผลการพิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการศาสนา และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้กำหนดแผนการจัดงานฉลองพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปี โดยวางแผนทางการจัดกิจกรรมในวันวิสาขบูชาโลก เช่น การจัดสร้างพระไตรปิฎกฉบับสากล การจัดทำเหรียญวิสาขบูชาโลก การจัดสร้างอาคารสำนักงานพระพุทธศาสนาโลก เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้พุทธศาสนิกชนเกิดความทรงจำประทับใจและเลื่อมใสศรัทธาต่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นำมาซึ่งการส่งเสริม สนับสนุนการเผยแผ่ประกาศเกียรติคุณให้เป็นที่ยอมรับแก่ชาวโลก ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมดังกล่าวต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ได้นำเสนอสำนักงานงบประมาณแต่ไม่ได้รับการสนับสนุนแต่อย่างใด

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและกรมการศาสนา ควรนำเรื่องการจัดงานฉลองพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เสนอต่อรัฐบาลเพื่อพิจารณาจัดงานดังกล่าวเป็นวาระแห่งชาติ โดยขออนุมัติงบประมาณในส่วนองบบกลางเพื่อนำมาเป็นงบประมาณในการจัดงาน ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมพระพุทธศาสนา และให้พุทธศาสนิกชนทั่วโลกได้ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของการตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตลอดจนเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศอีกทางหนึ่ง

๗) พิจารณาเรื่องการสนับสนุนกลุ่มคนพิการเดินทางไปสักการะสังเวชนียสถาน ณ สาธารณรัฐอินเดีย

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการส่งเสริม สนับสนุนกลุ่มคนพิการให้ได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการเดินทางไปสักการะสังเวชนียสถาน ณ สาธารณรัฐอินเดีย

ผลการพิจารณา

กรมการศาสนา ได้จัดทำโครงการกองทุนเพื่อนำพุทธบริษัทเดินทางไปสักการะสังเวชนียสถาน ณ สาธารณรัฐอินเดีย ขึ้นเป็นครั้งแรกในปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นปีฉลองพุทธชยันตี ๒๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยมีพุทธบริษัทที่ร่วมเดินทางประกอบด้วย พระสงฆ์ ผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้มีส่วนร่วมในการส่งเสริม สนับสนุนกิจการพระพุทธศาสนา แต่ขณะนี้มีปัญหาอุปสรรคในเรื่องงบประมาณที่จะนำมาสนับสนุนการดำเนินการ รวมถึงยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาที่เป็นรูปธรรม ทั้งนี้ ในการส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มคนพิการเดินทางไปสักการะสังเวชนียสถาน เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ เพราะมีปัญหาติดขัดในด้านต่าง ๆ เช่น พาหนะการเดินทาง ที่พัก และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่น ๆ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามกรมการศาสนายินดีพร้อมที่จะประสานงานให้กลุ่มคนพิการได้เดินทางไปสังเวชนียสถานตามความเหมาะสม

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

กรมการศาสนาควรพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกกลุ่มคนพิการได้เดินทางไปสังเวชนียสถาน ณ สาธารณรัฐอินเดีย โดยกำหนดเป็นนโยบายแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนในการส่งเสริม สนับสนุนให้พุทธศาสนิกชนเดินทางไปประกอบศาสนกิจ ณ สังเวชนียสถานในระยะยาวต่อไป

๘) พิจารณาเรื่องการสนับสนุนนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมประเพณีไทยต้อนรับพระธาตุคั่นธรรมชัย

ประเด็นการพิจารณา

การปลูกจิตสำนึกกรมรงค์ส่งเสริม สนับสนุนเด็กเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมตามโครงการธาตุคั่นธรรมชัย สืบสานวัฒนธรรมประเพณีไทย ประจำปี ๒๕๕๕

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการเข้าร่วมเป็นภาคีสนับสนุนการจัดกิจกรรมเดินธุดงค์ธรรมชัย ระหว่างวันที่ ๒ - ๒๕ มกราคม ๒๕๕๕ โดยมีรูปแบบการจัดกิจกรรมต้อนรับพระธาตุคั่นทั่วประเทศ จำนวน ๑.๑๐๐ รูป ออกเดินธุดงค์จากวัดพระธรรมกายไปในพื้นที่ตามที่กำหนดใน ๖ จังหวัด ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี นครปฐม ปทุมธานี นนทบุรี และกรุงเทพฯ โดยให้เด็กเยาวชนเข้าร่วมพิธีต้อนรับ เช่น การโปรยกลีบกุหลาบ ถวายน้ำ จัดที่พัก เป็นต้น ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนา สร้างความประทับใจให้แก่ผู้พบเห็น รวมถึงการสร้างผู้นำเยาวชนต้นแบบด้านศีลธรรม

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. หน่วยงานภาครัฐ เช่น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการศาสนา เป็นต้น ควรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการซึ่งจะเป็นการจรรโลงพระพุทธศาสนาที่ยั่งยืน

๒. ควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อจรรโลงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมที่ดีงาม นำมาซึ่งการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของประชาชน

๙) พิจารณาเรื่องปัญหาและข้อจำกัดในการออกหนังสือเดินทางและการตรวจลงตราหนังสือเดินทางให้แก่พระธรรมทูตที่เดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางปฏิบัติและการแก้ไขปัญหากรณีการออกหนังสือเดินทางทูตและการตรวจลงตราหนังสือเดินทางให้แก่พระธรรมทูตที่เดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ

ผลการพิจารณา

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย นำเสนอข้อมูลขอให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาดำเนินการดังนี้

๑. การออกหนังสือเดินทางทูตให้แก่สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ และเจ้าคณะรอง ซึ่งเป็นตำแหน่งที่พระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าแต่งตั้ง

๒. พระธรรมทูตที่เดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศควรกำหนดมาตรการอำนวยความสะดวกในเรื่องการขอหนังสือเดินทางและการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง

กรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ นำเสนอข้อมูลแนวทางปฏิบัติในเรื่องการออกหนังสือเดินทางทูตซึ่งได้กำหนดให้ใช้กับประมุขของทุกศาสนา ได้แก่ สมเด็จพระสังฆราช จุฬาราชมนตรี พระคาร์ดินัล ทั้งนี้ โดยให้ปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้มีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจ ส่วนกรณีสมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ และเจ้าคณะรอง ที่เดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่าควรถวายหนังสือเดินทางราชการที่มีอายุ ๕ ปี

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. กระทรวงการต่างประเทศควรออกหนังสือเดินทางทูตให้แก่ผู้นำศาสนาทุกศาสนา สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ และเจ้าคณะรอง

๒. กระทรวงการต่างประเทศควรพิจารณาแก้ไขระเบียบปฏิบัติ เพื่ออำนวยความสะดวกในการออกหนังสือเดินทางทูตให้แก่สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ และเจ้าคณะรอง

๓. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติควรรวบรวมปัญหาอุปสรรคกรณีพระธรรมทูตเดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจในต่างประเทศ

๑๐) พิจารณาเรื่องการขอสนับสนุนการบูรณปฏิสังขรณ์ทำสีทองโลหะปราสาท วัดราชนัสดารามวรวิหาร

ประเด็นการพิจารณา การสนับสนุนผลักดันการบูรณปฏิสังขรณ์โลหะปราสาทวัดราชนัสดารามวรวิหาร เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา และเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา

ผลการพิจารณา

รับทราบข้อมูลการดำเนินการที่ผ่านมา พระเทพวิสุทธีเวที เจ้าอาวาสวัดราชนัสดารามวรวิหาร ได้จัดทำหนังสือนำเสนอเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และอธิบดีกรมศิลปากร เพื่อขอความอนุเคราะห์อนุมัติการบูรณปฏิสังขรณ์โลหะปราสาทจากสีด้าเป็นสีทอง ซึ่งในปัจจุบันมีสภาพชำรุดทรุดโทรม โดยมีงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ ซึ่งในขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ ขอให้คณะกรรมการผลักดันให้มีการดำเนินการโดยเร่งด่วน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

โลหะปราสาทวัดราชนัสดารามวรวิหาร เป็นสถาปัตยกรรมที่มีความโดดเด่น สวยงามเป็นศรีสง่าแก่ประเทศไทย สมควรส่งเสริม สนับสนุนผลักดันให้มีการบูรณปฏิสังขรณ์โดยเร่งด่วน

๑๑) พิจารณาเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพระพุทธศาสนา พ.ศ.

ประเด็นการพิจารณา

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติธนาคารพระพุทธศาสนา พ.ศ. และการศึกษาแนวทางการเป็นไปได้ของการตั้งธนาคารพระพุทธศาสนา

ผลการพิจารณา

พระเมธีธรรมาจารย์ รองอธิการบดีฝ่ายประชาสัมพันธ์และเผยแผ่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย นำเสนอข้อมูลมหาเถรสมาคมและพระภิกษุสงฆ์สนับสนุนให้มีการผลักดันตั้งธนาคารพระพุทธศาสนา เพื่อการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา โดยให้ข้อสังเกตที่ควรพิจารณา ดังนี้

๑. การเปลี่ยนชื่อจากเดิมธนาคารพระพุทธศาสนา ขอแก้ไขเป็นธนาคารเพื่อการอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา พ.ศ.

๒. การตั้งพระภิกษุสงฆ์ให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ของธนาคารเกรงว่าจะไม่เหมาะสมเพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการเงิน

๓. ควรกำหนดมาตรการในการอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา

๔ สนับสนุนการจัดหาเงินทุนประเดิมของธนาคารพระพุทธศาสนา ๒,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งมาจากการกระจายหุ้น ๑,๐๐๐ ล้านบาท และจากกระทรวงการคลัง ๑,๐๐๐ ล้านบาท

นายวิรุฬ เตชะไพบูลย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง นำเสนอข้อมูลได้มีการศึกษาแนวทางการตั้งธนาคารพระพุทธศาสนา โดยให้ธนาคารออมสินศึกษารูปแบบการตั้งธนาคารอิสลาม ซึ่งธนาคารกรุงไทยได้ดำเนินการในเบื้องต้นโดยเปิดบริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลามก่อน แล้วจึงตั้งเป็นธนาคารอิสลาม ทั้งนี้ ได้กำหนดระยะเวลาในการศึกษา ๖ เดือน หลังจากนั้นจะได้ทำประชาพิจารณ์ต่อไป

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพระพุทธศาสนา พ.ศ. มีสาระสำคัญหลายเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริม สนับสนุนการอุปถัมภ์และสร้างความมั่นคงในพระพุทธศาสนา สมควรนำมาพิจารณาศึกษาเพื่อหาแนวทางการผลักดันให้เห็นผลเป็นรูปธรรมต่อไป

๑๒) พิจารณาเรื่องการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ นครเมกกะห์ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

ประเด็นการพิจารณา

อัตราค่าโดยสารเครื่องบิน และแผนการดำเนินการของผู้เดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ นครเมกกะห์ ราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย

ผลการพิจารณา

พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่ รองประธานคณะกรรมการ สอบถามความแตกต่างของอัตราค่าโดยสารเครื่องบิน เพราะเหตุใดบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จึงเก็บอัตราค่าโดยสารเครื่องบินสูงกว่าสายการบินของบริษัทอื่น ทั้งนี้ ปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากมติคณะรัฐมนตรีให้อำนาจบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ดำเนินการแต่เพียงผู้เดียว

บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) นำเสนอข้อมูลแผนบริการเที่ยวบินพิเศษสำหรับผู้แสวงบุญ จำนวน ๔๖ เที่ยวบิน โดยมีสนามบินหลักได้แก่ ภูเก็ต กระบี่ และหาดใหญ่ สำหรับอัตราค่าโดยสารได้ขออนุมัติจากกรมการบินพาณิชย์ซึ่งมีราคาสูงกว่าปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นเที่ยวบินพิเศษที่ให้บริการโดยเครื่องบินแอร์บัส ๓๓๐ บรรทุกผู้โดยสารเที่ยวบินละ ๒๙๕ คน เป็นการบินพร้อมกันทั้งคณะแบบเหมาลำโดยบินจากกรุงเทพฯ ไปรับผู้โดยสารที่ภูเก็ต กระบี่ และหาดใหญ่ บินตรงไปเมืองเจดดาห์ และตีเครื่องเปล่ากลับกรุงเทพฯ

สำหรับอัตราค่าโดยสารที่เพิ่มขึ้นมาจากบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ไม่มีเที่ยวบินไปราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียโดยตรงเสมือนดังเช่นบริษัทสายการบินอื่น ดังนั้น จึงทำให้ต้องชำระค่าธรรมเนียม (ฮัจญ์ รอยัลตี้ ๘๑ ดอลลาร์สหรัฐต่อคน) ซึ่งตามมติคณะรัฐมนตรี พุทธศักราช ๒๕๔๘ กำหนดให้บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ขนส่งแต่เพียงรายเดียว

กรมการศาสนา นำเสนอข้อมูลมติคณะรัฐมนตรี พุทธศักราช ๒๕๔๘ ให้กระทรวงคมนาคมเป็นผู้ประสานงานการเจรจากับบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเที่ยวบินประเภทเหมาลำสำหรับขนส่งผู้แสวงบุญไปประกอบพิธีฮัจญ์จากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และจังหวัดภูเก็ต ไปราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย รวมทั้งรับผิดชอบการกำหนดอัตราค่าโดยสาร และตารางการบิน ให้มีความสอดคล้องกับระบบที่พักของผู้แสวงบุญ ทั้งนี้ คณะกรรมการส่งเสริมกิจการฮัจญ์ได้มีมติให้บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เพียงบริษัทเดียวจัดเที่ยวบินประเภทเหมาลำขนส่งผู้แสวงบุญจากภาคใต้ อย่างไรก็ตามผู้แสวงบุญสามารถใช้บริการสายการบินปกติได้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

การดำเนินการในเบื้องต้นจะได้ทำหนังสือนำเสนอเรียนคณะรัฐมนตรี เพื่อขอให้ทบทุนมติคณะรัฐมนตรี พุทธศักราช ๒๕๔๘ ซึ่งมีประเด็นปัญหาหลายเรื่องที่ควรพิจารณาหาแนวทางการแก้ไข หากผลเป็นประการใดจะได้มีการประชุมพิจารณาอีกครั้ง

๑๓) พิจารณาเรื่องการสนับสนุนโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการดนตรี นาฏศิลป์อาเซียนสำหรับครูดนตรี

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการส่งเสริม สนับสนุนการจัดงานโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง ดนตรี นาฏศิลป์อาเซียนสำหรับครูดนตรี

ผลการพิจารณา

สมาคมครูดนตรี (ประเทศไทย) ได้มีหนังสือขอให้คณะกรรมการพิจารณาสนับสนุนโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง ดนตรี-นาฏศิลป์อาเซียนสำหรับครูดนตรี ซึ่งได้จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูดนตรีเห็นความสำคัญของการสอนดนตรี-นาฏศิลป์อาเซียน และนำไปสอนเด็กในชั้นเรียนให้เกิดการเรียนรู้ เข้าใจสร้างเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียน

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม มีความยินดีพร้อมให้การสนับสนุนจัดงานตามโครงการดังกล่าว โดยจัดสรรงบประมาณตามที่ร้องขอเป็นเงิน ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท รวมถึงให้การสนับสนุนด้านสถานที่ การประชาสัมพันธ์ ส่วนด้านวิชาการได้มอบหมายให้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์เป็นหน่วยงานสนับสนุนต่อไป

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง ดนตรี นาฏศิลป์อาเซียนสำหรับครูดนตรี มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการส่งเสริม สนับสนุนการสร้างแหล่งเรียนรู้ในการเผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมของไทย เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๑๔) พิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีการตั้งพระพุทธรูปในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการแก้ไขปัญหากรณีการตั้งพระพุทธรูปในสถานที่ที่ไม่เหมาะสม

ผลการพิจารณา

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลประสบการณ์การดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีการวางมาตรการโดยนำพระราชบัญญัติสถานบริการมาปรับใช้ในกรณีที่ผู้ประกอบการสถานบริการนำพระพุทธรูปหรือสัญลักษณ์ไปวางในที่ที่เหมาะสม สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะดำเนินการว่ากล่าวตักเตือน และจะเพิกถอนใบอนุญาตในกรณีที่ยังมิได้มีการปรับปรุงแก้ไข

กระทรวงการต่างประเทศ นำเสนอข้อมูลประสบการณ์ดำเนินการที่ผ่านมา หากพบเจอปัญหา เช่น ๑) การนำพระพุทธรูปไปวางในที่ที่เหมาะสม ๒) การนำพระนามพระพุทธรูปไปใช้ไม่เหมาะสม ๓) การนำสัญลักษณ์พระพุทธรูปไปใช้ไม่เหมาะสม เป็นต้น กระทรวงการต่างประเทศจะดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและทำหน้าที่สื่อแจ้งไปยังสถานเอกอัครราชทูตโดยตรง ทั้งนี้ ปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเคารพของศาสนาพุทธ สำหรับมาตรการดำเนินการในระยะยาวได้มีการหารือกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอขอให้ตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือด้านพระพุทธศาสนากับต่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันในการส่งเสริม เผยแพร่ และคุ้มครองพระพุทธศาสนาในต่างประเทศ โดยจะนำเสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรีต่อไป

กระทรวงวัฒนธรรม นำเสนอข้อมูลปัญหาการนำพระพุทธรูปไปวางในที่ที่ไม่เหมาะสมเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและเกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลานานพอสมควร ดังนั้น ประเด็นพิจารณาควรจะต้องที่เจตนาธรรมของการนำมาแสดงเป็นพุทธศิลป์หรือศิลปวัตถุ ซึ่งการกระทำบางครั้งอาจเกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่กระทำเหมาะสมหรือไม่ และมีผลกระทบต่อจิตใจพุทธศาสนิกชนมากน้อยเพียงใด หรืออาจเกิดจากการนำเสนอโดยนำไปจัดแสดงเพื่อเป็นตัวกระตุ้นการประชาสัมพันธ์สินค้า

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นำเสนอข้อมูลในกรณีหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนได้พบเว็บไซต์ที่เผยแพร่ไม่เหมาะสม สามารถแจ้งได้ที่สำนักป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายเลขโทรศัพท์ ๑๒๑๒

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลได้มีการดำเนินการยกย่องพระราชบัญญัติปกป้องและคุ้มครองพระพุทธศาสนา โดยนำเสนอมหาเถรสมาคมพิจารณาและขณะนี้อยู่ระหว่างการปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดในบางมาตรา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ควรให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม เป็นเจ้าภาพดำเนินการร้องทุกข์ให้ตำรวจดำเนินการตามกฎหมาย

๒. ควรตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นแม่บทในการดำเนินการนำเสนอกระทรวงหรือรัฐบาล

๓. ควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมการเฝ้าระวัง ในกรณีพบเห็นความไม่เหมาะสม หากไม่สะดวกที่จะเป็นเจ้าทุกข์ ขอให้แจ้งไปที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติหรือกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อเป็นเจ้าทุกข์ (แทน) หรือแจ้งมายังคณะกรรมการการเพื่อจะได้ดำเนินการต่อไป

๑๕) พิจารณาเรื่องการแก้ไขปัญหาวัดร้าง กรณีวัดดอนสวรรค์ จังหวัดสกลนคร

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการแก้ไขปัญหาวัดร้างในการออกหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่ วัดดอนสวรรค์ (ร้าง) เพื่อการพัฒนาให้เป็นวัดที่มีพระภิกษุจำพรรษา

ผลการพิจารณา

วัดดอนสวรรค์ (ร้าง) ตั้งอยู่ที่ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร สันนิษฐานว่าสร้างและตั้งเป็นวัดขึ้นมาก่อนปี พ.ศ. ๒๔๗๒ ตามหลักฐานในสำเนาหนังสือประกาศ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๖ หน้า ๑๖๕๖ - ๑๖๕๗ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๔๗๒ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ วัดดอนสวรรค์ เช่น หนังสือปุมเมืองสกลนคร สำเนาหนังสือราชการกระทรวงธรรมการ เป็นต้น และมีหลักฐานวัตถุโบราณที่ขุดพบจำนวนมาก ซึ่งบ่งบอกว่าเป็นวัดที่ถูกต้องตามพระธรรมวินัยและกฎหมายก่อนปี พ.ศ. ๒๔๘๔ แต่ทั้งนี้ ไม่มีเอกสารหลักฐานแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน (เนื่องจากสถานที่เก็บเอกสารถูกเพลิงไหม้) ต่อมาคณะสงฆ์มีนโยบายที่จะดำเนินการบูรณะฟื้นฟูให้เป็นวัดที่มีพระภิกษุจำพรรษาขึ้นอีกครั้ง แต่ได้รับการ คัดค้านจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและประชาชนในพื้นที่บางส่วน โดยอ้างว่าไม่มีเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการขอสร้างวัดและตั้งวัดดอนสวรรค์ โดยไม่มีเอกสารหลักฐานยืนยันที่ชัดเจน ประกอบสภาพพื้นที่ตั้งของวัด (เกาะดอนสวรรค์) ไม่เอื้ออำนวยให้มีการปลูกสร้างเสนาสนะและถาวรวัตถุต่าง ๆ ตลอดจนการพักอาศัยอยู่ เป็นการถาวร และส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม รวมถึงพื้นที่ดังกล่าวได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นที่สาธารณะ ตามหนังสือสำคัญที่หลวงเลขที่ ๐๖๒๓ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ซึ่งในปัจจุบันสำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดสกลนครได้ออนเรื่องการขออนุญาตออกหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่วัดดอนสวรรค์ (ร้าง) ออกไปก่อน เพื่อเป็นการทูลเกล้าปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

จังหวัดสกลนคร ควรจัดให้มีการประชุมร่วมกันโดยเชิญทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหารือทางออก ที่เหมาะสมและให้คำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับพระพุทธศาสนา ประเทศชาติ จังหวัดสกลนคร และ ประชาชน ทั้งนี้ ในการประชุมหารือร่วมกันหากไม่สามารถหาข้อยุติได้ ขอให้ทั้งสองฝ่ายดำเนินการตาม ขั้นตอนของกฎหมาย เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจลุกลามบานปลาย โดยเสนอวิธีการดำเนินการดังนี้

- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติควรรวบรวมเอกสารหลักฐานต่างๆ ยื่นขออนุญาตออกหนังสือ สำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่วัดดอนสวรรค์ (ร้าง) ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดสกลนคร
- ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการบูรณะฟื้นฟูวัดยื่นคัดค้านการออกหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ ที่ดิน เพื่อให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสกลนครเป็นผู้พิจารณาตัดสิน

ทั้งนี้ หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่พอใจการพิจารณาของสำนักงานที่ดินจังหวัดสกลนคร เห็นควรให้ยื่นเรื่องต่อศาลปกครองเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดต่อไป และเมื่อผลการพิจารณาตัดสินชี้ขาดของศาล ปกครองออกมาเป็นอย่างไร ขอให้ทุกฝ่ายน้อมรับคำตัดสินชี้ขาดและปฏิบัติตาม เพื่อความสงบสุขเรียบร้อย ของสังคมและประเทศชาติ

๑๖) พิจารณาเรื่องการสำรวจที่ดินวัดโพธิาวาส ตำบลท่าแค อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ประเด็นการพิจารณา

การสำรวจที่ดินวัดโพธิาวาสเพื่อขออนุญาตเอกสารสิทธิ์หรือโฉนดที่ดินให้กับวัดโพธิาวาส ตำบล ท่าแค อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร

ผลการพิจารณา

วัดโพธาราม จังหวัดพัทลุง เป็นวัดที่ตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๕ โดยวัดโพธารามได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ จำนวน ๒ แปลง ซึ่งตามหลักฐาน ส.ค. ๑ ทั้ง ๒ ฉบับ ไม่มีชื่อวัดเป็นผู้แจ้งการครอบครอง แต่เป็นชื่อประชาชนที่แจ้งการครอบครองไว้ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ ในกรณีที่วัดขอออกโฉนดที่ดินหลังวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ วัดจึงจะต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก่อนที่จะถือครองที่ดินได้ ตามมาตรา ๘๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๒

ในส่วนของการดำเนินการดำเนินงานนั้นได้ดำเนินการรังวัดที่ดินเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ในระหว่างขั้นตอนการขออนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้กระทำการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และยังมีขั้นตอนที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วย เนื่องจากวัดโพธารามได้ยื่นคำขอรังวัดออกโฉนดที่ดิน โดยอาศัยหลักฐาน ส.ค. ๑ ภายหลังวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ การพิจารณาออกโฉนดที่ดินให้กับผู้ขอในกรณีดังกล่าว พนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้ได้ต่อเมื่อศาลยุติธรรมได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดว่าผู้นั้นเป็นผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ซึ่งเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอนุมัติให้ถือครองที่ดินแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะต้องนำหลักฐานไปยื่นต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งต่อไป

การดำเนินการตามระเบียบข้อกฎหมายซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการขออนุมัติต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว วัดจึงจะสามารถเสนอเรื่องต่อศาลได้ทันทีซึ่งคาดว่าจะใช้ระยะเวลาประมาณ ๑ เดือน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรเข้ามาดูแลและเร่งดำเนินการให้หากได้ผลเป็นประการขอได้โปรดแจ้งให้คณะกรรมการทราบด้วย

๑๗) พิจารณาเรื่องการติดตามความคืบหน้าการขอพระราชทานวิสุงคามสีมา

ประเด็นการพิจารณา

ความคืบหน้าการดำเนินการขอพระราชทานวิสุงคามสีมาให้แก่วัดในจังหวัดนครราชสีมา ภาค ๑๑ ได้แก่ วัดปางไม้ วัดจงกอก วัดบ้านพร้าว วัดเขาแผงม้า วัดใหม่ลาดอุดม และวัดหนองโพธิ์นาบ

ผลการพิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลความคืบหน้าในการขอพระราชทานวิสุงคามสีมาของวัดทั้ง ๖ ลำดับ ดังนี้

- วัดเขาแผงม้า อยู่ในขั้นตอนการรอโปรดเกล้าฯ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- วัดปางไม้ วัดจงกอก วัดบ้านพร้าว วัดใหม่ลาดอุดม และวัดหนองโพธิ์นาบ อยู่ในขั้นตอน

โปรดเกล้าฯ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว โดยมีพิธีมอบประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องพระราชทานวิสุงคามสีมา ในวันที่ ๑๕ และวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ณ วัดพนัญเชิงวรวิหาร อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรประสานงานกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในพื้นที่เพื่อรับทราบและดำเนินงานร่วมกัน
๒. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรเข้ามาดูแลการออกโฉนดที่ดินวัดร้าง
๓. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรเข้ามาดูแลที่ธรณีสงฆ์ในกรณีที่มีการใช้ที่ดินของกระทรวงมหาดไทย เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยยังไม่อนุญาตให้ใช้ที่ดิน น.ส.ล. (หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง) ในการจัดตั้งวัด

๑๘) พิจารณาเรื่องแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนงานด้านพระพุทธศาสนา

ประเด็นการพิจารณา

๑. ติดตามความคืบหน้าแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนงานด้านพระพุทธศาสนา
๒. แนวทางการพัฒนาบทบาทพระพุทธศาสนาในประเทศไทยกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๘

ผลการพิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลตามประเด็นข้อซักถามของคณะกรรมการ ดังนี้

๑. ติดตามความคืบหน้าร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ.

- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ดำเนินการนำร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. (ฉบับสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ) เสนอให้มหาเถรสมาคมพิจารณาซึ่งได้มีมติเห็นชอบแล้ว และได้ส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณารายละเอียดในข้อกฎหมายต่อไป

๒. แนวทางการพัฒนาบทบาทพระพุทธศาสนาในประเทศไทยกับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๘

- ประเทศไทยในฐานะเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาโลกมีภารกิจสำคัญได้แก่ การรวบรวมข้อมูลพระพุทธศาสนาทุกนิกายเพื่อให้พุทธศาสนิกชนทั่วโลกเดินทางมาศึกษาหาความรู้ โดยจัดสถานที่รองรับ ณ พุทธมณฑล พร้อมทั้งวางแนวทางการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนโดยจัดทำแผนงานการพัฒนาบุคลากรซึ่งรวมถึงพระภิกษุสามเณร เพื่อหาแนวทางการสร้างความเชื่อมโยงเครือข่ายของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อพระพุทธศาสนา รวมทั้งวางแนวการพัฒนาปรับหลักสูตรการสอนพระปริยัติธรรมและหลักสูตรการปฏิบัติธรรมระยะสั้น

๓. มาตรการแก้ไขปัญหาคาถาการจัดวางพระพุทธรูปในสถานที่ที่ไม่เหมาะสมทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีหนังสือแนะนำเรียนกระทรวงการต่างประเทศเพื่อขอให้ประสานงานทำความเข้าใจไปยังกลุ่มบุคคลหรือองค์กรที่กระทำการลบหลู่พระพุทธศาสนา รวมถึงขอให้องค์กรไม่แสวงหาผลกำไรที่มีความเชื่อมโยงในพระพุทธศาสนาเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการร่วมกันโดยเฝ้าติดตามระวังและทำความเข้าใจกับผู้ทำการลบหลู่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ

๔. การสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลวัดในพระพุทธศาสนาและสำนักสงฆ์ทั่วประเทศ เพื่อการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา

- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลวัดในพระพุทธศาสนาและสำนักสงฆ์ทั่วประเทศแต่ยังไม่แล้วเสร็จสมบูรณ์

๕. มาตรการแก้ไขปัญหากรณีความเดือดร้อน การชะลอจ่ายนิยัตินิตยภัตสำหรับพระสงฆ์ในสังกัดวัดที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย

- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีการดำเนินการจ่ายนิยัตินิตยภัตสำหรับพระสงฆ์ในสังกัดวัดที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายเท่านั้น ส่วนวัดที่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายได้หาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยจะเร่งดำเนินการขึ้นทะเบียนวัดที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายให้เป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมายให้ได้มากที่สุด

๖. มาตรการแก้ไขปัญหากรณีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตกสำรวจเพื่อรับเงินอุดหนุนอาหารบิณฑบาต

- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีการดำเนินการจ่ายเงินอุดหนุนอาหารบิณฑบาตตามระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติให้กับพระสงฆ์ที่อยู่จำพรรษาวัดในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีวัดประมาณ ๒๖๒ วัด และสำนักสงฆ์ประมาณ ๓๐๐ แห่ง พระสงฆ์โดยรวมที่ได้รับเงินอุดหนุนประมาณ ๓,๐๐๐ รูป ทั้งนี้ กรณีปัญหาที่พระสงฆ์ไม่ได้รับเงินอุดหนุนเนื่องจากพระสงฆ์อยู่ในพื้นที่ไม่ครบระยะเวลา ๑ ปี โดยเข้าไปอยู่ในพื้นที่หลังทำการสำรวจจึงเป็นเหตุทำให้การสำรวจมีความคลาดเคลื่อนเป็นปัญหาที่ได้หาแนวทางแก้ไขโดยมีการตรวจสอบร่วมกับจังหวัดตลอดมา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรดำเนินการหามาตรการแนวทางส่งเสริม สนับสนุน การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาที่เห็นผลเป็นรูปธรรมโดยเร่งด่วน โดยยกตัวอย่างการสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลหากได้มีการดำเนินการให้แล้วเสร็จสมบูรณ์จะเป็นประโยชน์ต่อการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก

ติดตามความคืบหน้า

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ส่งร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. (ฉบับของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ) ให้แก่สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการเสนอคณะรัฐมนตรีตามลำดับ ในการนี้ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๐ หน่วยงาน ปรากฏว่ามีหน่วยงานที่เห็นด้วย จำนวน ๘ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานศาลยุติธรรม ทั้งนี้ มีหน่วยงานที่ไม่เห็นด้วย ๒ แห่ง คือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการนี้ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องกลับมาที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง เพื่อหารือร่วมกันกับหน่วยงานที่ไม่เห็นด้วย โดยให้หารือกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่มีความเห็นว่าควรนำบทบัญญัติในส่วนที่กำหนดแนวทางเกี่ยวกับการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและการกำหนดให้มีคณะกรรมการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาไปบัญญัติเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ จะเหมาะสมกว่าการตราพระราชบัญญัติขึ้นใหม่ ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างการสรุปเรื่องเพื่อนำเสนอต่อมหาเถรสมาคม

ทั้งนี้ ที่ประชุมมีความเห็นว่าควรมีการแยกเรื่องการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา ออกเป็นกฎหมายฉบับหนึ่ง และแยกเรื่องการคุ้มครองพระพุทธศาสนาเป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง เนื่องจากการ รับฟังข้อมูลแล้วเห็นว่าเรื่องการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายเห็นด้วยในหลักการ และไม่ค่อยมีปัญหามากมายนัก เมื่อแยกออกจากเรื่องการคุ้มครองพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นเรื่องที่ยังมี รายละเอียดที่ต้องปรับปรุงแก้ไขหรือมีประเด็นความเห็นที่แตกต่างกันอยู่ จึงน่าจะสามารถดำเนินการ ผลักดันเป็นกฎหมายได้ดีกว่า

๑๙) พิจารณาเรื่องการเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ในกิจการวิทยุกระจายเสียงบางประเภท เพื่อประโยชน์สาธารณะ : กรณีสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและประโยชน์ สาธารณะที่ไม่แสวงหากำไร

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหากรณีการออกประกาศร่างวิทยุและโทรทัศน์ พุทธศักราช ๒๕๕๕ ซึ่งส่งผลกระทบต่อสถานีวิทยุในกำกับของมหาเถรสมาคม

ผลการพิจารณา

พระครูปลัดสุรัฏฐ์ สิริปัญโญ วัดนายโรง นำเสนอข้อมูลตามที่คณะกรรมการกิจการกระจาย เสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้ออกประกาศร่างหลักเกณฑ์การอนุญาตทดลอง ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง พุทธศักราช ๒๕๕๕ โดยกำหนดให้ลดกำลังส่งและลดระดับเสาสูง ทำให้การ กระจายเสียงไปได้เพียงห้ากิโลเมตร เป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการกระจายเสียงของสถานีคลื่นศาสนา และสถานีเพื่อประโยชน์สาธารณะ ทำให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลไม่สามารถรับฟังรายการวิทยุธรรมะ ได้อย่างชัดเจนเสมือนดังเดิม

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลการออกประกาศร่างหลักเกณฑ์การอนุญาตฯ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรร คลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม ซึ่งได้แบ่งประเภทสถานีคลื่นศาสนาเป็นกิจการ บริการสาธารณะ จึงเป็นเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีการอนุญาตทดลองเพื่อให้เป็นตามกรอบแห่งกฎหมาย ทั้งนี้ ในการพิจารณาอนุญาตมีปัญหาที่เป็นประเด็นสำคัญจะอย่างไรให้คลื่นความถี่ที่มีจำนวนจำกัดและ เป็นทรัพยากรการสื่อสารของชาติที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ได้ออกร่างประกาศหลักเกณฑ์การอนุญาตฯ ออานามาซึ่งผลกระทบต่อสถานีคลื่นศาสนาที่มีประโยชน์ ต่อการเผยแผ่ธรรมะ ดังนั้น จึงเสนอสมควรเร่งดำเนินการหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยจัดเจ้าหน้าที่เข้ามา พิจารณาดำเนินการเป็นกรณีพิเศษ เพื่อถวายเป็นพุทธบูชาแด่องค์สมเด็จพระสัมมาพุทธเจ้าในปีพุทธชยันตี

๒๐) พิจารณาเรื่องการกำหนดรูปแบบการตั้งพระพุทธรูปที่ถูกต้อง

ประเด็นการพิจารณา

การกำหนดรูปแบบและมาตรการควบคุมดูแลในการจัดตั้งพระพุทธรูปที่ถูกต้องและ เหมาะสม

ผลการพิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลการดำเนินการได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดวางพระพุทธรูปที่ถูกต้อง โดยนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการมหาเถรสมาคมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ทั้งนี้ ในการดำเนินการที่ผ่านเจ้าหน้าที่เทศกิจ กรุงเทพมหานคร ได้ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบและควบคุมร้านค้าให้จัดวางพระพุทธรูปที่ถูกต้องเหมาะสม โดยให้คำแนะนำการจัดวางพระพุทธรูปควรสูงกว่าพื้นอย่างน้อย ๙๐ เซนติเมตร

การดำเนินการแก้ไขปัญหาการลบล้างพระพุทธรูปศาสนาในต่างประเทศ โดยยกตัวอย่าง

๑) การควบคุมดูแลพระพุทธรูปที่มีลักษณะปางพิเศษซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของประเทศเนปาล และประเทศทิเบต เป็นต้น สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติไม่สามารถเข้าไปดำเนินการทั่วถึงได้ เนื่องจากเป็นความเชื่อของแต่ละประเทศ

๒) การนำสัญลักษณ์พระพุทธศาสนาเพื่อใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติดำเนินการจัดทำหนังสือแจ้งกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อประสานงานการดำเนินการต่อไป

กรมการศาสนา นำเสนอข้อมูลการดำเนินการจัดสร้างพระพุทธรูปในลักษณะปางพิเศษ เป็นการจัดสร้างตามพุทธประวัติของพระพุทธเจ้า แต่ปัจจุบันมีการจัดสร้างพระพุทธรูปในลักษณะที่แปลกออกไปเพื่อเรียกร้องความสนใจมากกว่าการจัดสร้างตามพุทธประวัติของพระพุทธเจ้า

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นำเสนอข้อมูลการดำเนินการได้มีการเฝ้าระวังการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์โดยจะมีการควบคุมดูแลการเผยแพร่ข้อความและรูปภาพที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ตในกรณีต่าง ๆ ซึ่งครอบคลุมถึงพระพุทธศาสนาด้วย ทั้งนี้ ได้มีการประสานงานร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรมเพื่อดำเนินการขั้นตอนตามกฎหมาย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้จัดทำหลักเกณฑ์การจัดวางพระพุทธรูปที่ถูกต้องเหมาะสมหากได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบจากมหาเถรสมาคมแล้ว ขอให้จัดส่งคณะกรรมการและกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อทราบและประชาสัมพันธ์ต่อไป

๒๑) พิจารณาเรื่องการชะลอทำลายโบราณสถาน Mess Aynak ของพระพุทธศาสนาในสาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถาน

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางดำเนินการชะลอทำลายโบราณสถาน Mess Aynak ของพระพุทธศาสนาในสาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถาน

ผลการพิจารณา

กระทรวงการต่างประเทศ นำเสนอข้อมูลตามรายงานองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ประจำกรุง Kabul ได้ให้ข้อมูลว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนอาจชะลอโครงการการก่อสร้างเหมืองแร่ออกไป ทั้งนี้ การดำเนินการที่ผ่านมามีการมองการระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ได้ประสานงานกับผู้บริหารองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ซึ่งได้รับความร่วมมือด้วยดีโดยแสดงความห่วงใยในการสร้างเหมืองแร่ทองแดง อาจส่งผลกระทบต่อโบราณสถานและวัตถุโบราณที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ รวมถึงได้ตระหนักถึงความสำคัญการสร้างเหมืองแร่ไปสู่การพัฒนาสาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถานทั้งในด้านการจ้างงานและ

การสร้างรายได้เข้าประเทศ ดังนั้น จึงเสนอขอให้สาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถานพิจารณาความสมดุลการออกมาตราการอนุรักษ์โบราณวัตถุและโบราณวัตถุ โดยขอให้นำโบราณสถานไปประกอบและก่อสร้างในสถานที่แห่งใหม่ พร้อมทั้งเคลื่อนย้ายโบราณวัตถุไปจัดเก็บในพิพิธภัณฑ์และสถานที่ที่เหมาะสม เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้ศึกษาต่อไป

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

๑. คณะกรรมการธิการจะได้มีหนังสือแนะนำเรียนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อขอให้ดำเนินการประสานงานกับประเทศที่เกี่ยวข้อง

๒. องค์การยูเนสโก ศาสนิกสัมพันธ์แห่งโลกและองค์การภาคเอกชนอื่น ๆ ควรดำเนินการผ่านองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO)

ผลสำเร็จของงาน

กระทรวงการต่างประเทศ จัดส่งหนังสือแจ้งให้คณะกรรมการธิการรับทราบท่าทีของรัฐบาลสาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถานที่มีต่อเรื่องดังกล่าวสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. รัฐบาลสาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถานได้กำหนดให้ขนย้ายโบราณวัตถุไปเก็บรวมกันไว้ที่โบราณสถานในพื้นที่หลักและพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

๒. รัฐบาลสาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถานจะทำทุกวิถีทางในการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุที่ได้จากการขุดค้นทางโบราณคดี

๓. รัฐบาลสาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถานยินดีให้การต้อนรับคณะจากประเทศไทยที่จะเดินทางไปพุทธสถาน เพื่อให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ว่ารัฐบาลมีนโยบายรักษาโบราณสถานแห่งนี้

๒๒) พิจารณาเรื่องนิตยสาร MAXIM Magazine เผยแพร่ภาพนางแบบสาวในชุดไม่เหมาะสมถ่ายรูปคู่กับพระพุทธรูป

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาคriminalการแพร่ภาพที่ไม่เหมาะสมส่งผลกระทบต่อพระพุทธศาสนา

ผลการพิจารณา

กระทรวงวัฒนธรรม นำเสนอข้อมูลเรื่องดังกล่าวได้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงและวางแผนทางการแก้ไขปัญหาโดยจัดทำหนังสือแจ้งไปสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และกระทรวงการต่างประเทศให้ดำเนินการแจ้งบริษัทผู้ผลิตนิตยสาร MAXIM ซึ่งมีสาขาอยู่ในหลายประเทศ

ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศจึงได้มีการประสานงานแจ้งไปยังบรรณาธิการนิตยสาร MAXIM สาขาประเทศไทย เพื่อขอให้แจ้งเรื่องไปยังบรรณาธิการนิตยสาร MAXIM สาขาสหรัฐอเมริกา ซึ่งบรรณาธิการนิตยสาร MAXIM สาขาสหรัฐอเมริกาได้ตอบรับทราบเรื่องภาพถ่ายที่ไม่เหมาะสมแล้ว และได้ขอโทษต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งเป็นการกระทำที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ อย่างไรก็ตามรูปถ่ายดังกล่าวได้ถูกลงใน Web page ของ Facebook เท่านั้น โดยยังไม่มีกรณีสื่อพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารแต่อย่างใด ดังนั้น จึงได้ลบข้อมูลออกจาก Web side เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

คณะกรรมการการรับทราบข้อมูลแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านที่นำเสนอ เป็นการดำเนินการที่มีการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เป็นผลสำเร็จของการดำเนินการซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการที่ได้มีการประชุมหารือร่วมกัน ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ต่อการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา

๒๓) พิจารณาเรื่องการควบคุมเผยแพร่ภาพตัดต่อของพระสงฆ์ที่ไม่ถูกต้องตามสมณสาธูป ประเด็นการพิจารณา

ปัญหาและแนวทางการควบคุมเผยแพร่ภาพตัดต่อของพระสงฆ์ที่ไม่ถูกต้องตามสมณสาธูป

ผลการพิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลการดำเนินการที่ผ่านมาได้จัดให้มีการประชุมร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยวางแนวทางการดำเนินการร่วมกันสรุปได้ดังนี้

๑) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจะได้ตั้งหน่วยเฝ้าระวังการกระทำผิดต่อพระพุทธศาสนา

๒) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรเร่งดำเนินการหาข้อมูลในกรณีที่มีการกระทำผิดเพื่อกำหนดตัวผู้กระทำผิดกฎหมาย

๓) ไวยาวัจกรควรเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นผู้แทนแจ้งความร้องทุกข์ เมื่อได้รับมอบหมายจากวัดหรือเจ้าอาวาสวัด

ในการแก้ไขปัญหาด้านภาพตัดต่อของพระสงฆ์ที่ไม่ถูกต้องตามสมณสาธูป ได้มีการดำเนินการประสานงานกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมการศาสนา สรุปได้ดังนี้

๑. ขอให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จัดตั้งศูนย์เฝ้าระวังเพื่อควบคุมดูแลการตัดต่อภาพและเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตที่ไม่มีความเหมาะสม

๒. ขอให้คณะกรรมการมีหนังสือแจ้งรัฐบาล เพื่อดำเนินการควบคุมดูแล โดยมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มหาเถรสมาคม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลการดำเนินการที่ผ่านมาได้เปิดช่องทางรับเรื่องร้องทุกข์โดยร้องเรียนด้วยตนเอง หรือร้องผ่านทางโทรศัพท์และทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ทั้งนี้ หากพบการกระทำผิดจะดำเนินการตามกฎหมายโดยทันที

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นำเสนอข้อมูลการดำเนินการต่อกรณีเว็บไซต์ที่กระทำการผิดกฎหมาย จะต้องทำการสืบค้นข้อมูลผู้กระทำความผิดเป็นใคร ในการดำเนินการผู้กระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ต้องขออำนาจศาลเพื่อปิดกั้นช่องทาง ในกรณีพบการกระทำผิดภายในประเทศสามารถดำเนินการได้ทันที ส่วนการกระทำผิดในต่างประเทศต้องขอความร่วมมือไปยังประเทศนั้น ๆ เพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาเชิงบูรณาการ โดยกำหนดมาตรการควบคุมดูแลที่รัดกุมและเห็นผลเป็นรูปธรรม พร้อมทั้งแจ้งให้รัฐมนตรีที่กำกับดูแลเพื่อทราบและพิจารณาต่อไป

๒๔) พิจารณาเรื่องการส่งเสริมพระพุทธศาสนาในเมืองนาคปุระ รัฐมหารัษฏระ สาธารณรัฐอินเดีย

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการส่งเสริมพระพุทธศาสนาในเมืองนาคปุระ รัฐมหารัษฏระ สาธารณรัฐอินเดีย

ผลการพิจารณา

พระมหาเอก กิตติปาโล ประธานนักศึกษาเมืองนาคปุระ รัฐมหารัษฏระ สาธารณรัฐอินเดีย นำเสนอข้อมูลตามที่คณะกรรมการได้เดินทางไปศึกษาดูงานและถวายพระพุทธรูป ณ เมืองนาคปุระ รัฐมหารัษฏระ สาธารณรัฐอินเดีย เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ นั้น ชาวเมืองนาคปุระมีความยินดีเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ ส่วนหนึ่งเกิดจากเมืองดังกล่าวมีชาวบ้านนับถือศาสนาพุทธอย่างเหนียวแน่นและชื่นชมพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ดังนั้น หากมีสิ่งใดที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาจะได้รับการเคารพนับถือเป็นอย่างมาก ในการนี้ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาวัดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดเพื่อขอรับการถวายพระพุทธรูป ซึ่งในขณะนี้วัดที่เข้าหลักเกณฑ์ประมาณ ๗๐ วัด

พร้อมกันนี้ ได้เสนอแนวทางการส่งเสริมการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในเมืองนาคปุระ รัฐมหารัษฏระ ให้มีความเข้มแข็งโดยขอความอนุเคราะห์คณะกรรมการเป็นผู้ประสานงานในการขอให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจัดทำหนังสือนิมนต์พระผู้นำทางพระพุทธศาสนาแห่งเมืองนาคปุระ ได้แก่ พระมหาเอก กิตติปาโล และคณะ ๓ รูป เข้าร่วมประชุมจัดงานวันวิสาขบูชาโลกในปีพุทธศักราช ๒๕๕๖

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งพร้อมให้การสนับสนุนตามแนวทางที่พระมหาเอก กิตติปาโล ประธานนักศึกษาเมืองนาคปุระนำเสนอทั้งในด้านการนำพระพุทธรูปไปถวายให้แต่่วัดในเมืองนาคปุระ จำนวน ๑ องค์ พร้อมทั้งประสานงานให้มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยจัดทำหนังสือนิมนต์พระผู้นำทางพระพุทธศาสนาแห่งเมืองนาคปุระเข้าร่วมประชุมงานวันวิสาขบูชาโลกในปีพุทธศักราช ๒๕๕๖

๒๕) พิจารณาเรื่องโครงการพัฒนาการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาเชิงวิทยาศาสตร์ (e-Learning)

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการส่งเสริม สนับสนุนโครงการพัฒนาการเรียนการสอนพระพุทธศาสนาเชิงวิทยาศาสตร์ (e – Learning) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในสถาบันการศึกษา

ผลการพิจารณา

มูลนิธิพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเด็กไทย นำเสนอข้อมูลบทบาทของมูลนิธิ กระบวนการพัฒนาเรียนรู้ของพระพุทธศาสนาอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยใช้ช่องทางสื่อออนไลน์ซึ่งจะทำให้เด็กเยาวชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลด้วยตนเอง โดยจัดระบบการเรียนรู้ในพระพุทธศาสนาเป็นบทเรียนสื่อการเรียนการสอน (e-Learning) ซึ่งรวบรวมองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ที่เกี่ยวข้องกับโลกชีวิตและจิตอันเป็นข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ทางวิทยาศาสตร์ เพื่อนำไปประกอบการอธิบายสัจธรรมในพระพุทธศาสนา ทำให้เกิดการเรียนรู้พระพุทธศาสนาควบคู่ไปกับวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้ การเรียนการสอน (e-Learning) สำหรับเด็กเยาวชนควรเริ่มในโรงเรียนปริยัติธรรมเป็นลำดับแรกแล้วจึงมีการพัฒนาขยายผลเข้าไปในระบบการศึกษาอื่น ๆ ตามลำดับต่อไป

กระทรวงวิทยาศาสตร์ นำเสนอข้อมูลตามที่มีมติต้องการสร้างเครือข่ายในการเผยแพร่ตามโครงการดังกล่าวสามารถใช้ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ดำเนินการได้ เพื่อนำหลักการทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์เข้ากับหลักพระพุทธศาสนาซึ่งจะเป็นการพัฒนาทักษะให้แก่เด็กเยาวชน ทั้งนี้ กระทรวงวิทยาศาสตร์ได้นำกระบวนการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ทางเทคโนโลยีไปใช้กับการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมในกลุ่มสามเณรภาคเหนือด้วยแล้ว

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

การเรียนการสอนพระพุทธศาสนาเชิงวิทยาศาสตร์ (e-Learning) เป็นโครงการที่สมควรส่งเสริม สนับสนุนให้มีดำเนินการโดยประสานงานร่วมกันระหว่างมูลนิธิพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเด็กไทยกับหน่วยงานที่มีความสนใจ นอกจากนี้ มูลนิธิพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเด็กไทยควรมีการพัฒนาปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอให้มีความดึงดูดและน่าสนใจมากขึ้น

๒๖) พิจารณาเรื่องการขอคืนสังฆเสนาสน์ราชวิทยาลัย (ตึกแดง) มาเป็นสมบัติของวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์

ประเด็นการพิจารณา

ปัญหาและแนวทางการขอคืนสังฆเสนาสน์ราชวิทยาลัย (ตึกแดง) มาเป็นของวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์

ผลการพิจารณา

พระเมธีธรรมาจารย์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ ในฐานะผู้แทนมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ นำเสนอข้อมูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงเห็นการส่งเสริมพระพุทธศาสนาที่ยั่งยืนจะต้องสมบูรณ์พร้อมทั้งในด้านปริยัติ ปฏิบัติ และปฏิเวธ ดังนั้น จึงมีพระราชดำริให้ตั้งมหาวิทยาลัยสงฆ์ ๒ แห่ง ได้แก่ ๑) มหามกุฏราชวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่วัดบวรนิเวศวรวิหาร เป็นที่เล่าเรียนของพระสงฆ์ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย ๒) มหาธาตุวิทยาลัย ตั้งอยู่ที่วัดมหาธาตุราชวรวิหาร เป็นที่เล่าเรียนของพระสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย และต่อมาได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างอาคารเสนาสน์ เพื่อเป็นที่เล่าเรียนพระปริยัติและวิชาชั้นสูงของมหาธาตุวิทยาลัย พระราชทานนาม “มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” โดยมีรายละเอียดปรากฏในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓ แผ่นที่ ๒๕ วันที่ ๒๐ กันยายน ร.ศ. ๑๑๕ (พ.ศ. ๒๔๔๐) หน้า ๒๖๓ – ๒๖๘

ในการต่อมาเกิดข้อโต้แย้งระหว่างวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์และกรมศิลปากร เกี่ยวกับอาคารสังฆเสนาสน์ราชวิทยาลัย โดยอดีตอธิการบดีมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยไม่เคยเพิกเฉยและได้พยายามโต้แย้งสิทธิ เพื่อสนองพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทั้งนี้ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยมิได้มีประสงค์จะสร้างความขัดแย้งกับหน่วยงานใดเพียงแต่ตั้งใจแน่วแน่ที่จะสนองพระราชประสงค์และพระปณิธาน

กรมธนารักษ์ นำเสนอข้อมูลอาคารตึกแดงและที่ดินตั้งอยู่ในที่ราชพัสดุมีประเด็นที่เป็นปัญหายังหาข้อยุติไม่ได้ในส่วนของผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินควรเป็นหน่วยงานใด ดังนั้น จึงได้หารือไปยังคณะกรรมการกฤษฎีกา และได้รับการชี้แจงว่ากรณีปัญหาเป็นข้อพิพาทระหว่างส่วนราชการด้วยกัน กรมธนารักษ์ควรหารือระหว่างส่วนราชการที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อให้ได้ข้อยุติ ซึ่งในการดำเนินการขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดเตรียมเอกสารยืนยันการขอเพิกถอนโฉนดเพื่อเสนอต่อกรมที่ดิน

กรมศิลปากร นำเสนอข้อมูลยืนยันสิทธิตามหลักฐานทางเอกสารที่ปรากฏพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสร้างอาคารตึกแดงเพื่อใช้เป็นพระเมรุถาวรและสร้างเขตพื้นที่แบ่งแยกวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์อย่างชัดเจน ต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชทานเป็นหอสมุดวชิรญาณโดยให้กรมศิลปากรเป็นผู้ดูแล ทั้งนี้ การแบ่งเขตพื้นที่อย่างชัดเจนจึงเป็นเหตุให้กรมธนารักษ์ดำเนินการตามภารกิจหน้าที่โดยดำเนินการขอเพิกถอนโฉนด ส่วนกรมศิลปากรจะต้องย้ายออกจากอาคารตึกแดงหรือไม่ให้เป็นไปตามการพิจารณาของกรมธนารักษ์ซึ่งเป็นผู้ดูแลอาคารดังกล่าว

กรมที่ดิน นำเสนอข้อมูลโฉนดที่ดินของวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ประมาณ ๓๖ ไร่ หากได้มีการพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการออกโฉนดคลาดเคลื่อนจะดำเนินการเพิกถอนให้ แต่ถ้าเป็นของวัดจะไม่มี การเพิกถอนแต่อย่างใด ดังนั้น การดำเนินการในขณะนี้ได้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเพื่อพิจารณาหาข้อเท็จจริงต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นำเสนอข้อมูลในประเด็นกรณีสิทธิตัวอาคารตึกแดง น่าจะเป็นที่ยุติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ส่วนปัญหากรรมสิทธิ์ในที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งอาคารดังกล่าวยังไม่สามารถหาข้อยุติได้ เป็นปัญหาที่หน่วยงานเกี่ยวข้องต้องไปหาข้อเท็จจริงให้ได้ข้อยุติก่อนแล้ว จึงส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยและมีความเห็นข้อกฎหมายต่อไป

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

ปัญหาพื้นที่เขตและอาคารตึกแดงยังไม่เป็นที่ยุติ สมควรตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง เพื่อพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกัน หากไม่สามารถตกลงกันได้ควรอาศัยกระบวนการศาลเพื่อหาข้อยุติ

๒๗) พิจารณาเรื่องการจัดพิมพ์หนังสือสมบัติผู้ดี

ประเด็นการพิจารณา

แนวคิดการพัฒนารูปแบบหนังสือสมบัติผู้ดี โดยเพิ่มสาระคุณค่าการศึกษาให้แก่คนไทยและชาวต่างชาติ

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการได้ร่วมกันเสนอแนวคิดการจัดพิมพ์หนังสือสมบัติผู้ดี ควรมีการพัฒนารูปแบบโดยจัดพิมพ์หนังสือที่มีลักษณะคล้ายกับไทยแลนด์ออฟสมาย นอกจากใช้ภาษาไทยแล้วควรแปลเป็นภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้ ควรเพิ่มสาระในเรื่องวัฒนธรรมความเชื่อของคนไทย งานประเพณีไทยที่มีความโดดเด่น เช่น ประเพณีวันสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง เป็นต้น เพื่อให้คนไทยและชาวต่างชาติได้ศึกษามารยาท ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการจะได้จัดทำหนังสือนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อพิจารณาแนวคิดการพัฒนารูปแบบหนังสือสมบัติผู้ดี

ผลสำเร็จของการดำเนินการ

กระทรวงศึกษาธิการแจ้งผลการพิจารณา ดังนี้

๑) หนังสือสมบัติผู้ดีของกระทรวงศึกษาธิการ เรียบเรียงโดยเจ้าพระยาพระเสด็จสุเรนทราธิบดี หม่อมหลวงป้อม มาลากุล เป็นผู้จัดทำคำอธิบาย และนายสุชีพ ปุญญานุภาพ เป็นผู้ตรวจทาน เป็นหนังสือที่ใช้ภาษาเข้าใจง่ายและเหมาะสมกับสังคมทุกยุคสมัย

๒) กระทรวงศึกษาธิการจะนำข้อเสนอแนะการเพิ่มเนื้อหาสาระไปพิจารณาจัดทำหนังสือ โดยรวบรวมงานเทศกาลสำคัญ วัฒนธรรมความเชื่อของศาสนาพุทธ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่อไป

๓) การจัดพิมพ์หนังสือสมบัติผู้ดีเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ในสถานศึกษาได้ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔) การพัฒนารูปแบบหนังสือสมบัติผู้ดี ได้มีการดำเนินการจัดพิมพ์โดยคำนึงถึงความสะดวก ในการพกพาและใช้ภาษาที่อ่านเข้าใจง่าย

๒๘) พิจารณาเรื่องการรณรงค์ ส่งเสริม สนับสนุนวัฒนธรรมเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการรณรงค์ ส่งเสริม สนับสนุนวัฒนธรรมเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการพิจารณา

นายธีระ สลักเพชร ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ นำเสนอข้อมูลแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นหลักวิถีชีวิตพอเพียงซึ่งในขณะนี้ยังไม่มี การขับเคลื่อนให้เห็นผลเป็นรูปธรรม และเป็นกังวลในระบบ เศรษฐกิจทุนนิยมได้เข้ามามีบทบาทต่อวิถีชีวิตประชาชนโดยเฉพาะเด็กเยาวชนไทย หากไม่เร่งดำเนินการ หาทางแก้ไขย่อมนำมาซึ่งความเสื่อมของคุณภาพ คุณธรรม และความรู้ความสามารถ

ในการนี้ ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาโดยมีแนวทางการดำเนินการสรุปได้ดังนี้

๑. จัดการสัมมนาเรื่อง “เหลียวหลังแลหน้า เศรษฐกิจพอเพียง : อุปสรรคและยุทธวิธี” โดยเรียนเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สถาบันไทยพัฒน์ มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- กองโครงการสัมพันธ์ สำนักราชเลขาธิการ

๒. จัดพิธีมอบรางวัลโล่เกียรตินคุณพร้อมประกาศเกียรติคุณให้แก่เยาวชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ ๑) นายพุทธมนต์ พูลเปี่ยม ๒) นายอดิรุจ กิตติพัฒนะ และรายการ “สานรัก คนเก่ง หัวใจแกร่ง”

มติที่ประชุม

คณะกรรมาธิการมีมติจัดการสัมมนาและมอบรางวัลโล่เกียรตินคุณ ในวันจันทร์ที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมคณะกรรมาธิการ หมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

ผลสำเร็จของงาน

ผู้เข้าร่วมสัมมนาต่างให้ความสนใจเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก โดยให้ข้อเสนอแนะ การจัดงานดังกล่าวควรมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างขวัญกำลังใจเยาวชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กเยาวชนไทย

๒๙) พิจารณาเรื่องวัตรปฏิบัติของพระวिरพล ฉัตติโก ประธานสงฆ์วัดป่าขันติธรรมบ้านยาง ตำบลยาง อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

ประเด็นการพิจารณา

ข้อเท็จจริงและแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อหาข้อสรุปวัตรปฏิบัติของพระวिरพล ฉัตติโก ประธานสงฆ์วัดป่าขันติธรรม บ้านยาง ตำบลยาง อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

ผลการพิจารณา

นายสุขุม วงประสิทธิ์ ผู้แทนที่พัทลุงสงฆ์ป่าขันติธรรม นำเสนอข้อมูลประวัติความเป็นมาของ พระวิรุฬ ฉัตติโก หรือหลวงปู่เณรคำ โดยชี้แจงข้อกล่าวต่าง ๆ ตามที่เป็นข่าวโดยได้มีการจัดเตรียมข้อมูลมา นำเสนอให้ที่ประชุมได้รับทราบและพิจารณาประเด็นที่มาของการบรรพชา การอุปสมบท ชื่อสมมุติ ภาพถ่าย ที่ดิน เป็นต้น พร้อมกันนี้ เสนอขอให้ผู้ที่ให้ร้ายพระวิรุฬ ฉัตติโก แสดงตนร่วมคลี่คลายปัญหาโดยให้เสนอ ข้อเท็จจริงในส่วนของที่พัทลุงยังไม่ทราบ เพื่อจะได้ให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงในรายละเอียดต่อไป

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลการดำเนินการที่ผ่านมาได้เร่งติดตาม ตรวจสอบอย่างเต็มที่ โดยมอบหมายให้เจ้าหน้าที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดศรีสะเกษเดินทางลงพื้นที่ เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการประพฤติปฏิบัติผิดจริงหรือไม่

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดศรีสะเกษ นำเสนอข้อมูลที่พัทลุงสงฆ์ป่าขันติธรรมสังกัด ธรรมยุติกนิกาย แต่มีสถานะเป็นเพียงที่พัทลุงซึ่งไม่สามารถเข้าไปดำเนินการควบคุมดูแลเพื่อให้การส่งเสริม สนับสนุนได้ ทั้งนี้ ในการดำเนินการที่ผ่านมาฝ่ายปกครองสงฆ์ธรรมยุติกนิกายจังหวัดศรีสะเกษได้ตั้ง คณะกรรมการสงฆ์ขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อตรวจสอบกรณีวัตรปฏิบัติของพระวิรุฬ ฉัตติโก ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการ รอให้พระวิรุฬ ฉัตติโก เดินทางกลับจากต่างประเทศเพื่อเข้าชี้แจงด้วยตนเองต่อคณะกรรมการ

ในการนี้ ได้นำเสนอข้อมูลที่ได้จากการติดตามถวายให้คำแนะนำต่อผู้ปกครองสงฆ์ ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย ได้รับทราบเกี่ยวกับความเป็นมาของที่พัทลุงสงฆ์ป่าขันติธรรมมีสถานะเป็นที่พัทลุง ซึ่งได้เคยมีการขออนุญาตสร้างวัดและได้รับอนุญาตให้สร้างตั้งแต่ปีพ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๕๐ แต่ที่พัทลุง ดังกล่าวมิได้มีการดำเนินการพัฒนาที่จะสร้างให้เป็นวัดแต่อย่างใด

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ นำเสนอข้อมูลกรณีถูกพาดพิงว่าเป็นผู้ทำให้พระพุทธรูปเสื่อมเสีย โดยใช้ชื่อว่าร้ายพระภิกษุสงฆ์ เป็นเรื่องที่ข้อชี้แจงว่าสื่อมวลชนทำหน้าที่เสนอข่าวที่อยู่ในความสนใจของสังคม สำหรับประเด็นปัญหาพระวิรุฬ ฉัตติโก เกิดจากผู้นับถือพระวิรุฬได้แพร่ภาพถ่ายพฤติกรรมของ พระดังกล่าว จนเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์อย่างต่อเนื่องมาเป็นระยะเวลา ๒ ปีแล้ว ดังนั้น ในฐานะสื่อมวลชนจึงมี หน้าที่หาข้อเท็จจริงโดยจะทำการสืบค้นข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อสาธารณชน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

คณะกรรมการการเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเป็นประเด็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อวงการสงฆ์ และความเสื่อมศรัทธาของพุทธศาสนิกชนที่มีต่อพระพุทธศาสนา ดังนั้น จึงเห็นควรเร่งดำเนินการ ตรวจสอบให้ได้ข้อเท็จจริงโดยด่วน

การติดตามความคืบหน้าของคณะกรรมการการ

๑. กรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้มีการดำเนินการกรณีการทำความผิดอาญาของพระวิรุฬ สุขผล เป็นคดีพิเศษ โดยได้มีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การสืบสวนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในการสืบสวนสอบสวนในเบื้องต้นได้มีการดำเนินการในทุกมูลฐานความผิด

๒. สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้เสนอข้อมูลการดำเนินการของฝ่ายคณะผู้ปกครอง สงฆ์แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

๒.๑ การดำเนินการของเจ้าคณะจังหวัดอุบลราชธานี (ธ) และพระอุปัชฌาย์ สรุปได้ว่า พระวิรุฬ สุขผล ไม่มาชี้แจงข้อกล่าวหาด้วยตนเองภายในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖ จึงให้ตัดออกจากวัด และพ้นจากการปกครองของคณะสงฆ์จังหวัดอุบลราชธานี ส่วนพระอุปัชฌาย์ได้ออกหนังสือตัดขาดความเป็น ลูกศิษย์กับอาจารย์

๒.๒ การดำเนินการของเจ้าคณะจังหวัดศรีสะเกษ (ธ) และพระอุปัชฌาย์ สรุปลได้ว่า พระวิมล สุขผล ไม่มาชี้แจงข้อกล่าวหาด้วยตนเอง จึงได้มีมติให้ตัดขาดจากการเป็นพระภิกษุเพราะต้องอาบัติปาราชิก

๓. สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้ตั้งคณะกรรมการธุรกรรมเพื่อพิจารณาอายัดทรัพย์สิน ซึ่งได้มีมติให้ยึดและอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราว

๔. สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่พบว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้รับทราบข้อมูลการดำเนินการที่ผ่านมาของที่ประชุมฝ่ายปกครองคณะสงฆ์ได้มีมติให้พระวิมล ฉัตติโก ตัดขาดจากความเป็นพระภิกษุเนื่องจากไม่ได้มาชี้แจงข้อกล่าวหาด้วยตนเอง ส่วนหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการตรวจสอบหาข้อเท็จจริงด้วยความรอบคอบ โปร่งใส และรวดเร็ว

๓๐) พิจารณาเรื่อง ปัญหาความเสื่อมศรัทธาของประชาชนที่มีต่อศาสนาพุทธ : กรณีศึกษา อดีตพระมิตซูโอะ คเวสโก วัดสุนันทวราราม อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

ประเด็นการพิจารณา

กฎหมายเถรสมาคมกับการควบคุมดูแลชาวต่างชาติที่เข้ามาบวชในศาสนาพุทธ

ผลการพิจารณา

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้มีหนังสือชี้แจงตามข้อซักถามของคณะกรรมการสรุปได้ดังนี้

๑) กฎหมายเถรสมาคมกับการควบคุมดูแลชาวต่างชาติที่เข้ามาบวชในศาสนาพุทธมีสิทธิในการขอตั้งวัดและขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมาได้หรือไม่

คำชี้แจง

การสร้างวัด ตั้งวัด และการขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.๒๕๐๕ หมวด ๑ การสร้างวัด หมวด ๒ การตั้งวัด และหมวด ๖ การขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา

กฎหมายเถรสมาคมมิได้ห้ามชาวต่างชาติในการใช้สิทธิการขออนุญาตสร้างวัด ตั้งวัด และการขอรับพระราชทานวิสุงคามสีมา ทั้งนี้ การขออนุญาตสร้างวัด ตั้งวัด โดยชาวต่างชาติยังไม่เคยมีปรากฏ

ในกรณีวัดสุนันทวราราม อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งอยู่ในที่ดินเป็นของกรมธนารักษ์ ได้มีการขออนุญาตโดยพลตรีหญิงภัทราวรรณ ตระกูลทอง ซึ่งได้รับอนุญาตให้สร้างวัดเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๔

๒) กฎหมายเถรสมาคมต่อการพิจารณาบุคคลที่เข้ามาบวชเป็นพระภิกษุสงฆ์ คอบคลุมถึงชาวต่างชาติด้วยหรือไม่

คำชี้แจง

ตามกฎหมายเถรสมาคม ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๓๖) ได้กำหนดคุณสมบัติของกุลบุตรที่เข้าบรรพชาอุปสมบท ดังนี้

๒.๑ เป็นคนมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตตำบลหรืออำเภอที่จะบวชและมีหลักฐาน มีอาชีพชอบธรรมหรือแม้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอื่น แต่เมื่อสอบสวนแล้วปรากฏว่าเป็นคนมีหลักฐาน มีอาชีพชอบธรรม มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งไม่ใช่คนจรจัด

๒.๒ เป็นสุภาพชน มีความประพฤติดีประพฤติชอบไม่มีความประพฤติเสียหาย เช่น ดิตสุราหรือยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น

๒.๓ มีความรู้อ่านและเขียนหนังสือไทยได้

๒.๔ ไม่เป็นผู้มีโทษวิบัติ

๒.๕ เป็นผู้ปราศจากบรรพชาโทษ และมีร่างกายสมบูรณ์ อาจบำเพ็ญสมณกิจได้ ไม่เป็นคนชรา ไร้ความสามารถหรือทุพพลภาพ หรือพิการ

๒.๖ มีสมณบริขารครบถ้วนและถูกต้องตามพระวินัย

๒.๗ เป็นผู้สามารถกล่าวคำขอบรรพชาอุปสมบทได้ด้วยตนเองและถูกต้องไม่วิบัติ

ส่วนพระอุปัชฌาย์ต้องดเว้นการบรรพชาอุปสมบทให้แก่คนต้องห้าม ดังนี้

- คนทำความผิดหลบหนีอาญาแผ่นดิน
- คนหลบหนีราชการ
- คนต้องหาในคดีอาญา
- คนเคยถูกตัดสินจำคุกโดยฐานเป็นผู้ร้ายสำคัญ
- คนถูกห้ามอุปสมบทเด็ดขาดทางพระศาสนา
- คนมีโรคติดต่อเป็นที่รังเกียจ เช่น วัณโรคในระยะอันตราย
- คนพิการจนไม่สามารถปฏิบัติกิจพระศาสนาได้

พระอุปัชฌาย์จะรับบวชผู้ใดต้องมีผู้รับรองและให้ผู้รับรองของผู้นั้นนำผู้จะบวชมามอบตัวพร้อมใบสมัครและใบรับรองผู้จะบรรพชาอุปสมบท โดยขอได้จากพระอุปัชฌาย์ก่อนถึงวันบรรพชาอุปสมบทไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน กรณีชาวต่างชาติเข้ามาบวชในประเทศไทยต้องปฏิบัติตามกฎหมายเถรสมาคมเช่นกัน

๓) รัฐบาลควรออกกฎหมายกระทรวงเพื่อแก้ไขปัญหาความเสื่อมศรัทธาของประชาชนที่มีต่อศาสนาพุทธ โดยจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติธรรมในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ

คำชี้แจง

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติมีนโยบายการส่งเสริม สนับสนุนให้วัดทั่วประเทศที่มีความพร้อมจัดตั้งสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด โดยให้เป็นไปตามระเบียบมหาเถรสมาคมว่าด้วยการจัดตั้งสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด พ.ศ.๒๕๕๓ เพื่อรองรับพุทธศาสนิกชนที่สนใจใคร่ปฏิบัติธรรมด้วยการฝึกสมาธิเจริญวิปัสสนา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริหารข้อมูลการชี้แจงจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อเป็นองค์ความรู้ประกอบการวางแผนการพิจารณาจัดการงานด้านพระพุทธศาสนา

๓๑) พิจารณาเรื่องการสนับสนุนอนุมัติโครงการผลิตภาพยนตร์การอนุรักษ์ช้างในประเทศไทย ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการส่งเสริม สนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย

ผลการพิจารณา

บริษัท เฟม โปสท์ โปรดักชั่น จำกัด นำเสนอข้อมูลในปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ บริษัทได้มีการจัดทำโครงการผลิตภาพยนตร์การอนุรักษ์ช้างในประเทศไทย โดยจะมีการร่วมลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งการดำเนินการครั้งนี้จะประสบผลสำเร็จได้ต่อเมื่อรัฐบาลไทยและรัฐบาลนิวซีแลนด์ได้ร่วมลงนามในสนธิสัญญาส่งเสริมการสร้างภาพยนตร์และผลิตรายการโทรทัศน์

กระทรวงการต่างประเทศ นำเสนอข้อมูลการดำเนินการในส่วนของการกระทรวงการต่างประเทศได้เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ ซึ่งได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาเรื่องดังกล่าวและเห็นควรสนับสนุนให้มีการผลิตรายการภาพยนตร์โดยตั้งคณะกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่งเพื่อศึกษารายละเอียดให้มีความรอบคอบและเป็นมาตรฐาน

กระทรวงวัฒนธรรม นำเสนอข้อมูลการดำเนินการที่ผ่านมาได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาโครงการรอบการเจรจาในการร่วมลงทุนระหว่างประเทศในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ และได้นำร่างฯ ดังกล่าวเสนอซึ่งได้มีความเห็นลงมาให้พิจารณาเปรียบเทียบการดำเนินการกับประเทศอื่น รวมถึงความเหมาะสมในการลงทุน และการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นำเสนอข้อมูลในส่วนของการพิจารณาเนื้อหาภาพยนตร์จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์เพื่อป้องกันการถูกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการอนุรักษ์ช้างไทย ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ

กระทรวงพาณิชย์ นำเสนอข้อมูลในส่วนของงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำกับดูแลเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พุทธศักราช ๒๕๓๗ ซึ่งผู้จัดทำภาพยนตร์จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักกฎหมาย ส่วนผลงานการสร้างภาพยนตร์และการถือลิขสิทธิ์ภาพยนตร์ขึ้นอยู่กับการตกลงในสัญญาของทั้งสองฝ่าย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

การส่งเสริม สนับสนุนอุตสาหกรรมภาพยนตร์ในประเทศไทย ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาดำเนินการร่วมกัน ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นหลัก

๓๒) พิจารณาเรื่องแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธรูป : กรณีศึกษาการแต่งกายของนักแสดงเลียนแบบพระสงฆ์เพื่อรับบทที่ไม่เหมาะสมในการแสดงภาพยนตร์รายการโทรทัศน์

ประเด็นการพิจารณา

ปัญหาและแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธรูป : กรณีศึกษาการแต่งกายของนักแสดงเลียนแบบพระสงฆ์เพื่อรับบทที่ไม่เหมาะสมในการแสดงภาพยนตร์ และละครโทรทัศน์

ผลการพิจารณา

นายณรงค์ชัย ปัญญานนทชัย ผู้ร้องเรียน นำเสนอข้อมูลกรณีปัญหาการแต่งกายเลียนแบบพระสงฆ์เพื่อรับบทในการแสดงภาพยนตร์และละครโทรทัศน์ซึ่งมีมาเป็นระยะเวลาช้านาน โดยในอดีตเป็นการแสดงเน้นเนื้อหาสาระหลักธรรมคำสอนและนำมาดลกลมาเสริมให้น่าสนใจ แต่ในปัจจุบันเป็นการแสดงที่เน้นความตลกและความบันเทิงมากกว่าเนื้อหาสาระจนเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชาชนยอมรับไม่ได้ รวมถึงข้อกฎหมายที่สามารถจะดำเนินการเอาผิดได้

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลสำนักงานฯ ได้ตั้งคณะกรรมการด้านผังรายการและเนื้อหารายการ เพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ ที่ปรากฏออกทางสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายในมาตรา ๓๗ ของพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พุทธศักราช ๒๕๕๑ ในประเด็นการจัดระดับ (Rating) และในขณะนี้ได้มีการจัดทำคู่มือเพื่อให้สถานำไปพิจารณาเนื้อหาครอยู่ในระดับใด

สำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม นำเสนอข้อมูลกระทรวงวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมดูแลภาพยนตร์และวิทยุทัศน์ โดยได้จัดสายด่วน ๑๓๖๕ เพื่อรับเรื่องร้องเรียนความไม่เหมาะสมด้านวัฒนธรรมต่อกรณีต่าง ๆ ซึ่งมีประชาชนร้องเรียนเข้ามาเป็นจำนวนมากเพื่อสอบถามขอบเขตความเหมาะสมเพียงใดที่ถือว่าการกระทำผิดซึ่งยังคงหาคำตอบไม่ได้ ดังนั้น จึงขอสอบถามสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติต่อกรณีการแต่งกายเลียนแบบพระสงฆ์เพื่อแสดงภาพยนตร์หรือรายการโทรทัศน์มีขอบเขตเพียงใดและกรณีใดบ้างที่ถือเป็นการกระทำผิด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลยินดีพร้อมที่ให้การสนับสนุนแต่ยังไม่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติภาพยนตร์และวิทยุทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น จึงเสนอขอให้ตั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว และควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนช่วยกันสอดส่องดูแลแจ้งเบาะแสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าตรวจสอบการกระทำที่อาจมีความผิดอย่างทันที

สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ นำเสนอข้อมูลคณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ได้ถูกยกเลิกไปแล้วและได้มีการคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติขึ้นมาควบคุมกำกับดูแลแทน โดยจะให้ผู้ผลิตแต่ละรายควบคุมดูแลรายการของตนเองด้วยการตรวจสอบเนื้อหาสาระของรายการและจัดกลุ่มประเภทรายการให้เป็นไปตามระเบียบหลักเกณฑ์ที่กำหนด

สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗ นำเสนอข้อมูลทางสถานีได้ดำเนินการทั้งในส่วนของการตรวจสอบเนื้อหาสาระรายการและการจัดกลุ่มประเภทรายการ สำหรับรายการที่นำเสนอพบาทพระสงฆ์นั้นมิได้มีเจตนาลบหลู่ดูหมิ่นศาสนา เพียงแต่ต้องการนำเสนออาจมีรูปแบบที่แตกต่างกันไปตามกลุ่มผู้รับสารเพื่อให้เกิดความสนใจและเข้าใจสารที่ผู้ผลิตต้องการสื่อให้เห็น

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา นำเสนอข้อมูลการดูแลแก้ไขปัญหาความเหมาะสมของบพาทการแสดงเลียนแบบพระภิกษุสงฆ์ในรายการโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ควรเป็นการขอความร่วมมือผู้ผลิตและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบคัดกรองร่วมกัน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการจะได้ทำหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อทราบและพิจารณาข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑. สนับสนุนให้มีพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา โดยกำหนดให้มีมาตรการควบคุมดูแลภาพลักษณ์ของพระสงฆ์ในสื่อ

๒. ให้สื่อแต่ละองค์กรมีการควบคุมดูแลหรือตรวจสอบเนื้อหาสาระของบพาทภาพยนตร์หรือละครของพระสงฆ์ให้มีความเหมาะสมไม่ขัดต่อพระธรรมวินัยและระเบียบคณะสงฆ์ที่กำหนดไว้

๓. ควรให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และกระทรวงวัฒนธรรม เข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบเนื้อหาสาระให้ถูกต้องตามพระธรรมวินัยและเป็นไปเพื่อการส่งเสริมพระพุทธศาสนา

๔. ควรให้คณะกรรมการองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ฯ (กสทช.) กำหนดระเบียบในการกำหนดแนวทางตรวจสอบสื่อ พร้อมทั้งมาตรการลงโทษผู้กระทำการละเมิด

๕. ควรจัดตั้งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่โดยสมบูรณ์ในการตรวจสอบและควบคุมผู้ผลิตสื่อให้อยู่ภายใต้กรอบแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสม

๓๓) พิจารณาเรื่องการเผยแผ่ศาสนาตามลัทธิของอาจารย์โกเอ็นก้า

ประเด็นการพิจารณา

การสอนวิปัสสนากรรมฐานของอาจารย์โกเอ็นก้า กับความมั่นคงพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

ผลการพิจารณา

รศ.ดร.พระชาติรี เหมพูนโท เจ้าอาวาสวัดพุทธวิหาร นครเซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก สหพันธรัฐรัสเซีย นำเสนอข้อมูลการเผยแผ่ศาสนาตามลัทธิของอาจารย์โกเอ็นก้า ซึ่งมีหลักการสอนวิปัสสนากรรมฐานโดยนำแนวทางการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานของพระพุทธเจ้าไปเผยแผ่แต่ในขณะเดียวกันกับห้ามมิให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติกล่าวอ้างถึงพระพุทธเจ้า พระพุทธศาสนา พุทธธรรม และพุทธปรัชญา รวมถึงการห้ามมิให้มีพระพุทธรูปในสถานที่ปฏิบัติธรรมและไม่ให้ผู้ปฏิบัติธรรมนับถือศาสนา

หลักการสอนวิปัสสนากรรมฐานของอาจารย์โกเอ็นก้า ได้มีเผยแผ่ไปทั่วโลกโดยรวมประเทศไทยด้วย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความมั่นคงของพระพุทธศาสนา ดังนั้น จึงเสนอควรมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงสำนักปฏิบัติธรรมที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยมีลักษณะเป็นเช่นใด

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติและฝ่ายปกครอง ควรร่วมกันดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงสำนักปฏิบัติธรรมของอาจารย์โกเอ็นก้าทั้งในด้านนิตินัยและพฤตินัยเพื่อหาแนวทางการป้องกันปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

๓๔) พิจารณาเรื่องติดตามความคืบหน้าสถานการณ์อุทกภัยที่ส่งผลกระทบต่อวัดและโบราณสถาน

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการถล่มวัดและโบราณสถานที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์อุทกภัย

ผลการพิจารณา

สำนักศิลปากรที่ ๕ ปราจีนบุรี นำเสนอข้อมูลสำนักศิลปากรที่ ๕ ปราจีนบุรี รับผิดชอบพื้นที่เขตจังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด มีโบราณสถาน ๔๕๔ แห่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในที่สูง สำหรับในปีนี้มีอุทกภัยจำนวนมากนำมาซึ่งผลกระทบต่อพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิพิธภัณฑสถานท้องถิ่น ได้แก่ โบราณสถานวัดแก้วพิจิตร โบราณสถานวัดเตาเหล็ก โบราณสถานปราสาทบ้านน้อยห้วยพะโยมโบราณสถานวัดชนะไชยศรี โบราณสถานวัดไต้ต้นลาน โบราณสถานวัดตาลล้อมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี พิพิธภัณฑสถานท้องถิ่นในวัดแก้วพิจิตร นอกจากนั้น สำนักศิลปากรที่ ๕ ปราจีนบุรี ยังได้รับผลกระทบน้ำท่วมในส่วนของอาคารสำนักงาน บ้านพักข้าราชการ ทำให้ไม่สามารถติดต่อประสานงานได้ ในการนี้ ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยปรึกษาอธิบดีกรมศิลปากร สรุปได้ดังนี้

๑. ขอให้ย้ายสำนักศิลปากรที่ ๕ ปราจีนบุรี ไปตั้งในเขตพื้นที่กลางจังหวัดชลบุรี ซึ่งในขณะนี้ อยู่ระหว่างการศึกษาข้อมูล

๒. ขอให้จัดหาสถานที่แห่งใหม่สำหรับการตั้งพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติปราจีนบุรี เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าชม

๓. ขอให้จัดทำแผนผังป้องกันน้ำล้นตลิ่ง

สำนักศิลปากรที่ ๓ พระนครศรีอยุธยา นำเสนอข้อมูลสำนักศิลปากรที่ ๓ พระนครศรีอยุธยา รับผิดชอบพื้นที่เขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา อ่างทอง สิงห์บุรี นครนายก และสระบุรี ยังไม่มีรายงานน้ำท่วม ส่วนอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาในเขตเมืองเก่า วัดมเหยงค์ และวัดชัยวนาราม ได้วางแผนทางการป้องกันน้ำท่วมโดยทำเขื่อนกันน้ำ ส่วนอำเภอรอบนอกของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและเขตจังหวัดอื่นมีพระอุโบสถและเจดีย์ที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำได้รับผลกระทบน้ำท่วมเล็กน้อยซึ่งได้วางแผนทางแก้ไขระบายน้ำออกโดยเร็ว

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลอุทกภัยในพื้นที่ ๒๐ จังหวัด ที่ส่งผลกระทบต่อวัดและสำนักสงฆ์ ๙๕๗ แห่ง รวมถึงพระภิกษุสามเณร ๘,๓๗๒ รูป สรุปได้ดังนี้

๑) พื้นที่ระดับน้ำมีแนวโน้มลดลงและลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีวัดและพระภิกษุสามเณรได้รับผลกระทบ ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครสวรรค์ ปทุมธานี นครนายก นครราชสีมา ศรีสะเกษ และสุรินทร์

๒) พื้นที่ระดับน้ำทรงตัว โดยมีวัดและพระภิกษุสามเณรได้รับผลกระทบ ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ อ่างทอง ลพบุรี พิจิตร เพชรบูรณ์ และพิษณุโลก

๓) พื้นที่ระดับน้ำเพิ่มขึ้น โดยมีวัดและพระสงฆ์สามเณรได้รับผลกระทบ ๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชัยภูมิ ปราจีนบุรี สระแก้ว ชลบุรี พระนครศรีอยุธยา และสุพรรณบุรี

ในการนี้ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้วางแผนทางการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

๑. การเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ในเบื้องต้น

๑.๑ การรวบรวมข้อมูลและให้ความช่วยเหลือ โดยสั่งการให้สำนักงานพระพุทธศาสนาทั่วประเทศประสานงานสำนักงานเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ และเจ้าคณะจังหวัด สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๒ จัดทำแผนรองรับสถานการณ์ในพื้นที่เสี่ยงที่จะเกิดอุทกภัย น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่ม น้ำท่วมขัง และน้ำล้นตลิ่ง โดยออกประกาศเตือนหรือเฝ้าระวังอย่างสม่ำเสมอ

๑.๓ จัดทำการซักซ้อมแผนป้องกันและแก้ไขสถานการณ์อุทกภัย โดยร่วมมือกับสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๑.๔ ติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างใกล้ชิด หากพบพื้นที่ได้รับผลกระทบให้รายงานข้อมูลแหล่งที่มาของวัด สถานที่ตั้ง จำนวนพระภิกษุสามเณร และความต้องการเครื่องอุปโภคบริโภค โดยมีศูนย์ประสานส่วนกลางอยู่ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

๒. การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้ดำเนินการเบิกเงินกองทุนวัดช่วยวัด เพื่อซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคนำไปช่วยเหลือ โดยร่วมกับมหาเถรสมาคม คณะสงฆ์ มูลนิธิมิราเคิลออฟไลฟ์ ในทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด เพื่อตรวจเยี่ยมให้กำลังใจและมอบสิ่งของช่วยเหลือเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเบื้องต้น

ในการนี้ เจ้าประคุณสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ประธานผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราชได้บริจาคสิ่งของให้กับวัดที่ได้รับความเดือดร้อน โดยมีการดำเนินการร่วมกันระหว่างสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติกับองค์กรเครือข่ายต่าง ๆ พร้อมกันนี้ได้จัดวัดเป็นศูนย์พักพิงและฟื้นฟูจิตใจให้แก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนโดยมีคณะสงฆ์คอยให้ความช่วยเหลือดูแล

ทั้งนี้ ในส่วนของจังหวัดที่สถานการณ์คลี่คลายแล้วได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปสำรวจความเสียหาย เพื่อจัดทำงบประมาณการซ่อมแซมบูรณะต่อไป

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการรับทราบข้อมูลตามที่นำเสนอและได้แสดงความห่วงใยต่อการดำเนินการในส่วนของงบประมาณการให้ความช่วยเหลือน้ำท่วมซึ่งรัฐบาลได้อนุมัติจัดสรรไว้ให้แล้ว หากมีปัญหาติดขัดประการใดขอให้ประสานมายังคณะกรรมการ

๓๕) พิจารณาเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมให้ตรวจสอบเจ้าอาวาสวัดโคกเตื่อ ตำบลโคกเตื่อ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ กรณีปัญหาทางช้างพลายคุณ

ประเด็นการพิจารณา

ปัญหาข้อพิพาทระหว่างเจ้าอาวาสวัดโคกเตื่อ ตำบลโคกเตื่อ อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์ กับกลุ่มชาวบ้านต่อกรณีปัญหาทางช้างพลายคุณ

ผลการพิจารณา

นายอัครวิริยะ เรื่องรัตนพงศ์ ประธานชมรมช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม นำเสนอข้อมูลทางช้างพลายคุณเป็นงาช้างเก่าแก่ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๐๖ ได้ถูกนำไปเก็บรักษาโดยไม่มีผู้พบเห็นมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๓๙

พระครูนิภาธรโสภณ เจ้าอาวาสวัดโคกเตื่อ นำเสนอข้อมูลกรณีงาช้างได้ถูกเก็บรักษาไว้โดยมิได้จัดวางให้ชาวบ้านได้บูชาตั้งแต่เจ้าอาวาสวัดรูปก่อนซึ่งได้มรณภาพไปแล้วเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๓๒ ต่อมาในปีพุทธศักราช ๒๕๓๙ ได้มีการก่อสร้างกุฏิเจ้าอาวาสแห่งใหม่และได้นำงาช้างมาเก็บรักษาและไม่เปิดให้ชาวบ้านได้บูชา

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์ นำเสนอข้อมูลยืนยันงาช้างพลายคุณยังมีอยู่จริงสมบูรณ์แบบ ต่อกรณีปัญหาที่ไม่เปิดให้ชาวบ้านได้บูชาและเฝ้าชมเนื่องจากงาช้างดังกล่าวเป็นของหลวงพ่อเดิมซึ่งเป็นพระภิกษุสงฆ์ที่มีคุณูปการด้านการวิปัสสนากรรมฐาน จึงเป็นที่ต้องการของผู้ที่ต้องการไปทำเครื่องรางของขลัง ในการนี้ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๖ ได้มีคณะกรรมการเข้ามาตรวจสอบพบว่างาช้างมีอยู่จริงและเก็บรักษาไว้อย่างปลอดภัย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา โดยให้พระครูนิภาธรโสภณ เจ้าอาวาสวัดโคกเตื่อ นายสุวัฒน์ แจ้งจิต ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์ และนายอัครวิริยะ เรื่องรัตนพงศ์ ประธานชมรมช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรม รวมทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบจัดเก็บรักษาทางช้างพลายคุณ ในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

ผลสำเร็จของงาน

คณะกรรมการมอบหมายให้นายชัยวัฒน์ ศรีม่วง ที่ปรึกษาประธานคณะกรรมการเป็นผู้แทนเดินทางไปสังเกตการณ์และร่วมเป็นสักขีพยาน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมตรวจสอบ อาทิ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ สถานีตำรวจภูธรอำเภอไพศาลี นายอำเภอไพศาลี สัสดีอำเภอ

สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดนครสวรรค์ พระเถระระดับอำเภอและระดับจังหวัด รวมถึงกำนันผู้ใหญ่บ้าน ประมาณ ๕๐ คน เป็นกรรมการ ผลการตรวจสอบพบว่าข้างอยู่ครบถ้วนสมบูรณ์ และได้นำข้างออกมาให้ชาวบ้านกราบไหว้บูชาเป็นเวลา ๑ ชั่วโมง

๓๖) พิจารณาเรื่องปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

ประเด็นการพิจารณา

ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

ผลการพิจารณา

พระสมุห์อนุวรรตน์ คุณวฑฒโน พร้อมคณะ นำเสนอข้อมูลการบริหารจัดการพระพุทธศาสนาในประเทศไทยมีปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขสรุปสาระสำคัญดังนี้

๑. พระภิกษุสงฆ์ที่เดินทางไปสอนวิชาพระพุทธศาสนาและศีลธรรมในโรงเรียนพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สมควรหาแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยจัดการรักษาความปลอดภัย ส่วนพื้นที่ปกติโรงเรียนควรอำนวยความสะดวกโดยจัดรถรับ - ส่ง พระภิกษุสงฆ์ที่เดินทางไปสอน

๒. การสอนวิชาพระพุทธศาสนาและศีลธรรมในโรงเรียน โดยมีครูและอาจารย์ผู้สอนที่ไม่มีความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา สมควรหาแนวทางการแก้ไขโดยวางรากฐานการสอนวิชาพระพุทธศาสนาและศีลธรรมให้เป็นหมวดวิชาบังคับ ซึ่งทุกโรงเรียนต้องจัดการสอนให้นักเรียน นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการเข้าค่ายอบรมธรรมะเพื่อวางรากฐานด้านศาสนาที่มั่นคงให้กับประเทศ

๓. การเผยแพร่ ปกป้อง และคุ้มครองพระพุทธศาสนา ควรจัดการศึกษาให้พุทธศาสนิกชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรมคำสอน “ปฏิบัติ ปรีดี ปฏิเวธ” เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและนำไปเผยแพร่ให้ได้มากที่สุด

๔. การนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนเกี่ยวกับพระภิกษุสงฆ์ที่ประพฤติผิดพระธรรมวินัย หรือทำผิดกฎหมาย ควรมีการพิจารณาหาข้อยุติและนำเสนอข่าวที่ถูกต้องเหมาะสม นอกจากนั้น ควรมีการสร้างคนต้นแบบโดยยกย่องเชิดชูเกียรติพระภิกษุสงฆ์ที่ประพฤติดีปฏิบัติชอบ เพื่อให้สื่อมวลชนนำเสนอข่าวให้สาธารณชนรับทราบ

๕. การส่งเสริม สนับสนุนให้พระภิกษุสงฆ์รวมถึงพุทธศาสนิกชนเดินทางไปแสวงบุญ ณ สังฆสถาน สาธารณรัฐอินเดีย รัฐบาลควรจัดการส่งเสริม สนับสนุนให้เสมือนดังเช่นกรมการศาสนาที่ให้การสนับสนุนศาสนาอื่น ๆ

๖. การอุปถัมภ์ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาโดยจัดพิธีกรรมสำคัญทางศาสนา เพื่อให้พุทธศาสนิกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกัน ควรได้รับการส่งเสริม สนับสนุนจากองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชนไม่จัดกิจกรรมอื่นขึ้นมาซ้ำซ้อน

๗. วัดควรมีมาตรการห้ามมิให้ประชาชนเข้ามาเล่นการพนัน ดื่มสุรา เสพสิ่งเสพติดและมั่วสุมภายในบริเวณวัด

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการรับทราบข้อมูลปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้ให้ความสำคัญและมีการพิจารณาตลอดมา เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการอุปถัมภ์คุ้มครองพระพุทธศาสนา

**๓๗) พิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ต่อเติม ทำลายโบราณสถาน
ณ วัดนักบุญฟรังซิสเซเวียร์ สามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ**

ประเด็นการพิจารณา

ปัญหาข้อพิพาทระหว่างเจ้าอาวาสวัดนักบุญฟรังซิสเซเวียร์ สามเสน กับชุมชน
วัดนักบุญฟรังซิสเซเวียร์ สามเสน กรณีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ต่อเติม ทำลายโบราณสถาน

ผลการพิจารณา

นายน้ำเพชร โพธิ์รัญ ผู้แทนชุมชนวัดนักบุญฟรังซิสเซเวียร์ สามเสน นำเสนอข้อมูลการ
ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโบราณสถานด้วยการติดตั้งเครื่องปรับอากาศ โดยเจ้าอาวาสให้เหตุผลการติดตั้งพัดลม
เดิมส่งเสียงดังรบกวนสมาธิในการทำพิธีทางศาสนา รวมทั้งยังมีฝุ่นละอองเข้ามาในโบราณสถานจำนวนมาก
เป็นปัญหาที่ชาวบ้านกลุ่มหนึ่งเห็นว่าเหตุผลไม่เหมาะสมและไม่มีความจำเป็น อีกทั้งยังเป็นการทำลาย
โบราณสถาน

บาทหลวงสุเทพ โพธิ์รัญ เจ้าอาวาสวัดนักบุญฟรังซิสเซเวียร์ สามเสน นำเสนอข้อมูลการ
ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงติดตั้งเครื่องปรับอากาศมิได้มีเจตนาทำลายโบราณสถาน ในการดำเนินการได้มีการศึกษา
สำรวจออกแบบซึ่งในขณะนี้อยู่ระหว่างการรอผลการพิจารณาจากกรมศิลปากร

กรมศิลปากร นำเสนอข้อมูลโบสถ์ของวัดนักบุญฟรังซิสเซเวียร์ สามเสน เป็นอาคารเก่าแก่ที่
มีความสำคัญซึ่งอยู่ระหว่างเตรียมการขอขึ้นทะเบียนจากกรมศิลปากร ทั้งนี้ กรณีปัญหาการติดตั้ง
เครื่องปรับอากาศภายในโบสถ์ กรมศิลปากรได้ดำเนินการตรวจสอบและมีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าอาวาส
วัดนักบุญฟรังซิสเซเวียร์ สามเสน เพื่อทราบโบสถ์ดังกล่าวได้มีการคุ้มครองด้านโบราณสถานซึ่งจะต้องได้รับ
การอนุญาตจากกรมศิลปากร ต่อจากนั้น เจ้าอาวาสวัดนักบุญฟรังซิสเซเวียร์ สามเสน จึงได้มีหนังสือแจ้งกรม
ศิลปากรเพื่อขออนุญาตดำเนินการพร้อมแบบแปลนการติดตั้ง ซึ่งในขณะนี้กรมศิลปากรได้ส่งผู้เชี่ยวชาญเข้าไป
ตรวจสอบโครงสร้างหากส่งผลกระทบต่อโบราณสถานขอให้ยุติการดำเนินการทันที

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

แนวทางการแก้ไขปัญหาคควรให้กรมศิลปากร บาทหลวงสุเทพ พงษ์วิรัชไชย และ
นายน้ำเพชร โพธิ์รัญ จัดการประชุมเจรจาร่วมกันเพื่อหาทางออกที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงการอนุรักษ์
โบราณสถานและการสร้างความสามัคคีในชุมชน

๓๘) พิจารณาเรื่องการจัดทำทะเบียนประวัติฐานข้อมูลพระภิกษุสามเณรทั่วประเทศ

ประเด็นการพิจารณา

การจัดทำทะเบียนประวัติฐานข้อมูลพระสงฆ์และสามเณร เพื่อประโยชน์ต่อการออกบัตร
ประจำตัวพระภิกษุสามเณร “ไอดีการ์ด” และตรวจสอบประวัติอาชญากรบุคคลที่เข้าบวช

ผลการพิจารณา

พระเทพวิสุทธิกวี เลขาธิการศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย นำเสนอข้อมูล
การจัดทำ “ไอดีการ์ด” ซึ่งได้มีการดำเนินการอยู่และพบปัญหาในส่วนของคุณลักษณะที่เข้ามาบวชเป็นพระภิกษุ
สามเณรโดยมีช่วงระยะเวลาการบวชไม่นานควรมีแนวทางการดำเนินการแก้ไข ดังนี้

๑. ออกระเบียบข้อปฏิบัติกำหนดจำนวนพรรษาของพระภิกษุที่บวช เพื่อจัดทำ
“ไอดีการ์ด”

๒. ควรระบุสาเหตุการสึกของพระภิกษุแต่ละรูปใน “ไอดีการ์ด” เพื่อประโยชน์ต่อการ
พิจารณาให้บุคคลนั้นกลับมามีบวชในครั้งต่อไป

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ได้จัดทำฐานข้อมูลพระภิกษุสามเณรให้เข้ามาอยู่ในระบบประมาณ ๑๖๖,๐๐๐ รูป โดยมีฐานข้อมูลพระสงฆ์ที่ประพฤติปฏิบัติตนไม่เหมาะสมรวมอยู่ด้วย ซึ่งเป็นปัญหาที่ทำให้การดำเนินการมีความล่าช้า ทั้งนี้ การจัดทำฐานข้อมูลยังคงอยู่ระหว่างการดำเนินการโดยมีการเชื่อมโยงกับสำนักทะเบียนราษฎร กรมการปกครอง และกองทะเบียนประวัติอาชญากร สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย นำเสนอข้อมูลตามกฎหมายพระภิกษุสงฆ์จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน หากพระภิกษุต้องการมีบัตรประจำตัวประชาชนได้วางแผนทางดำเนินการโดยให้พระภิกษุย้ายทะเบียนบ้านไปอยู่วัดและเปลี่ยนคำนำหน้าชื่อเป็นพระหรือพระมหาพร้อมสมณศักดิ์

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรมีการดำเนินงานร่วมกันโดยตั้งเป็นคณะกรรมการประสานงานเพื่อความสำเร็จและสมบูรณ์ของข้อมูล

๓๙) พิจารณาเรื่อง Don't Thai to me ศัพท์แสลงที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์คนไทยในสายตาชาวต่างชาติ

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้ศัพท์แสลงที่ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์คนไทยในสายตาชาวต่างชาติ

ผลการพิจารณา

นางสาวลีลาวดี วัชโรบล เลขาธิการคณะกรรมการการนำเสนอข้อมูลในโซเชียลเน็ตเวิร์กได้มีการโพสต์ข้อความ Don't Thai to me เป็นศัพท์แสลงโดยมีคำว่า Thai หมายถึง อยู่มาไทยไต้หวัน เป็นคำที่ชาวต่างชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มวัยรุ่นในภูมิภาคเอเชีย เช่น มาเลเซีย สิงคโปร์ ฮองกง เป็นต้น ใช้ข้อความดังกล่าวโดยเข้าใจภาพลักษณ์คนไทยเป็นคนขี้โกง ขี้ฉ้อ ขี้โกง และขี้โกหก จนเป็นเหตุให้ชาวต่างชาติมองภาพลักษณ์คนไทยในเชิงลบเป็นปัญหาที่ควรพิจารณาศึกษาหาแนวทางแก้ไขสร้างภาพลักษณ์คนไทยอย่างไร

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการ

คณะกรรมการการเห็นว่าการนำเสนอข้อมูลข่าวในเชิงลบรวมถึงการใช้ศัพท์แสลงมีอยู่จำนวนมากได้เผยแพร่เข้าสู่สังคมโลกอย่างรวดเร็วโดยมีสื่อเทคโนโลยีรวมถึงสื่อมวลชนเป็นตัวนำในการเสนอข้อมูลทำให้ชาวต่างชาติมองภาพลักษณ์คนไทยไม่เหมาะสมและเกิดความระแวงหวาดกลัวคนไทย เป็นปัญหาที่ควรหาแนวทางการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ทั้งนี้ โดยขอให้คณะกรรมการและคณะที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการไปพิจารณานำเสนอที่ประชุมในครั้งต่อไป

๔๐) พิจารณาเรื่องสถานภาพของภิกษุณีในประเทศไทย

ประเด็นการพิจารณา

ประวัติความเป็นมา สถานภาพ และแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนการอุปถัมภ์ภิกษุณีในประเทศไทย

ผลการพิจารณา

นางสาวสุธาดา เมฆรุ่งเรืองกุล อาจารย์ประจำศูนย์อาเซียนและเอเชียศึกษา นำเสนอข้อมูล ประวัติความเป็นมาการถือกำเนิดของภิกษุณีในประเทศไทยได้เริ่มมีขึ้นนับตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๗๑ แต่มีปัญหาติดขัดหลายประการจวบจนกระทั่งในปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ ได้เกิดภิกษุณีไทยสายเถรวาทรูปแรกมีนามว่า ภิกษุณีธัมมนันทา ซึ่งได้ออกบวชเป็นสามเณรีเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๔๔ และบวชเป็นภิกษุณีสงฆ์ที่ประเทศ ศรีลังกาในปีพุทธศักราช ๒๕๔๖ ปัจจุบันเป็นอาจารย์สอนศาสนาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ภิกษุณีในประเทศไทยถึงแม้จะได้รับการบวชมาจากคณะสงฆ์สายเถรวาทจากประเทศ ศรีลังกาหรือได้รับการบวชจากประเทศไทย มีปัญหาไม่ได้รับการยอมรับจากคณะสงฆ์ไทยรวมถึงไม่ได้รับการ รับรองสถานภาพตามกฎหมาย ส่งผลให้เกิดการถูกรอนสิทธิพลเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น จึงเห็นควรให้มีการรับรองสถานภาพทางกฎหมายของภิกษุณีไทยในฐานะนักบวช ซึ่งเป็นการรับรอง สิทธิตามรัฐธรรมนูญที่มีใช้การรับรองโดยคณะสงฆ์ไทย เพื่อให้ภิกษุณีไทยได้รับสิทธิการปฏิบัติอย่างเหมาะสม ในฐานะนักบวช เช่น การจัดที่นั่งเหมาะสมสำหรับภิกษุณีและสามเณรีในสถานที่ขนส่งสาธารณะและพาหนะ โดยสาธารณะ การระบุสถานะนักบวชในบัตรประชาชนหรือหนังสือเดินทาง เป็นต้น

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีความละเอียดอ่อนอาจส่งผลกระทบต่อ วงการคณะสงฆ์ไทย ดังนั้น ควรจะได้เรียนเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุม เพื่อพิจารณหาแนวทาง แก้ไขให้เป็นด้วยความรอบคอบและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อภิกษุณี

๔๑) พิจารณาเรื่องการก่อสร้างและบูรณะวัดโพธิ์ชัยบ้านนาพิง ตำบลนาพิง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

ประเด็นการพิจารณา

แนวทางการแก้ไขปัญหาการก่อสร้างและบูรณะวัดโพธิ์ชัยบ้านนาพิง ตำบลนาพิง อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

ผลการพิจารณา

นางเป่ลงมณี เร่งสมบุญสุข รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง นำเสนอข้อมูลได้รับ เรื่องร้องเรียนจากชาวบ้านในพื้นที่ต่อกรณีการก่อสร้างและบูรณะวัดโพธิ์ชัยบ้านนาพิง เป็นวัดเก่าแก่ที่ได้ ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมศิลปากร ซึ่งในขณะนี้มีสภาพชำรุดทรุดโทรมทั้งในส่วนของภาพจิตรกรรมฝาผนัง หลังคา โบสถ์ และสถูปที่พังทลายมาเป็นเวลาหลายสิบปี

คณะกรรมการวัดโพธิ์ชัยบ้านนาพิง นำเสนอข้อมูลในส่วนของ การบูรณะวัดดังกล่าว กรมศิลปากรได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาดำเนินการโดยใช้ช่างรับเหมาที่ขาดประสบการณ์ทำงานและใช้วัสดุที่ไม่ได้ มาตรฐาน ทำให้งานการบูรณะไม่ดีเท่าที่ควร ทั้งนี้ ในการบูรณะที่ผ่านมาเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรไม่มีการติดต่อ ประสานงานกับเจ้าอาวาสวัดหรือคณะกรรมการของวัดแต่อย่างใด รวมทั้งไม่มีการติดตามควบคุมดูแลการ บูรณะด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลนาพิง นำเสนอข้อมูลในส่วนของ การบูรณะพระอุโบสถ ซึ่งมีอายุกว่า ๔๐๐ ปี ได้ทำการบูรณะมาแล้วเป็นครั้งที่ ๒ โดยครั้งที่ ๒ กรมศิลปากรไม่ได้ให้รายละเอียด การบูรณะกับเจ้าอาวาสวัด คณะกรรมการ และประชาชน เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกัน ในการบูรณะ ที่ผ่านมาช่างได้ทำการรื้อหลังคาโบสถ์และปล่อยทิ้งไว้เป็นเวลา ๗ - ๘ เดือน โดยให้เหตุผลว่าวัสดุอุปกรณ์ ไม่พร้อม หลังจากทีนางเป่ลงมณี เร่งสมบุญสุข ได้เดินทางไปตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่และพบปัญหาที่

เกิดขึ้นจริง จึงได้นำเรียนคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ต่อจากนั้น ช่างจึงได้เข้ามาดำเนินการบูรณะต่อโดยนำไม้สัก ไม้เนื้ออ่อน และไม้ฟ้านบ้าน ซึ่งไม่มีความเหมาะสมกับการนำมาใช้ทำหลังคาพระอุโบสถ เป็นปัญหาที่ชาวบ้านได้แสดงความห่วงใยเป็นอย่างมาก

สำนักศิลปากรที่ ๙ จังหวัดขอนแก่น นำเสนอข้อมูลขั้นตอนการดำเนินการได้แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดทราบแล้วและได้เข้าเจรจากับวัดโพธิ์ชัยบ้านนาพึง นอกจากนั้นยังได้ติดป้ายแสดงการดำเนินงานด้วยแล้ว ส่วนเจดีย์ที่สร้างใหม่จะเสนอขอให้พิจารณาเว้นระยะให้ห่างจากโบราณสถานประมาณ ๒๐ - ๓๐ เซนติเมตร

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

สำนักศิลปากรที่ ๙ จังหวัดขอนแก่น ควรลงพื้นที่เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงและหาแนวทางการแก้ไขโดยเร่งด่วน โดยยกตัวอย่างไม้ที่นำมาใช้ทำหลังคาพระอุโบสถควรมีการเปลี่ยนแปลงให้มีคุณภาพและความเหมาะสมมากกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้

๔๒) พิจารณาเรื่องการปลูกจิตสำนึกและประชาสัมพันธ์จัดงานลอยกระทงที่ถูกต้องตามจารีตประเพณีไทยในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ประเด็นการพิจารณา

การเตรียมความพร้อมจัดงานประเพณีลอยกระทงที่ถูกต้องตามจารีตประเพณีไทย เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ผลการพิจารณา

กระทรวงวัฒนธรรม นำเสนอข้อมูลกรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้วางแผนงานจัดงานส่งเสริมประเพณีลอยกระทงที่มีความแตกต่างกันไปตามพื้นที่ในแต่ละภูมิภาค โดยได้จัดทำหนังสือเพื่อประชาสัมพันธ์เล่าเรื่องประวัติความเป็นมาประเพณีลอยกระทงของแต่ละภาค ทั้งนี้ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินการประชาสัมพันธ์งานประเพณีเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวไทยและชาวต่างชาติให้เข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย นำเสนอข้อมูลการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้มีการพัฒนาประเพณีลอยกระทงให้เป็นสินค้าการท่องเที่ยวระดับชาติ โดยสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวและขยายวันงานเทศกาลให้มากขึ้น โดยยกตัวอย่างในปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ จะได้มีการจัดงาน “สี่สัปดาห์สายน้ำมหกรรมลอยกระทง” ณ เอเชียทีคเดอะริเวอร์ฟรอน กรุงเทพฯ ในวันที่ ๒๔ - ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ ซึ่งมีรูปแบบการจัดงานสาธิตประเพณีลอยกระทงของแต่ละภาคโดยมีขบวนแห่เรือประดับไฟฟ้า เคลื่อนขบวนจากสะพานพุทธ - สะพานกรุงธน และจัดการประกวดเรือประดับไฟฟ้า เป็นต้น

กระทรวงการต่างประเทศ นำเสนอข้อมูลสถานทูตไทยในต่างประเทศได้มีการประชาสัมพันธ์เทศกาลงานประเพณีสำคัญทุกปี โดยจะมีการจัดงานสืบสานประเพณีและเชิญคณะทูตต่างประเทศ นักธุรกิจ ตลอดจนสื่อมวลชนในต่างประเทศเข้าร่วมงานด้วย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลกองกำกับการตำรวจท่องเที่ยวได้วางแผนงานดำเนินการโดยให้ตำรวจท่องเที่ยวออกไปดูแลปกป้องรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ นำเสนอข้อมูลการประชาสัมพันธ์งานประเพณี โดยเน้นการให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและเห็นความสำคัญการร่วมสืบสานงานประเพณีที่ถูกต้อง ทั้งนี้ โดยมีกระทรวงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้ข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์มาโดยตลอด

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการได้รับทราบข้อมูลการเตรียมความพร้อมในการจัดงานประเพณีลอยกระทง ซึ่งได้มีการดำเนินการกันอย่างเต็มที่ และเห็นว่าควรเพิ่มสีสันการจัดงานให้มีความน่าสนใจมากขึ้นโดย สอดแทรกการจัดกิจกรรมนางนพมาศที่มีในแต่ละท้องถิ่นซึ่งมีประวัติความเป็นมาที่แตกต่างกัน เพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

๔๓) พิจารณาเรื่องการรณรงค์ประชาสัมพันธ์จัดงานสงกรานต์เชิงบูรณาการ เพื่อปลูก จิตสำนึกให้เด็ก เยาวชน ตลอดจนประชาชนทั่วไปได้ตระหนักถึงความสำคัญในการอนุรักษ์ศิลปะ จารีต ประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของชาติ

ประเด็นการพิจารณา

แผนการดำเนินงานจัดกิจกรรมสืบสานเทศกาลประเพณีวันสงกรานต์ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ผลการพิจารณา

กระทรวงวัฒนธรรม มีนโยบายรณรงค์ประชาสัมพันธ์การจัดงานสงกรานต์ที่ถูกต้องตาม ประเพณีไทย โดยมีการบูรณาการจัดงานในพื้นที่สำคัญ เช่น จังหวัดสงขลา พัทธยา เชียงใหม่ เป็นต้น นอกจากนั้น ยังได้มีการจัดทำแผนงานรณรงค์ขอพรผู้สูงอายุโดยเชิญศิลปินแห่งชาติเข้าร่วมงาน

กระทรวงมหาดไทย ดำเนินการสั่งการให้ผู้ว่าราชการทุกจังหวัดจัดกิจกรรมวันสงกรานต์ โดยเน้นการดำรงรักษาวัฒนธรรมที่ถูกต้องดีงามตามจารีตประเพณีไทย การบูรณาการป้องกันเพื่อลดอุบัติเหตุ ทางถนน การประชาสัมพันธ์ข้อควรระวังการเล่นน้ำ โรคภัยไข้เจ็บ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ออกมาตรการป้องกันและลดอุบัติเหตุในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี ๒๕๕๕ และผู้บังคับบัญชาได้สั่งการให้ทุกหน่วยในสังกัดตำรวจตรวจสอบและดำเนินการในช่วงวันที่ ๑ - ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ โดยให้ความสำคัญกับรักษาความปลอดภัย การเล่นน้ำสงกรานต์ที่ถูกต้องตาม ประเพณีไทย การห้ามดื่มสุราบริเวณพื้นที่จัดกิจกรรม การเดินโคโยตี้ของสถานบันเทิง การเล่นน้ำสงกรานต์ นอกเขตพื้นที่จัดกิจกรรม เช่น การตั้งภาชนะใส่น้ำขนาดใหญ่รูกำลังพื้นผิวดจราจร

สมาคมสื่อมวลชนพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมแห่งชาติ นำเสนอข้อมูลการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์จัดงานสงกรานต์ที่ผ่านมาเน้นในด้านการทำบุญเป็นหลักซึ่งได้รับความสนใจมีคนเข้าร่วมงาน จำนวนมาก นอกจากนั้น ควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแต่งกายผ้าไทยด้วย

กรุงเทพมหานคร จัดกิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยตามลำดับ ได้แก่ พิธีอัญเชิญ พระพุทธรูปจากพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไปประดิษฐาน ณ บริเวณลานคนเมือง ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ ๑๘๕ รูป พิธีรดน้ำขอพรผู้สูงอายุ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย มีนโยบายการจัดกิจกรรมวัฒนธรรมประเพณี โดยให้ ความสำคัญกับการนำสินค้าที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมประเพณีไทยมาถ่ายทอดต่อชาวโลก สำหรับรูปแบบการ ประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวและสื่อมวลชนทั้งคนไทยและชาวต่างชาติมีความรู้ความเข้าใจความเป็นมาและ แนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องของขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชนได้ให้ความสำคัญกับการจัดงานประเพณีวันสงกรานต์ ปีใหม่ไทย โดยมีการเตรียมความพร้อมจัดงานตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบกันอย่างเต็มที่แต่ขาดการบูรณาการร่วมกัน ทำให้การปลูกจิตสำนึกเพื่อปลูกกระแสประชาชนได้ตระหนักถึงการร่วมกันอนุรักษ์ สืบสานการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทยไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร

คณะกรรมการ เห็นว่าการจัดงานประเพณีวันสงกรานต์ ปีใหม่ไทย เป็นการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทั้งในระดับครอบครัว และระดับชุมชนในท้องถิ่น ทำให้สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขตลอดมา ดังนั้น จึงเห็นควรจัดงานประเพณีวันสงกรานต์ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพื่อเป็นต้นแบบการจัดกิจกรรมที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย รวมถึงได้จัดทำหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณาจัดงานสงกรานต์เป็นวาระแห่งชาติ โดยให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ควรรณรงค์ประชาสัมพันธ์การจัดงานประเพณีสงกรานต์ที่ถูกต้อง โดยขอให้องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการร่วมกัน
๒. ควรมีนโยบายให้สถานศึกษาจัดหลักสูตรการเรียน การสอนและการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจประเพณีสงกรานต์ที่ถูกต้อง
๓. ควรรณรงค์การแต่งกายชุดผ้าไทยในวันสงกรานต์
๔. ควรห้ามจำหน่ายสุรา และดื่มสุราในบริเวณสถานที่จัดกิจกรรม
๕. ควรเข้มงวดการเล่นน้ำสงกรานต์ให้มีรูปแบบการสืบทอดประเพณีเดิม
๖. ควรสร้างจิตสำนึกให้เด็ก เยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยรุ่นได้ตระหนักคุณค่าประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

ผลสำเร็จของงาน

๑. องค์กรภาครัฐ และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมจัดงานประเพณีวันสงกรานต์ปีใหม่ไทย โดยคำนึงถึงการจัดงานที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย
๒. นายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้จัดงานสงกรานต์เป็นวาระแห่งชาติ โดยมอบหมายกระทรวงวัฒนธรรมรับผิดชอบการดำเนินการ
๓. คณะกรรมการร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม จัดงานสงกรานต์ปีใหม่ไทย โดยมีผู้เข้าร่วมงานต่างให้ความสนใจเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก

๒. การประชุมคณะกรรมการพิจารณาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา แห่งชาติ พ.ศ.

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ และได้มีมติตั้งคณะกรรมการพิจารณาการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ นั้น

ที่ประชุมคณะกรรมการ ได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาร่างฯ รวม ๘ ครั้ง สรุปสาระสำคัญ
ดังนี้

๑. ที่ประชุมได้มีมติเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ ดังนี้

๑) นายประกอบ จิรกิติ	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒) นางสาวลีลาวดี วัชโรบล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ
๓) นายธีระ สลักเพชร	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๔) นายสามารถ จันทร์สุรย์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๕) นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๖) นายพิชัย เหล่าศิริมงคล	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๗) นายพินิจ จันท์สมบูรณ์	เป็นอนุกรรมการ
๘) นายสุรพล ทิพย์เสนา	เป็นอนุกรรมการ
๙) นายศักดิ์สิทธิ์ โพธิสิทธิ์	เป็นอนุกรรมการ
๑๐) นายพรชัย พิญญพงษ์	เป็นอนุกรรมการ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการได้วางกรอบแนวทางการพิจารณาร่างฯ โดยเน้นการให้ความสำคัญกับการส่งเสริม สนับสนุนการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาเป็นหลัก และไม่ควรให้มีบทกำหนดโทษไว้เพราะมีกฎหมายบ้านเมืองและพระธรรมวินัยควบคุมดูแลอยู่แล้ว

๓. ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีการพิจารณาร่างฯ ให้มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับร่างฯ ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยมีการพิจารณาตามลำดับมาตรา สรุปได้ดังนี้

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันหลักในสามสถาบัน คือ สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ซึ่งศาสนาพุทธเป็นสถาบันศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน และศาสนบุคคลซึ่งเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา ได้นำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาสั่งสอนให้คนในชาติตั้งอยู่ในศีลธรรม มีสติปัญญาและความเข้มแข็งอันเป็นหลักในการค้าจุนชาติไทยมาโดยตลอด สมควรสร้างความเข้มแข็งมั่นคงให้แก่พระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นพลังสร้างความมั่นคงแก่ชาติไทย แม้ว่าพระพุทธศาสนาจะได้รับความอุปถัมภ์และส่งเสริมกิจการจากรัฐอยู่บ้างแล้ว แต่ยังไม่ครอบคลุมงานหลักของพระพุทธศาสนาทั้งหมด ทั้งประชาชนทั่วไปยังมิได้มีส่วนร่วมในการให้ความอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาอย่างเป็นกิจจะลักษณะ จำต้องมีกำลังเสริมให้งานพระพุทธศาสนาดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา รวมทั้งต้องสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต การให้ความอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาของรัฐร่วมกับภาคเอกชนเป็นการผนึกกำลังกันเสริมความมั่นคงแก่พระพุทธศาสนา และสร้างประสิทธิภาพในการนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาเสริมสร้างความมั่นคงแก่ชาติไทยมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
อุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา
แห่งชาติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“อุปถัมภ์และส่งเสริม” หมายความว่า การอุดหนุน การช่วยเหลือ การทำนุบำรุง และส่งเสริมด้าน
งบประมาณ การเงิน ทรัพย์สิน สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ อุปกรณ์ ข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษาแนะนำ
และการอื่นใดในลักษณะเดียวกัน เพื่อความเจริญรุ่งเรืองมั่นคงของพระพุทธศาสนา

“พระพุทธศาสนา” หมายความว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศาสนธรรม ศาสนบุคคล ศาสนสถาน
ศาสนวัตถุ และศาสนพิธี

“คณะสงฆ์” หมายความว่า คณะสงฆ์หรือคณะสงฆ์อื่นตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์

“สามเณร” หมายความว่า ผู้ดำรงเพศอย่างพระภิกษุ แต่สมานศีล ๑๐

“แม่ชี” หมายความว่า พุทธศาสนิกชนเพศหญิง นุ่งขาวห่มขาว โทนศรีษะ สมานศีล ๘
มีสังกัดอยู่ในวัดใดวัดหนึ่งเช่นเดียวกับพระภิกษุ

“พุทธศาสนิกชน” หมายความว่า ผู้นับถือพระพุทธศาสนา

“ศาสนธรรม” หมายความว่า พระธรรมวินัยที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงและบัญญัติไว้ในพระไตรปิฎก และคำอธิบายขยายความพระธรรมวินัยซึ่งปรากฏอยู่ในคัมภีร์อรรถกถาและฎีกา

“ศาสนบุคคล” หมายความว่า บรรดาคณะสงฆ์ สามเณร และแม่ชี

“ศาสนสถาน” หมายความว่า สถานที่ที่สร้างขึ้นเป็นที่เคารพบูชาหรือประกอบพิธีกรรมและปฏิบัติศาสนกิจของคณะสงฆ์และพุทธศาสนิกชน

“ศาสนวัตถุ” หมายความว่า สंहาริมทรัพย์ที่เป็นสมบัติของพระพุทธศาสนา ประกอบด้วย ประติมากรรม จิตรกรรม ศิลปกรรม เอกสาร และให้หมายความรวมถึงวัตถุซึ่งจัดทำขึ้นใช้เป็นสัญลักษณ์แทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อการเคารพบูชาในทางพระพุทธศาสนา

“ศาสนพิธี” หมายความว่า พิธีกรรมทางศาสนา ที่เป็นไปตามหลักการบำเพ็ญบุญตาม พระธรรมวินัย และขนบธรรมเนียมประเพณีที่พุทธศาสนิกชนปฏิบัติสืบทอดต่อเนื่องกันมา

“ศาสนศึกษา” หมายความว่า การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม แผนกบาลี แผนกอภิธรรม และแผนกสามัญศึกษา

“สำนักเรียน” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมหรือพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ซึ่งเป็นสำนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและสำนักเรียนคณะจังหวัดตามที่มหาเถรสมาคมประกาศกำหนด

“สำนักศาสนศึกษา” หมายความว่า วัดที่จัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกธรรมหรือพระปริยัติธรรม แผนกบาลี

“สำนักปฏิบัติธรรม” หมายความว่า วัดที่ได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคมให้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“คณะกรรมการบริหารกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารกองทุนอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา

มาตรา ๕ การอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้มีแนวทาง ดังนี้

- (๑) ส่งเสริมการปกครองของคณะสงฆ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
- (๒) ส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจของศาสนบุคคลและพุทธศาสนิกชนให้เจริญมั่นคงในหลักไตรสิกขา
- (๓) ส่งเสริมจัดการศึกษาและการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้ครบถ้วนตามมาตรฐานที่คณะกรรมการกำหนด
- (๔) ส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจในหลักศีลธรรม จริยธรรม และคุณธรรมอย่างถูกต้อง รวมทั้ง จัดให้มีหลักสูตรการศึกษาพระพุทธศาสนาทั้งในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน
- (๕) ต้องส่งเสริมความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรทางพระพุทธศาสนาภาคเอกชน และภาคประชาชนในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่เหมาะสมทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- (๖) จัดให้มีระบบการบริการสาธารณสุขและการพัฒนาระบบสุขภาพแก่คณะสงฆ์ สามเณร และแม่ชี อย่างมีมาตรฐาน ทัวถึง สะดวก และมีประสิทธิภาพ
- (๗) ส่งเสริมการยกย่องเชิดชูเกียรติองค์กรหรือบุคคลที่มีผลงานดีเด่นและเป็นแบบอย่างที่ดีทางพระพุทธศาสนา
- (๘) ส่งเสริมและสนับสนุนคณะสงฆ์และพุทธศาสนิกชนในการเดินทางไปนมัสการสังเวชนียสถานทางพระพุทธศาสนา
- (๙) สนับสนุนให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องให้เอื้อต่อการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา

มาตรา ๖ การอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐจัดให้มีการระดมเงินและทรัพยากรทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถานประกอบการ และต่างประเทศมาใช้ในการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมเงินและทรัพยากรดังกล่าว โดยการใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

หมวด ๒

คณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธ ศาสนาแห่งชาติ” ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้แทนมหาเถรสมาคมจำนวนสองรูป ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ อธิบดีกรมการศาสนา อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยหรือผู้แทน และนายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้แทน

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากพระภิกษุผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่รูป โดยคำแนะนำของมหาเถรสมาคม และผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา การศึกษา เทคโนโลยีและการสื่อสาร การต่างประเทศ การสาธารณสุข กฎหมาย รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ และการบริหารจัดการ จำนวนเก้าคน

ให้เลขาธิการคณะกรรมการอรรถกถาและส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีและสารสนเทศ ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นที่ปรึกษา

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มิใช่ชาวไทยและนับถือพระพุทธศาสนา

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์

(๓) เป็นผู้มีความเลื่อมใสและมีความรู้ในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี

(๔) เป็นผู้มีความเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น

ประมุข

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๖) ไม่เป็นผู้เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา ๙ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) มรณภาพหรือตาย

(๒) พ้นจากความเป็นพระภิกษุ

(๓) ลาออก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

(๕) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรืออ่อนความสามารถ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๒) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการปฏิบัติตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา ทั้งในส่วนที่เป็นศาสนธรรม ศาสนบุคคล ศาสนสถาน ศาสนวัตถุ ศาสนพิธี และศาสนศึกษา

(๓) จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเสนอมาตรการแก้ไขปัญหามิให้เกิดตามนโยบายและแผนปฏิบัติการดังกล่าว

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรทางพระพุทธศาสนา ภาคเอกชนและภาคประชาชนดำเนินกิจกรรมตามนโยบายและแผนปฏิบัติการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการอุปถัมภ์และการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และสนับสนุนองค์กรทางพระพุทธศาสนาและพุทธศาสนิกชน

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และประสานงานกับส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการเดินทางไปนมัสการสังเวชนียสถาน

(๗) วางระเบียบการในการรับ การเก็บรักษา การจัดหาประโยชน์ และการจ่ายเงินของกองทุน

(๘) แต่งตั้งและถอดถอนเลขาธิการ

(๙) กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ

(๑๐) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการควบคุมดูแล การดำเนินงาน การบริหารงาน การบริหารงานบุคคล การเงินและทรัพย์สิน และการพัสดุของสำนักงาน

- (๑๑) เสนอรายงานประจำปีของสำนักงานต่อคณะรัฐมนตรี
 (๑๒) ออกระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
 (๑๓) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัตินโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาตามมาตรา ๑๓ (๑) แล้ว ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา

ในกรณีที่เห็นสมควรคณะกรรมการอาจให้คำแนะนำแจ้งให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาศึกษา เสนอแนะ หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการ ให้นำมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษา อนุกรรมการ และผู้เชี่ยวชาญได้รับเบี้ยประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๓

คณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาประจำจังหวัด

มาตรา ๑๗ ให้มีคณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาประจำจังหวัด ประกอบด้วย

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ เจ้าคณะจังหวัด พระภิกษุผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของเจ้าคณะจังหวัด ปลัดจังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัด สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด พัฒนาการจังหวัด ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งแต่งตั้งจากนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งในเขตจังหวัดซึ่งเลือกกันเองให้เหลือประเภทละหนึ่งคน และประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัด

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนเก้าคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา การศึกษา เทคโนโลยีและการสื่อสาร กฎหมาย รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ สาธารณสุข และการบริหารจัดการ

ให้ผู้ว่าราชการสำนักงานอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการโดยตำแหน่งทุกคนต้องเป็นพุทธศาสนิกชน หากกรรมการโดยตำแหน่งผู้ใดมิใช่พุทธศาสนิกชน ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองลงมาที่เป็นพุทธศาสนิกชนเป็นกรรมการแทน

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอแนวทางและมาตรการการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาต่อคณะกรรมการ
- (๒) ให้ข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนางานพระพุทธศาสนาและการดูแลรักษาศาสนธรรม ศาสนบุคคล ศาสนสถาน ศาสนวัตถุ ศาสนพิธี และศาสนศึกษาภายในจังหวัด
- (๓) ประสานงานระหว่างส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรทางพระพุทธศาสนา ภาคเอกชนและภาคประชาชนดำเนินกิจกรรมตามนโยบายและแผนปฏิบัติระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา
- (๔) ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาของจังหวัด รวมทั้งเสนอมาตรการแก้ไขปัญหาคุศลตามนโยบายและแผนปฏิบัติการดังกล่าว
- (๕) ส่งเสริมกิจกรรมและประเพณีทางพระพุทธศาสนา
- (๖) สนับสนุนการศึกษาและการปฏิบัติศาสนกิจของคณะสงฆ์ สามเณร แม่ชี และพุทธศาสนิกชน
- (๗) อำนวยความสะดวกแก่คณะสงฆ์ สามเณร และแม่ชี ในการรับบริการสาธารณสุข
- (๘) ประสานงานการเดินทางไปนมัสการสังเวชนียสถานของคณะสงฆ์และพุทธศาสนิกชน
- (๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๙ ให้นำความในมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับกับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประจำจังหวัดโดยอนุโลม

หมวด ๔

สำนักงานคณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

มาตรา ๒๐ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในกำกับของสำนักนายกรัฐมนตรี และไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๒๑ ให้สำนักงานมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง

มาตรา ๒๒ สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ
- (๒) จัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา
- (๓) จัดทำแผนการดำเนินงานของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อให้ความเห็นชอบ
- (๔) สนับสนุนและให้คำแนะนำการจัดทำแผนปฏิบัติการของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ
- (๕) ติดตามและรวบรวมผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐ และรายงานให้คณะกรรมการทราบ
- (๖) จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๓ (๑๑)
- (๗) จัดทำรายงานการติดตามและประเมินผลตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๓ (๑)
- (๘) ประสานงานและติดตามการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาให้เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา
- (๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารมอบหมาย

มาตรา ๒๓ สำนักงานอาจมีรายได้จาก

- (๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี
- (๓) เงินอุดหนุนจากภาคเอกชนหรือองค์กรอื่น รวมทั้งจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- (๔) ดอกผล และผลประโยชน์หรือรายได้อื่นใดที่เกิดจากการดำเนินการของสำนักงาน

มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารกิจการของสำนักงาน

มาตรา ๒๕ เลขาธิการต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยและนับถือพระพุทธศาสนา
- (๒) สามารถทำงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา
- (๓) อายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๔) เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการบริหารองค์กร

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๘) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงาน หรือกิจการที่ขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ของสำนักงานไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

มาตรา ๒๖ เลขานุการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๗ การประเมินผลการปฏิบัติงานและระยะเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงานของเลขานุการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๖ เลขานุการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการให้ออก เพราะไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงาน บกพร่องต่อหน้าที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕

มาตรา ๒๙ ให้เลขานุการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารงานของสำนักงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของสำนักงานและตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา นโยบายของคณะรัฐมนตรี และระเบียบข้อบังคับ และมติของคณะกรรมการ

(๒) บังคับบัญชาและประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานทุกตำแหน่งตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงาน โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ หรือข้อบังคับของคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามระเบียบ ข้อบังคับ และมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงานและเพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

การรักษาการแทนเลขาธิการ ในกรณีที่ไม่มีเลขาธิการหรือเลขาธิการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๑ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการอุปลัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาประจำจังหวัด เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนงานของคณะกรรมการ โดยมีผู้อำนวยการอุปลัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาประจำจังหวัดขึ้นตรงต่อเลขาธิการ

หมวด ๕

การบัญชี การตรวจสอบ และการประเมินการดำเนินงานของสำนักงาน

มาตรา ๓๒ ให้สำนักงานวางแผนและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีสมุดบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน ทรัพย์สิน และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามควร ตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้นๆ

มาตรา ๓๓ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

มาตรา ๓๔ ในทุกรอบปี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำบันทึกรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๓๕ ให้ผู้สอบบัญชีมีหน้าที่ตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของสำนักงาน เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามกรรมการ เลขาธิการ ตลอดจนพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของสำนักงานเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๓๖ ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่แสดงความเห็นต่องบการเงินเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อรับรองภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๓๗ ให้สำนักงานจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี และเผยแพร่รายงานนี้ต่อสาธารณชน

รายงานประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงรายละเอียดของงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นแล้ว พร้อมทั้งผลงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาและรายงานการประเมินการดำเนินงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาแล้ว

การประเมินการดำเนินงานของสำนักงานตามวรรคสอง จะต้องดำเนินการโดยบุคคลภายนอกที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

หมวด ๖

กองทุนอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา

มาตรา ๓๘ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เรียกว่า “กองทุนอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา” เพื่อเป็นทุนอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา รวมทั้งให้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

(๑) เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนางานพระพุทธศาสนา ด้านการปกครอง การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ ตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา

(๒) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจของคณะสงฆ์ สามเณร แม่ชี และพุทธศาสนิกชน

(๓) เพื่ออุดหนุนการจัดการศึกษาของสำนักเรียน สำนักศาสนศึกษา และสำนักปฏิบัติธรรม

(๔) เพื่ออุปถัมภ์การบริการสาธารณสุขของคณะสงฆ์ สามเณร และแม่ชี

(๕) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเดินทางไปนมัสการสังเวชนียสถานทางพระพุทธศาสนา

มาตรา ๓๙ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสม

(๓) เงินหรือทรัพย์สินของผู้มีศรัทธาที่ทำบุญบริจาคหรืออุทิศให้เพื่อการส่งเสริม

พระพุทธศาสนา

(๔) ผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินรายได้หรือทรัพย์สินของกองทุน

ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนเป็นผู้จัดการกองทุน

การรับ การเก็บรักษา การจัดหาประโยชน์ และการจ่ายเงินของกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๐ รายได้หรือผลประโยชน์จากการดำเนินการหรือการจัดหาประโยชน์ของกองทุน ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๔๑ ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุน มีสิทธินำไปลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้ หรือได้รับการยกเว้นภาษีสำหรับทรัพย์สินที่บริจาค แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในประมวลรัษฎากร

มาตรา ๔๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ และมีความรู้ความสามารถทางด้านการเงิน การบัญชี การบริหารจัดการ เศรษฐศาสตร์ และกฎหมาย จำนวนสิบห้าคน ซึ่งในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งพระภิกษุจำนวนสองรูปโดยคำแนะนำของมหาเถรสมาคมด้วย

มหาเถรสมาคมอาจมีมติแต่งตั้งสมเด็จพระราชาคณะรูปหนึ่งเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการบริหารกองทุน

มาตรา ๔๓ กรรมการบริหารกองทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทยและนับถือพระพุทธศาสนา
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติในกรรมการประเภทนั้นและมีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา
- (๔) เป็นผู้มีความเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น

ประมุข

- (๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๖) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกในฐานความผิดเกี่ยวกับด้านการเงินตามกฎหมาย และไม่เป็นผู้มีความประพฤติบกพร่อง เสื่อมเสียต่อศีลธรรมและจริยธรรม
- (๘) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา ๔๔ กรรมการบริหารกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

กรรมการบริหารกองทุนผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๔๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการบริหารกองทุนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) มรณภาพหรือตาย
- (๒) พ้นจากความเป็นพระภิกษุ
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๓
- (๕) คณะกรรมการให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่กรรมการบริหารกองทุนพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการบริหารกองทุนแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการบริหารกองทุนซึ่งตนแทน

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่กรรมการบริหารกองทุนดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว แต่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการบริหารกองทุนใหม่ ให้กรรมการบริหารกองทุนที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการบริหารกองทุนขึ้นใหม่

มาตรา ๔๘ การประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนต้องมีกรรมการบริหารกองทุนมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการบริหารกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงเป็นองค์ประชุม

ในกรณีที่ประธานกรรมการบริหารกองทุนไม่มาประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการบริหารกองทุนที่มาประชุมเลือกกรรมการบริหารกองทุนคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการบริหารกองทุนคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๔๙ คณะกรรมการบริหารกองทุน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) บริหารกองทุนอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาตามแผนงานและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ

(๒) จัดหา ดูแล รักษา และจัดการผลประโยชน์ของกองทุน

(๓) เสนอแผนงบประมาณการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาต่อคณะกรรมการ

(๔) พิจารณาสันับสนุนเงินทุนของกองทุน

(๕) กำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับกิจการของกองทุน

(๖) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ

มาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำและเผยแพร่รายงานประจำปี โดยแสดงงบการเงินของกองทุนและผลการดำเนินงานของกองทุนในปีที่ล่วงมา

หมวด ๗

การกำกับดูแล

มาตรา ๕๑ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่และตามกฎหมาย นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสั่งให้สำนักงานชี้แจง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงานและมีอำนาจยับยั้งการกระทำของ

สำนักงานที่ขัดต่ออำนาจหน้าที่ของสำนักงาน นโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง
ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักงานได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๒ ในวาระเริ่มแรกให้รัฐบาลจัดสรรเงินเข้าบัญชีกองทุนตามมาตรา ๓๘ เป็น
จำนวนหนึ่งพันล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

.....

.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ.

เนื่องด้วยที่พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันหลักในสามสถาบัน คือ สถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ซึ่งศาสนาพุทธเป็นสถาบันศาสนาที่คนไทยส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน และศาสนบุคคลซึ่งเป็นผู้สืบทอดพระพุทธศาสนา ได้นำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาสั่งสอนให้คนในชาติตั้งอยู่ในศีลธรรม มีสติปัญญาและความเข้มแข็งอันเป็นหลักในการค้าจุนชาติไทยมาโดยตลอด สมควรสร้างความเข้มแข็งมั่นคงให้แก่พระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นพลังสร้างความมั่นคงแก่ชาติไทย แม้ว่าพระพุทธศาสนาจะได้รับความอุปถัมภ์และส่งเสริมกิจการจากรัฐอยู่บ้างแล้ว แต่ยังไม่ครอบคลุมงานหลักของพระพุทธศาสนาทั้งหมด ทั้งประชาชนทั่วไปยังมิได้มีส่วนร่วมในการให้ความอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาอย่างเป็นกิจจะลักษณะ จำต้องมีกำลังเสริมให้งานพระพุทธศาสนาดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐต้องอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา รวมทั้งต้องสนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพ การให้ความอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาของรัฐร่วมกับภาคเอกชนเป็นการผนึกกำลังกันเสริมความมั่นคงแก่พระพุทธศาสนาและสร้างประสิทธิภาพในการนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาเสริมสร้างความมั่นคงแก่ชาติไทยมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. แบ่งเป็น ๗ หมวด มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยให้มีผลใช้บังคับในวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๑ และ ๒)

๒.๒ กำหนดคำนิยาม “อุปถัมภ์และส่งเสริม” “พระพุทธศาสนา” “คณะสงฆ์” “สามเณร” “แม่ชี” “พุทธศาสนิกชน” “ศาสนธรรม” “ศาสนบุคคล” “ศาสนสถาน” “ศาสนวัตถุ” “ศาสนพิธี” “ศาสนศึกษา” “สำนักเรียน” “สำนักศาสนศึกษา” “สำนักปฏิบัติธรรม” “คณะกรรมการ” “คณะกรรมการบริหารกองทุน” “เลขาธิการ” “สำนักงาน” “กองทุน” (ร่างมาตรา ๓)

๒.๓ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๔ หมวด ๑ การอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา (ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๖)

กำหนดให้การอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาตามนโยบายระดับชาติ ต้องมีการส่งเสริมการปกครองปกครองของคณะสงฆ์ ส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจของศาสนบุคคลและพุทธศาสนิกชน จัดการศึกษาและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจในหลักศีลธรรม จริยธรรม และคุณธรรมอย่างถูกต้อง ต้องส่งเสริมความร่วมมือในทุกภาคส่วนในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา จัดให้มีระบบการบริการสาธารณสุขและการพัฒนาระบบสุขภาพแก่คณะสงฆ์ สามเณร และแม่ชี ส่งเสริมการยกย่องเชิดชูเกียรติองค์กรหรือบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดีทางพระพุทธศาสนา ส่งเสริมและสนับสนุนคณะสงฆ์และพุทธศาสนิกชนในการเดินทางไปนมัสการสังเวชนียสถานทางพระพุทธศาสนา สนับสนุนให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องให้เอื้อต่อการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา

การอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐจัดให้มีการระดมเงินและทรัพยากรทั้งจากรัฐ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแรงจูงใจในการระดมเงินและทรัพยากรดังกล่าว โดยการใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษี ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

๒.๕ หมวด ๒ คณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๗ ถึงร่างมาตรา ๑๖)

กำหนดให้มีคณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีกรรมการโดยตำแหน่งจำนวน ๒๓ รูป/คน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๙ คน ให้เลขาธิการคณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (ร่างมาตรา ๘) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ มรณภาพหรือตาย พ้นจากความเป็นพระภิกษุ ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม (ร่างมาตรา ๘) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติต่อคณะรัฐมนตรี ส่งเสริมและสนับสนุนส่วนราชการภาครัฐและภาคเอกชนดำเนินกิจกรรมตามนโยบายและแผนปฏิบัติการ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรงบประมาณ วางระเบียบในการจัดสรรเงินกองทุน แต่งตั้งและถอดถอนเลขาธิการ กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ เสนอรายงานประจำปีของสำนักงานต่อคณะรัฐมนตรี ออกระเบียบ ข้อบังคับหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษา คณะอนุกรรมการหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาศึกษา เสนอแนะ หรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษา อนุกรรมการ และผู้เชี่ยวชาญได้รับเบี้ยประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๒.๖ หมวด ๓ คณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาประจำจังหวัด (ร่างมาตรา ๑๗ ถึงร่างมาตรา ๑๙)

กำหนดให้มีคณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาประจำจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน มีกรรมการโดยตำแหน่ง ๑๘ รูป/ท่าน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๙ คน ให้ผู้อำนวยการสำนักงานอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ กรรมการโดยตำแหน่งทุกคนต้องเป็นพุทธศาสนิกชน หากกรรมการโดยตำแหน่งผู้ใดมิใช่พุทธศาสนิกชน ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองลงมาที่เป็นพุทธศาสนิกชนเป็นกรรมการแทน

ให้คณะกรรมการประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ เสนอแนวทางและมาตรการการต่อคณะกรรมการแห่งชาติ ประสานงานระหว่างส่วนราชการภาครัฐและภาคเอกชนดำเนินกิจกรรมตามนโยบายและแผนปฏิบัติระดับชาติ ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ส่งเสริมกิจกรรมและประเพณีทางพระพุทธศาสนา สนับสนุนการศึกษาและปฏิบัติศาสนกิจ อำนวยความสะดวกแก่คณะสงฆ์ สามเณร และแม่ชี ในการรับบริการสาธารณสุข ประสานงานการเดินทางไปนมัสการสังเวชนียสถานของคณะสงฆ์และพุทธศาสนิกชน

๒.๗ หมวด ๔ สำนักงานคณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๒๐ ถึงร่างมาตรา ๓๑)

กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในกำกับของสำนักนายกรัฐมนตรี ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ภารกิจของสำนักงาน ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่า ให้สำนักงานมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียงและจะตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดก็ได้

กำหนดให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ จัดทำร่างนโยบายและแผนระดับชาติเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ประสานงานติดตามและรวบรวมผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐ และรายงานให้คณะกรรมการทราบ จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรี

สำนักงานอาจมีรายได้จาก ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี เงินอุดหนุนจากภาคเอกชนหรือองค์กรอื่น รวมทั้งจากต่างประเทศหรือองค์กรระหว่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ ดอกผล และผลประโยชน์หรือรายได้อื่นใดที่เกิดจากการดำเนินการของสำนักงาน

กำหนดให้สำนักงานมี “เลขาธิการ” คนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารกิจการของสำนักงาน เลขาธิการต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (ร่างมาตรา ๒๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

กำหนดให้เลขาธิการมีอำนาจหน้าที่เป็นไปตาม (ร่างมาตรา ๒๙)

ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน และเพื่อการนี้เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

๒.๘ หมวด ๕ การบัญชี การตรวจสอบ และการประเมินการดำเนินงานของสำนักงาน (ร่างมาตรา ๓๒ ถึงร่างมาตรา ๓๗)

กำหนดให้สำนักงานวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง มีสมุดบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน ทรัพย์สิน และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามควร ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี ในทุกรอบปี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานการสอบบัญชีที่แสดงความเห็นต่องบการเงินเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อรับรองภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี ให้สำนักงานจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และเผยแพร่รายงานนี้ต่อสาธารณชน

๒.๙ หมวด ๖ กองทุนอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา (ร่างมาตรา ๓๘ ถึงร่างมาตรา ๕๐)

กำหนดให้จัดตั้ง “กองทุนอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา” เพื่อเป็นทุนอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนา รวมทั้งให้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนางานพระพุทธศาสนา ด้านการปกครอง การศาสนศึกษา การศึกษาสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ และการสาธารณสงเคราะห์ สนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจของคณะสงฆ์ สามเณร แม่ชี และพุทธศาสนิกชน อุดหนุนการจัดการศึกษาของสำนักศาสนศึกษา สำนักเรียนและสำนักปฏิบัติธรรม อุปถัมภ์การบริการสาธารณสุขของคณะสงฆ์ สามเณร และแม่ชี ส่งเสริมและสนับสนุนการเดินทางไปนมัสการสังเวชนียสถานทางพระพุทธศาสนา

กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้ เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินหรือทรัพย์สินของผู้มีศรัทธาที่ทำบุญบริจาคหรืออุทิศให้ ผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินรายได้หรือทรัพย์สินของกองทุน ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนเป็นผู้จัดการกองทุน

ผู้บริจาคเงินหรือทรัพย์สินให้แก่กองทุน มีสิทธินำไปลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้

กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน จำนวน ๑๕ คน ซึ่งในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งพระภิกษุจำนวน ๒ รูปโดยคำแนะนำของมหาเถรสมาคม คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

กรรมการบริหารกองทุนผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (ร่างมาตรา ๔๓)

กรรมการบริหารกองทุนผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการบริหารกองทุนผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งเพราะครบวาระ อาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการบริหารกองทุนผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งได้อีกตาม (ร่างมาตรา ๔๔)

คณะกรรมการบริหารกองทุน มีอำนาจหน้าที่ดังนี้ จัดหา ดูแล รักษา และจัดการผลประโยชน์ กำหนดค่าใช้จ่ายในการกิจการของกองทุน เสนอแผนงบประมาณ ต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนตามแผนงานและงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน (ร่างมาตรา ๔๕)

๒.๑๐ หมวด ๗ การกำกับดูแล (ร่างมาตรา ๕๑)

กำหนดให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่และตามกฎหมาย นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สำนักงานชี้แจง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงานและมีอำนาจยับยั้งการกระทำของสำนักงานที่ขัดต่ออำนาจหน้าที่ของสำนักงาน นโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักงานได้

๒.๑๑ บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๕๒)

กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกให้รัฐบาลจัดสรรเงินเข้าบัญชีกองทุนตามร่างมาตรา ๓๘ เป็นจำนวนหนึ่งพันล้านบาท

ในวาระเริ่มแรก ให้มีคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติคณะหนึ่ง จำนวน ๑๓ รูป/ท่าน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ คน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่เตรียมการจัดตั้งสำนักงานทำหน้าที่สรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (ร่างมาตรา ๗) และปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ จนกว่าจะมีคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓. การประชุมคณะกรรมการพิจารณาพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี พ.ศ.

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้มีมติตั้งคณะกรรมการพิจารณาพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔

ในการนี้ คณะกรรมการได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาร่างฯ จำนวน ๙ ครั้ง สรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

๑. พิจารณาเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะกรรมการ ดังนี้

๑) นางเยาวนิตย์ เพ็ญเกษ	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒) นายอนันต์ ลิ้มปศุฒถาวร	เป็นอนุกรรมการ
๓) พลเอก ธงชัย เกื้อสกุล	เป็นอนุกรรมการ
๔) นายประเทือง เครือหงส์	เป็นอนุกรรมการ
๕) อุบาสิกา ฤกษ์ณา รักษาโฉม	เป็นอนุกรรมการ
๖) นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ	เป็นอนุกรรมการ
๗) นายอิทธิพล แก้วพิลา	เป็นอนุกรรมการ
๘) นายสาโรจน์ ดาราสมาน	เป็นอนุกรรมการ
๙) นายปณฐ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา	เป็นอนุกรรมการ
๑๐) นายธเนศ สุขวัฒน์	เป็นอนุกรรมการ

๒. พิจารณาวางกรอบแนวทางการดำเนินการของคณะกรรมการ โดยจัดให้มีการประชุมยกร่างฯ ฉบับใหม่ โดยนำร่างฯ ของนายประเทือง เครือหงส์ เป็นหลักในการพิจารณา และนำร่างฯ ของแม่ชีคุณหญิงนิษฐา วิเชียรเจริญ และร่างฯ ของสถาบันแม่ชีไทย ประกอบการพิจารณา ทั้งนี้ โดยขอให้สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณายกร่างฯ ให้แก่คณะกรรมการ

๓. พิจารณายกร่างฯ ที่ประชุมได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางในประเด็นต่าง ๆ เช่น ประวัติความเป็นมาของแม่ชีนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน สภาพปัญหาการเป็นที่ยอมรับของสังคม สิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับในฐานะการเป็นนักบวช ตลอดจนสถานะของแม่ชี เป็นต้น

ในการนี้ ที่ประชุมเห็นว่าสถานะของแม่ชียังไม่มีความชัดเจนในเรื่องการเป็นนักบวชหรือไม่ ทำให้แม่ชีเสียสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่พึงมีพึงได้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณายกร่างฯ เป็นไปด้วยความรอบคอบและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่แม่ชี จึงได้มีมติเรียนเชิญผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย กรรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม เข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูล ข้อคิดเห็นในประเด็นสถานะของแม่ชีไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ และได้รับการชี้แจงว่าคณะกรรมการการเลือกตั้ง และกรรมการปกครองมีความเห็นให้แม่ชีเป็นนักบวชตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตีความตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๓ ส่วนกรรมการขนส่งทางบกได้ตีความให้แม่ชีเป็นอุบาสิกา โดยยึดตามมติของมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๘/๒๕๒๕

มติที่ประชุม คณะอนุกรรมการมีความเห็นเมื่อได้มีการตีความให้แม่ชีเป็นนักบวชนั้น สมควรได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายในฐานะนักบวชซึ่งมีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รัฐต้องให้การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา ดังนั้น จึงได้มีมตินำข้อเสนอแนะเข้าหารือที่ประชุมคณะกรรมการ เพื่อขอให้พิจารณาจัดทำหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการในเรื่องสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่สามารถดำเนินการได้โดยมิต้องรอให้กฎหมายผ่านการพิจารณา เช่น การปรับลดอัตราค่าโดยสาร การใช้ค่านำหน้าชื่อ “แม่ชี” ในบัตรประจำตัวประชาชน เป็นต้น

ผลการพิจารณาดำเนินการ คณะกรรมการได้มีมติดำเนินการตามข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการ โดยจัดทำหนังสือแนะนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้ข้อเสนอแนะและได้มีการพิจารณาดำเนินการเป็นผลสำเร็จ ดังนี้

๑) กระทรวงคมนาคม ได้มีการพิจารณาโดยกรมการขนส่งทางบกกลางได้มีมติให้ปรับลดค่าโดยสารการเดินทางให้แก่แม่ชี โดยบริษัทขนส่ง จำกัด ได้ออกประกาศแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเจ้าของรถร่วมทุกเส้นทาง ส่วนองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพฯ ได้ให้การยกเว้นเฉพาะค่าโดยสารซึ่งไม่รวมค่าธรรมเนียมในการขนส่งให้แก่แม่ชีที่ถือหนังสือรับรองการบวชจากสำนักปฏิบัติธรรมพร้อมบัตรประจำตัวประชาชน ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

๒) กระทรวงมหาดไทย อยู่ระหว่างการพิจารณาการเปลี่ยนค่านำหน้าชื่อบุคคลในบัตรประจำตัวประชาชน การทะเบียนราษฎรและการอื่นสำหรับแม่ชีโดยใช้คำว่า “แม่ชี” เป็นค่านำหน้าชื่อบุคคล เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติตามสถานภาพการเป็นนักบวชผู้ทรงศีล

๓) พิจารณายกร่างฯ ตามลำดับเรียงตามมาตรา ดังนี้

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสถาบันแม่ชี

เหตุผล

โดยที่แม่ชีเป็นสตรีเพศและเป็นนักบวชประเภทหนึ่งซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมไทย มีอยู่ในประวัติศาสตร์ของชาติไทยมาช้านาน รวมทั้งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสืบทอดพระพุทธศาสนาและการสังคมสงเคราะห์ จรรโลงสังคมให้มีความมั่นคง ก้าวหน้าเป็นลำดับ สมควรกำหนดให้มีการจัดองค์กรบริหารของแม่ชีให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนให้มีการอุปถัมภ์และคุ้มครองสถาบันแม่ชีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

“พระอุปัชฌาย์” หมายความว่า พระภิกษุที่ได้รับการแต่งตั้งตามกฏมหาเถรสมาคม

“อุปถัมภ์” หมายความว่า อุดหนุน ส่งเสริม บริจาค ให้ สงเคราะห์ ช่วยเหลือเกื้อกูล และทำนุบำรุงด้านงบประมาณ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิและประโยชน์ แรงงาน ข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ สื่อ เทคโนโลยี ให้คำปรึกษา ให้บริการ อำนวยความสะดวกและการอื่นของรัฐและประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนา และการดำรงคงอยู่แก่สถาบันและแม่ชี

“คุ้มครอง” หมายความว่า ปกป้อง พิทักษ์รักษา กำกับ ควบคุม ดูแล ทูลลา บำบัด ขจัด และการอื่นของรัฐและประชาชนเกี่ยวกับภัยอันตรายและความเสื่อมถอยที่จะเกิดขึ้นแก่สถาบันและแม่ชี

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสถาบันแม่ชี

“เขต” หมายความว่า พื้นที่บริหาร อุปถัมภ์และคุ้มครองแม่ชี

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวง ประกาศและระเบียบนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการสถาบันแม่ชี

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสถาบันแม่ชี” ประกอบด้วย

- ที่หนึ่ง
- (๑) นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ
- (๒) ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากกรรมการตาม (๔) หรือ (๕) เป็นรองประธานกรรมการรูป
- ที่สอง
- (๓) ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากกรรมการตาม (๖) หรือ (๗) เป็นรองประธานกรรมการรูป

(๔) ผู้แทนมหาเถรสมาคมหนึ่งรูปเป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาของคณะสงฆ์แห่งหนึ่งรูปเป็นกรรมการ

(๖) แม่ชีซึ่งเป็นผู้แทนเขตจำนวนแปดรูปเป็นกรรมการ

(๗) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนห้ารูปหรือคนเป็นกรรมการ

(๘) ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นกรรมการ

(๙) ผู้อำนวยการสถาบันเป็นกรรมการและเลขานุการ

คุณสมบัติ สัดส่วน หลักเกณฑ์ มีการสรรหา การคัดเลือก วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตาม (๖) และ (๗) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้อำนาจการสถาบันแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสถาบันเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำรงรักษาไว้ซึ่งพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติให้เจริญรุ่งเรืองดำรงคงอยู่และสถิตสถาพรสืบไป

(๒) กำหนดนโยบาย แนวทาง ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาสถาบัน

(๓) ระดมสรรพกำลัง เอาใจใส่ รับทราบปัญหาและเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและเป็นภัยอันตรายต่อศาสนธรรม ศาสนบุคคล ศาสนศึกษา ศาสนสถานและศาสนวัตถุ รวมทั้งอุปถัมภ์และคุ้มครองอย่างเต็มความสามารถ

(๔) ป้องกันและขจัดผู้ปลอมตน ผู้ต้องห้ามหรือไม่เหมาะสมที่จะถือศีลเป็นแม่ชีและผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสถาบันหรือคำวินิจฉัยของมหาเถรสมาคม

(๕) วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การยุบเลิก และการกำหนดหน้าที่ของส่วนงาน สำนักในการบริหารและจัดศาสนศึกษา ตลอดจนวางระเบียบภายในเกี่ยวกับการบริหารและจัดศาสนศึกษาในส่วนของผู้สอน ผู้เรียน การวิจัย พัฒนา การเผยแพร่และวิเทศสัมพันธ์

(๖) กำหนดมาตรฐานวิชาการ หลักสูตร เครือข่ายและกลุ่มเป้าหมายในการจัดศาสนศึกษา การเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบกับสถาบันการศึกษาอื่น

(๗) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสถาบัน รวมทั้งออกระเบียบเกี่ยวกับวิธีการบริหารจัดการงบประมาณและการพัสดุ

(๘) ตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๙) วางระบบการตรวจสอบติดตามประเมินผลและจัดทำรายงาน

(๑๐) กำหนดตรา เครื่องหมาย สัญลักษณ์สถาบันและเงื่อนไขการใช้

มาตรา ๘ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการประชุม การนัดประชุม องค์ประชุม วิธีการ ขั้นตอน การออกเสียง การวินิจฉัยชี้ขาดและการอื่นใดเกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๙ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการอาจเชิญบุคคลใดมาให้อธิบายข้อเท็จจริง ความเห็นหรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือการสำรวจตรวจพิสูจน์กิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันและแม่ชีได้

หมวด ๒ สถาบันแม่ชี

มาตรา ๑๐ ให้จัดตั้งสถาบันขึ้นเรียกว่า “สถาบันแม่ชี” โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้สถาบันเป็นองค์กรบริหารแม่ชีและเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่ใช่วิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

(๒) ให้การศึกษาด้านพระพุทธศาสนาเป็นหลัก เน้นความชำนาญเฉพาะด้านปริยัติและปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ให้สอดคล้องกับการศึกษาของคณะสงฆ์ รวมทั้งให้ความรู้และความชำนาญในวิชาสามัญและวิชาชีพอื่นตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษาและการฝึกอบรม วิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเพื่อพัฒนาตนเอง สังคม และประชาชาติที่เหมาะสมกับสตรีเพศ วัย สภาพและนิสัยของแม่ชี

(๓) ส่งเสริมงานวิจัย พัฒนาองค์ความรู้ และสร้างสังคมการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สนับสนุนกิจกรรมของรัฐและท้องถิ่น มีส่วนร่วมและนำศาสนธรรมคำสอนมาใช้พัฒนาชุมชน สิ่งแวดล้อมและการดำเนินชีวิตวิถีพุทธ

มาตรา ๑๑ ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้สถาบันเป็นค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมแก่แม่ชี

มาตรา ๑๒ การบริหารและจัดศาสนศึกษาของสถาบันไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

การดำเนินงานของสถาบันจัดเป็นวิทยาทาน การสาธารณกุศลและอาจรับคฤหัสถ์เป็นผู้เรียนได้

ให้คณะกรรมการออกระเบียบ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับวิธีการดำเนินการสอน ตลอดจนมีอำนาจในการกำหนดเงินค่าตอบแทนของผู้สอน วิทยากร รวมถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆ

เครื่องแบบ การแต่งกาย และเงื่อนไขของผู้เรียนซึ่งเป็นคฤหัสถ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๓ สถาบันให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ

(๒) ควบคุมดูแล บริหารและจัดศาสนศึกษาให้แม่ชีและผู้เรียนตามที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) ประสานและร่วมมือกับคณะสงฆ์ องค์การพระพุทธศาสนา ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์เยาวชน สถานพยาบาล สถาบันครอบครัว สถานสงเคราะห์ สถานพินิจ สถานบำบัด สถานประกอบการ และชุมชน ในการจัดศาสนศึกษา อุปถัมภ์และคุ้มครองแม่ชี

(๔) ออกระเบียบการปฏิบัติและจัดศาสนศึกษาสำหรับส่วนงานวิชาการ วิทยาลัย เขตและสำนักเกี่ยวกับแม่ชี

(๕) จัดศาสนศึกษา สนับสนุน ส่งเสริม ฝึกอบรม ฝึกปฏิบัติด้านศีลธรรม จริยธรรมและคุณธรรมให้แก่แม่ชีตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายอื่น

(๖) รวบรวม พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี จัดแผนงาน โครงการ งบประมาณประจำปี การอุดหนุนและกองทุน

(๗) ตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานประจำปี

(๘) ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๔ สถาบันอาจแบ่งส่วนงาน ดังนี้

- (๑) สำนักงานผู้อำนวยการสถาบัน
- (๒) สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ
- (๓) ส่วนการดำเนินงาน
- (๔) ส่วนงานวิชาการ
- (๕) วิทยาลัย
- (๖) เขต

การจัดตั้ง การรวม การยุบเลิกและการกำหนดหน้าที่ของส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๕ ให้สถาบันมีผู้อำนวยการสถาบันควบคุมดูแลแม่ชีและเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบการบริหารและจัดศาสนศึกษา อุปถัมภ์และคุ้มครองแม่ชีตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยมีรองผู้อำนวยการสถาบันและผู้อำนวยการเขตช่วยควบคุมดูแลและรับผิดชอบรองลงมา

สถาบันอาจตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาได้

การบริหารงานและการมอบอำนาจหน้าที่ให้รองผู้อำนวยการสถาบันและผู้อำนวยการเขต รับผิดชอบ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๖ การแบ่งพื้นที่บริหารและจัดศาสนศึกษา อุปถัมภ์และคุ้มครองแม่ชีออกเป็นเขต ให้คำนึงถึงจำนวนสำนักแม่ชี แม่ชี ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๗ เขตมีผู้อำนวยการเขตควบคุมดูแลแม่ชีและเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบการบริหารและจัดศาสนศึกษา อุปถัมภ์และคุ้มครองแม่ชีตามที่คณะกรรมการกำหนดและผู้อำนวยการสถาบันมอบหมาย โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตช่วยควบคุมดูแลและรับผิดชอบ

เขตอาจตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาได้

การบริหารและการมอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตรับผิดชอบ ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการสถาบันกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง เป็นแม่ชี

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ จำนวน วิธีการสรรหา การคัดเลือก วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

สถาบันอาจจัดตั้งวิทยาลัยพัฒนาผู้บริหารตามวรรคหนึ่งได้

ค่าตอบแทน สิทธิและประโยชน์ของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๙ ภายใต้ระเบียบงานบุคคล การสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นหัวหน้าหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในส่วนงานตามมาตรา ๑๔ ให้พิจารณาจากแม่ชี ผู้มีจิตศรัทธา และอาสาสมัครในพื้นที่ซึ่งมีคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเหมาะสมในด้านนั้น ๆ

กรณีจำเป็นจะต้องสรรหาบุคคลอื่นนอกจากบุคคลตามวรรคหนึ่งเพิ่มเติมโดยให้ค่าตอบแทน สิทธิและประโยชน์อื่นใด นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่สถาบันกำหนด

สถาบันอาจจัดตั้งศูนย์พัฒนาบุคลากรตามวรรคหนึ่งและวรรคสองได้

รูปแบบ เครื่องหมาย และการแต่งกายของเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นคฤหัสถ์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๓

แม่ชี

มาตรา ๒๐ แม่ชีเป็นนักบวช

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ พิธีการถือศีล ข้อห้าม ข้อปฏิบัติ การแต่งกาย สัมมาอาจารและการดำรงชีพ การสืบสวนสอบสวน การลงโทษ การอุทธรณ์ การร้องทุกข์ การทะเบียนประวัติ การพ้นจากสถานภาพและการอื่นสำหรับแม่ชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

คำนำหน้านามหญิง บัตรประจำตัวประชาชน การทะเบียนราษฎรและการอื่นสำหรับแม่ชีครบรอบหนึ่งพรรษาขึ้นไปให้ใช้คำว่า “แม่ชี” นำหน้าชื่อบุคคลและระบุไว้ในเอกสารดังกล่าว

ให้แม่ชีที่ได้รับการบวชอยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับ ยังมีสถานภาพเช่นเดียวกับแม่ชีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ ให้พระอุปัชฌาย์ออกใบรับรองการบวช และให้สำนักแม่ชีประจำจังหวัดออกหนังสือสุทธิบรรณให้แก่ผู้บวช

มาตรา ๒๒ แม่ชีผู้เรียนรู้ในด้านปริยัติและปฏิบัติ หรือแม่ชีผู้เผยแผ่พระพุทธศาสนา ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความรอบรู้ มีประสบการณ์ รวมทั้งมีผลงานวิชาการ การสาธารณกุศล ถวายทอดความรู้และเผยแผ่ศาสนธรรมให้ได้ผลดียิ่ง มีคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อประชาชน และสังคมเป็นที่ประจักษ์ อาจยกย่องฐานะและเกียรติคุณเป็นครู หรือฐานะอื่นในระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิได้

การจำแนกฐานะ สายงาน ระดับ เครื่องหมาย และเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทางวิชาการแต่ละสายงานที่คณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นผู้พิจารณาผลงานตามวรรคหนึ่ง

สถาบันอาจจัดตั้งวิทยาลัยพัฒนาแม่ชีเฉพาะทางตามวรรคหนึ่งได้

แม่ชีผู้มีฐานะและเกียรติคุณ อาจได้รับนิยัตินัดและอุปถัมภ์การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สถาบันกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการได้

มาตรา ๒๓ สถาบันแม่ชีมีอำนาจออกระเบียบในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ เพื่อให้การพิจารณาข้อกล่าวหาว่าแม่ชีรูปใดกระทำการล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและระเบียบสถาบันแม่ชีให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม

ให้สถาบันแม่ชี แม่ชีผู้ปกครองหรือแม่ชีตำแหน่งใดที่มีอำนาจตามระเบียบเป็นผู้พิจารณาข้อกล่าวหาและออกคำสั่ง

คำสั่งตามวรรคสองให้เป็นที่สุด

หมวด ๔ การปกครองสถาบันแม่ชี

มาตรา ๒๔ สถาบันแม่ชีต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของมหาเถรสมาคม

มาตรา ๒๕ การปกครองสถาบันแม่ชี ให้จัดแบ่งเขตการปกครองดังนี้

- (๑) ภาค
- (๒) จังหวัด
- (๓) อำเภอ
- (๔) ตำบล

จำนวนและเขตการปกครองดังกล่าวให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๕ สำนักแม่ชี

มาตรา ๒๖ ให้มีสำนักแม่ชีซึ่งเป็นสถานที่ของวัด สำนักสงฆ์ ที่พักสงฆ์และสถาบันที่มีแม่ชีพำนักประจำ อันอยู่ภายใต้การควบคุมและกำกับของสถาบันแม่ชี

มาตรา ๒๗ ในสำนักแม่ชีแห่งหนึ่ง ให้มีหัวหน้าสำนักแม่ชีรูปหนึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมและดูแลแม่ชีในสำนักแม่ชี

ในกรณีมีเหตุสมควร จะให้มีรองหัวหน้าสำนักแม่ชีหรือผู้ช่วยหัวหน้าสำนักแม่ชีด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกหัวหน้าสำนักแม่ชี รองหัวหน้าสำนักแม่ชีและผู้ช่วยหัวหน้าสำนักแม่ชี ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๘ หัวหน้าสำนักแม่ชีมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) บำรุงรักษาสำนักแม่ชี จัดกิจการและสมบัติของสำนักแม่ชีให้เป็นไปด้วยดี
- (๒) ปกครองและสอดส่องให้แม่ชีและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยอยู่ในสำนักแม่ชีนั้นปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการบริหารแม่ชี

- (๓) เป็นธุระในการศึกษาอบรมสั่งสอนแม่ชี และคฤหัสถ์
- (๔) ให้ความสะดวกแก่ประชาชนตามสมควรในการบำเพ็ญกุศล
- (๕) ห้ามแม่ชีและคฤหัสถ์ ซึ่งมีได้รับอนุญาตจากหัวหน้าสำนักแม่ชีเข้าไปอาศัยอยู่ในสำนัก

แม่ชี

(๖) สั่งให้แม่ชีและคฤหัสถ์ ซึ่งไม่อยู่ในโอวาทของหัวหน้าสำนักแม่ชีออกไปเสียจากสำนักแม่ชีโดยความเห็นชอบของหมู่คณะ

(๗) สั่งให้แม่ชีและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยในสำนักแม่ชี ทำงานภายในสำนักแม่ชี หรือให้ทำทัณฑ์บนหรือให้ขอขมาโทษ เมื่อแม่ชีหรือคฤหัสถ์ในสำนักแม่ชีนั้นประพฤติผิดคำสั่งหัวหน้าสำนักแม่ชี ซึ่งได้สั่งโดยชอบด้วยพระธรรมวินัย ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ไม่มีหัวหน้าสำนักแม่ชีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าสำนักแม่ชีเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้รักษาการแทนตามวรรคหนึ่ง ให้แม่ชีที่มีพรรษาอาวุโสสูงสุดเป็นผู้ทำการแทน

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการจัดให้มีสำนักแม่ชี ประจำแต่ละจังหวัดไม่น้อยกว่าหนึ่งสำนัก

มาตรา ๓๑ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกสำนักแม่ชี ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๖ การอุปถัมภ์และคุ้มครอง

มาตรา ๓๒ ให้สถาบันได้รับการอุปถัมภ์ คุ้มครอง และส่งเสริมจากคณะสงฆ์ องค์การพระพุทธศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการศาสนา หน่วยงานของรัฐ จังหวัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน

ให้แม่ชีได้รับการอุปถัมภ์และคุ้มครองในเรื่องสถานภาพ สิทธิประโยชน์พื้นฐานและสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสตรีและผู้สูงอายุเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป เท่าที่ไม่ขัดต่อหลักศาสนาธรรม และให้สถาบันมีหน้าที่ในการเสนอความเห็นเพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับให้สอดคล้องกัน

หมวด ๗ การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๓๓ รายได้ของสถาบันประกอบด้วย

- (๑) เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี
- (๓) เงินอุดหนุนจากธนาคารพระพุทธศาสนา ทรัพย์สินส่วนพระพุทธศาสนา กองทุนอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา วัด องค์การพระพุทธศาสนาและองค์กรอื่น ๆ
- (๔) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค หรือมอบให้แก่สถาบัน
- (๕) เงินและทรัพย์สินที่เป็นรายได้จากการลงทุนและกิจกรรมการกุศล
- (๖) เงินและทรัพย์สินที่ตกเป็นของสถาบันหรือที่สถาบันได้รับตามกฎหมายหรือนิติกรรมอื่น
- (๗) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการต่าง ๆ ของสถาบัน
- (๘) ดอกผลที่เกิดจากเงินและทรัพย์สินของสถาบัน
- (๙) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๒) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่สถาบันโดยตรง โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการ เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสถาบันที่กำหนดในมาตรา ๑๐

เงินและดอกผลตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๓๔ รายได้ตามมาตรา ๓๒ สถาบันอาจจัดสรรทุนให้แม่ชีเพื่อการศึกษา หรือเพื่อการอื่นใดตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๕ ทรัพย์สินของสถาบันที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับศาสนา อุปถัมภ์และคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางการปกครองและบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสถาบันในเรื่องทรัพย์สินของสถาบันมิได้

มาตรา ๓๖ บรรดารายได้และทรัพย์สินของสถาบันจะต้องจัดการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ หรือตามวัตถุประสงค์ซึ่งผู้ทิศทรัพย์สินให้แก่สถาบันกำหนดไว้

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือผู้ทิศให้แก่สถาบันจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้บริจาคหรือ ผู้ทิศให้กำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าวต้องได้รับความยินยอมจากผู้บริจาคหรือผู้ทิศให้หรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ

มาตรา ๓๗ ให้สถาบันจัดทำบัญชีและบัญชี ส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นบัญชีทุกปี

มาตรา ๓๘ ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสถาบันในรอบปี และทำรายงานผลการสอบและรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสถาบัน เสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๓๙ ให้สถาบันจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายใน เพื่อตรวจสอบการดำเนินการต่างๆ ของสถาบันและรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อผู้อำนวยการสถาบัน

มาตรา ๔๐ การเก็บรักษาเงินของสถาบันให้นำฝากธนาคารพระพุทธศาสนาหรือธนาคารที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๑ ในการทำนิติกรรมสัญญาและการอื่นเกี่ยวกับเงินและทรัพย์สินของสถาบันตามหมวดนี้ ให้ตั้งผู้ทำการแทนหรือไวยาวัจกรซึ่งเป็นคฤหัสถ์กระทำแทน

การตั้งผู้ทำการแทนหรือไวยาวัจกรตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้ง เลือกตั้ง หรือเลือกคณะกรรมการแล้วแต่กรณีตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานคณะกรรมการ และกรรมการตามมาตรา ๖ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) เป็นกรรมการจนกว่าจะมีคณะกรรมการสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้

มาตรา ๔๓ ในระยะเริ่มแรกให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งแม่ชีที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามข้อเสนอของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้เลือกตั้งผู้อำนวยการสถาบันขึ้นใหม่ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้

มาตรา ๔๔ ให้ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันเลือกผู้รักษาการในตำแหน่งรองผู้อำนวยการสถาบัน ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงาน ผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการส่วน ตามความเหมาะสมเพื่อปฏิบัติหน้าที่จนกว่าจะได้เลือกตั้งผู้อำนวยการสถาบันขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการ สำนัก หน่วยงาน ผู้สอน หัวหน้างานและเจ้าหน้าที่ของสำนักแม่ชีที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้แบ่งส่วนงานตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้

มาตรา ๔๖ ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติออกกฎ ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และข้อกำหนดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ มีผลบังคับใช้

ในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักกฎ ประกาศ ระเบียบ และข้อกำหนด เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๗ ให้กระทรวงการคลังจัดสรรเงินอุดหนุนไม่น้อยกว่าห้าร้อยล้านบาทเป็น ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และจัดการในระยะเริ่มแรก โดยให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเบิกจ่าย แทน

.....

.....

**บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี
พ.ศ.**

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี พ.ศ.

โดยที่แม่ชีเป็นสตรีเพศ และเป็นนักบวชประเภทหนึ่งซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมไทย มีอยู่ในประวัติศาสตร์ของชาติไทยมาช้านาน รวมทั้งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสืบทอดพระพุทธศาสนาและการสังคมสงเคราะห์ จรรโลงสังคมให้มีความมั่นคง ก้าวหน้าเป็นลำดับ สมควรกำหนดให้มีการจัดองค์กรบริหารของแม่ชีให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ตลอดจนให้มีการอุปถัมภ์และคุ้มครองสถาบันแม่ชีตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้วยจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

ร่างพระราชบัญญัติสถาบันแม่ชี พ.ศ. แบ่งเป็น ๗ หมวด มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๒.๑ กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยสถาบันแม่ชี โดยให้มีผลใช้บังคับในวันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป บรรดาบทกฎหมายอื่นในส่วนที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน (ร่างมาตรา ๑ ถึง ๓)

๒.๒ กำหนดคำนิยาม “สถาบัน” “สถาบันแม่ชี” “แม่ชี” “สำนักแม่ชี” “ศาสนธรรม” “ศาสนศึกษา” “พระอุปัชฌาย์” “อุปถัมภ์” “คุ้มครอง” “คณะกรรมการ” “เขต” (ร่างมาตรา ๔)

๒.๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ประกาศและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๒.๔ หมวด ๑ คณะกรรมการสถาบันแม่ชี (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๙)

กำหนดให้มีคณะกรรมการสถาบันแม่ชี โดยมีนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ให้ผู้ได้รับการคัดเลือกจากผู้แทนมหาเถรสมาคมหรือผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาของคณะสงฆ์เป็นรองประธานกรรมการรูปที่หนึ่ง ให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจากแม่ชีผู้แทนเขตหรือผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นรองประธานกรรมการรูปที่สอง ให้กรรมการประกอบด้วย ผู้แทนมหาเถรสมาคมหนึ่งรูป ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาของคณะสงฆ์แห่งหนึ่งรูป แม่ชีซึ่งเป็นผู้แทนเขตจำนวนแปดรูป ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนห้ารูปหรือคน ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสถาบันเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๖)

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่อาทิ ดำรงรักษาไว้ซึ่งพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติให้เจริญรุ่งเรืองดำรงคงอยู่และสถิตสถาพรสืบไป กำหนดนโยบาย แนวทางยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาสถาบัน ระดมสรรพกำลัง เอาใจใส่ รับทราบปัญหาและเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและเป็นภัยอันตรายต่อศาสนธรรม ศาสนบุคคล ศาสนศึกษา ศาสนสถานและศาสนวัตถุ รวมทั้ง

อุปกรณ์และคุ้มครองอย่างเต็มความสามารถ ป้องกันและขัดผู้ปลอมตน ผู้ต้องห้ามหรือไม่เหมาะสมที่จะถือศีลเป็นแม่ชีและผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสถาบันหรือคำวินิจฉัยของมหาเถรสมาคม วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม การยุบ เลิกและการกำหนดหน้าที่ของส่วนงาน สำนักในการบริหารและจัดศาสนศึกษา ตลอดจนวางระเบียบภายในเกี่ยวกับการบริหารและจัดศาสนศึกษาในส่วนของผู้สอน ผู้เรียน การวิจัย พัฒนา การเผยแพร่และวิเทศสัมพันธ์ กำหนดมาตรฐานวิชาการ หลักสูตร เครือข่ายและกลุ่มเป้าหมายในการจัดศาสนศึกษา การเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบกับสถาบันการศึกษาอื่น ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสถาบัน รวมทั้งออกระเบียบเกี่ยวกับวิธีการบริหารจัดการงบประมาณและการพัสดุ ตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ วางระบบการตรวจสอบติดตามประเมินผลและจัดทำรายงานกำหนดตรา เครื่องหมาย สัญลักษณ์สถาบันและเงื่อนไขการใช้ (ร่างมาตรา ๗)

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับกับการประชุม การนัดประชุม องค์ประชุม วิธีการ ขั้นตอน การออกเสียง การวินิจฉัยชี้ขาดและการอื่นใดเกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการอาจเชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริงความเห็นหรือคำแนะนำทางวิชาการได้เมื่อเห็นสมควร (ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

๒.๕ หมวด ๒ สถาบันแม่ชี (ร่างมาตรา ๑๐ ถึงร่างมาตรา ๑๙)

ให้จัดตั้งสถาบันขึ้นเรียกว่า “สถาบันแม่ชี” โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นองค์กรบริหารแม่ชีและเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ซึ่งไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น ให้การศึกษาด้านพระพุทธศาสนาเป็นหลัก เน้นความชำนาญเฉพาะด้านปริยัติและปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ให้สอดคล้องกับการศึกษาของคณะสงฆ์ รวมทั้งให้ความรู้และความชำนาญในวิชาสามัญและวิชาชีพอื่นตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติเพื่อพัฒนาตนเอง สังคม และประชาชาติที่เหมาะสมกับสตรีเพศ วัย สภาพและวิสัยของแม่ชี รวมถึงส่งเสริมงานวิจัย พัฒนาองค์ความรู้ และสร้างสังคมการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดปัญญา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สนับสนุนกิจกรรมของรัฐและท้องถิ่น มีส่วนร่วมและนำศาสนธรรมคำสอนมาใช้พัฒนาชุมชน สิ่งแวดล้อม และการดำเนินชีวิตวิถีพุทธ

ให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่สถาบันเป็นค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมแก่แม่ชี ในการบริหารและจัดศาสนศึกษาของสถาบันไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

สถาบันมีอำนาจและหน้าที่ อาทิเช่น ประสานและร่วมมือกับคณะสงฆ์ องค์กรพระพุทธศาสนา ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานศึกษา ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์เยาวชน สถานพยาบาล สถาบันครอบครัว สถานสงเคราะห์ สถานพินิจ สถานบำบัด สถานประกอบการ และชุมชน ในการจัดศาสนศึกษาอุปกรณ์และคุ้มครองแม่ชี ออกระเบียบการปฏิบัติและจัดศาสนศึกษาสำหรับส่วนงานวิชาการ วิทยาลัย เขตและสำนักเกี่ยวกับแม่ชีและผู้เรียน จัดศาสนศึกษาสนับสนุน ส่งเสริม ฝึกอบรม ฝึกปฏิบัติด้านศีลธรรม จริยธรรมและคุณธรรมให้แก่แม่ชีตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายอื่น รวบรวม พัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี

จัดแผนงานโครงการงบประมาณประจำปี การอุดหนุนและกองทุน ตรวจสอบติดตาม ประเมินผลและจัดทำรายงานประจำปี รวมถึงดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้สถาบันมีผู้อำนวยการสถาบันควบคุมดูแลแม่ชีและเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบการบริหารและจัดศาสนศึกษา อุปถัมภ์และคุ้มครองแม่ชีตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยมีรองผู้อำนวยการสถาบันและผู้อำนวยการเขตช่วยควบคุมดูแลและรับผิดชอบรองลงมา

๒.๖ หมวด ๓ แม่ชี (ร่างมาตรา ๒๐ ถึงร่างมาตรา ๒๓)

ให้แม่ชีเป็นนักบวช มีค่าน้ำหนันามหญิง บัณฑิตประจำตัวประชาชน การทะเบียนราษฎรและการอื่นสำหรับแม่ชีครบรองหนึ่งพระราชขึ้นไปให้ใช้คำว่า “แม่ชี” นำหน้าชื่อบุคคลและระบุไว้ในเอกสารดังกล่าว ให้แม่ชีได้รับการบวชอยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้บังคับ ยังมีสถานภาพเช่นเดียวกับแม่ชีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พระอุปัชฌาย์ออกใบรับรองการบวช และให้สำนักแม่ชีประจำจังหวัดออกหนังสือสุทธิบรรณให้แก่ผู้บวช (ร่างมาตรา ๒๐ และร่างมาตรา ๒๑)

สถาบันแม่ชีมีอำนาจออกระเบียบในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติ เพื่อให้การพิจารณา ข้อกล่าวหาว่าแม่ชีรูปใดกระทำการล่วงละเมิดพระธรรมวินัยและระเบียบสถาบันแม่ชีให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม ให้สถาบันแม่ชี แม่ชีผู้ปกครองหรือแม่ชีตำแหน่งใดที่มีอำนาจตามระเบียบเป็นผู้พิจารณาข้อกล่าวหาและออกคำสั่งและให้คำสั่งนั้นเป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๒๓)

๒.๗ หมวด ๔ การปกครองสถาบันแม่ชี (ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

สถาบันแม่ชีต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของมหาเถรสมาคม การปกครองสถาบันแม่ชี ให้จัดแบ่งเขตการปกครองดังนี้ ภาค จังหวัด อำเภอ ตำบล (ร่างมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๒๕)

๒.๘ หมวด ๕ สำนักแม่ชี (ร่างมาตรา ๒๖ ถึงร่างมาตรา ๓๑)

ให้มีสำนักแม่ชีซึ่งเป็นสถานที่ของวัด สำนักสงฆ์ ที่พักสงฆ์และสถาบันที่มีแม่ชีพำนักประจำ อันอยู่ภายใต้การควบคุมและกำกับของสถาบันแม่ชี ในสำนักแม่ชีแห่งหนึ่ง ให้มีหัวหน้าสำนักแม่ชีรูปหนึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมและดูแลแม่ชีในสำนักแม่ชี ในกรณีมีเหตุสมควร จะให้มีรองหัวหน้าสำนักแม่ชีหรือผู้ช่วยหัวหน้าสำนักแม่ชีด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๒๖ และร่างมาตรา ๒๗)

หัวหน้าสำนักแม่ชีมีอำนาจและหน้าที่ อาทิ บำรุงรักษาสำนักแม่ชี จัดกิจการและสมบัติของสำนักแม่ชีให้เป็นไปด้วยดี ปกครองและสอดส่องให้แม่ชีและคฤหัสถ์ที่มีที่อยู่หรือพำนักอาศัยอยู่ในสำนักแม่ชีนั้นปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการบริหารแม่ชี เป็นต้น ในกรณีที่ไม่มีหัวหน้าสำนักแม่ชีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองหัวหน้าสำนักแม่ชีเป็นผู้รักษาการแทน ในกรณีที่ไม่มีผู้รักษาการแทนตามวรรคก่อน ให้แม่ชีที่มีพรรษาอาวุโสสูงสุดเป็นผู้ทำการแทน (ร่างมาตรา ๒๘ และร่างมาตรา ๒๙)

ให้คณะกรรมการจัดให้มีสำนักแม่ชีประจำแต่ละจังหวัดไม่น้อยกว่าหนึ่งสำนัก (ร่างมาตรา ๓๐)

๒.๙ หมวด ๖ การอุปถัมภ์และคุ้มครอง (ร่างมาตรา ๓๒)

ให้สถาบันได้รับการอุปถัมภ์ คุ้มครอง และส่งเสริมจากคณะสงฆ์ องค์กรพระพุทธศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรมการศาสนา หน่วยงานของรัฐ จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน

ให้แม่ชีได้รับการอุปถัมภ์และคุ้มครองในเรื่องสถานภาพ สิทธิประโยชน์พื้นฐาน และสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสตรี ผู้สูงอายุเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป เท่าที่ไม่ขัดต่อหลัก ศาสนธรรม และให้สถาบันมีหน้าที่ในการเสนอความเห็นเพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ และ ข้อบังคับให้สอดคล้องกัน

๒.๑๐ หมวด ๗ การบัญชีและการตรวจสอบ (ร่างมาตรา ๓๓ ถึงร่างมาตรา ๔๑)

รายได้ของสถาบันประกอบด้วย เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินอุดหนุน ทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี เงินอุดหนุนจากธนาคารพระพุทธศาสนา ทรัพย์สินส่วนพระพุทธศาสนา กองทุนอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา วัด องค์การพระพุทธศาสนาและองค์กรอื่น ๆ เงินและ ทรัพย์สินที่มีผู้บริจาค หรือมอบให้แก่สถาบัน เงินและทรัพย์สินที่เป็นรายได้จากการลงทุนและกิจกรรม การกุศล เงินและทรัพย์สินที่ตกเป็นของสถาบันหรือที่สถาบันได้รับตามกฎหมายหรือนิติกรรมอื่น ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการต่างๆ ของสถาบัน ดอกผลที่เกิดจากเงินและทรัพย์สิน ของสถาบัน รายได้หรือผลประโยชน์อื่น เงินและดอกผลทั้งหมดนี้ ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังเป็น รายได้แผ่นดิน (ร่างมาตรา ๓๓)

สถาบันอาจจัดสรรรายได้ของสถาบันเป็นทุนให้แม่ชีเพื่อการศาสนาศึกษา หรือ เพื่อการอื่นใด ตามที่คณะกรรมการกำหนด (ร่างมาตรา ๓๔)

ทรัพย์สินของสถาบันที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับศาสนศึกษา อุปถัมภ์และ คุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางการ ปกครองและบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสถาบันในเรื่อง ทรัพย์สินของสถาบันมิได้ (ร่างมาตรา ๓๕)

บรรดารายได้และทรัพย์สินของสถาบันจะต้องจัดการเพื่อบรรล่วัตถุประสงค์ ของสถาบันตามมาตรา ๑๐ หรือตามวัตถุประสงค์ของผู้ทิศ ในส่วนเงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือ ผู้ทิศให้แก่สถาบันจะต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้บริจาคหรือผู้ทิศให้กำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้อง เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าวต้องได้รับความยินยอมจากผู้บริจาคหรือผู้ทิศให้หรือทายาท หากไม่มี ทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏจะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๓๖)

ให้สถาบันจัดทำบัญชีและบัญชี ส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับ แแต่วันสิ้นบัญชีทุกปี ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสถาบันในรอบปี และทำรายงาน ผลการสอบและรับรองบัญชีและการเงินทุนประเภทของสถาบัน เสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อย ห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (ร่างมาตรา ๓๗ และร่างมาตรา ๓๘)

สถาบันจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายใน เพื่อตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ ของสถาบันและรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อผู้อำนวยการสถาบัน การเก็บรักษาเงินของสถาบัน ให้นำฝากธนาคารพระพุทธศาสนาหรือธนาคารที่คณะกรรมการกำหนด ในการทำนิติกรรมสัญญาและ การอื่นเกี่ยวกับเงินและทรัพย์สินของสถาบันตามหมวดนี้ ให้ตั้งผู้ทำการแทนหรือไวยาวัจกรซึ่งเป็นคฤหัสถ์ กระทำแทน การตั้งผู้ทำการแทนหรือไวยาวัจกรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด (ร่าง มาตรา ๔๐ ถึงร่างมาตรา ๔๑)

๒.๑๑ บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๔๒ ถึงร่างมาตรา ๔๗)

ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้ง เลือกลง หรือเลือกคณะกรรมการแล้วแต่กรณีตาม มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

วัฒนธรรม ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานคณะกรรมการ และกรรมการตามมาตรา ๖ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) เป็นกรรมการจนกว่าจะมีคณะกรรมการสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้

ในระยะเริ่มแรกให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งแม่ชีที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามข้อเสนอของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้จนกว่าจะได้เลือกตั้งผู้อำนวยการสถาบันขึ้นใหม่ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้

ให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติออกกฎ ประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และข้อกำหนดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับใช้ โดยในระหว่างที่ยังมิได้ดำเนินการนั้น ให้นำกฎ ประกาศ ระเบียบ และข้อกำหนดเดิมมาใช้ บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ให้กระทรวงคลังจัดสรรเงินอุดหนุนไม่น้อยกว่าห้าร้อยล้านบาทเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหาร และจัดการในระยะเริ่มแรก โดยให้นำสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเบิกจ่ายแทน

๔. การประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาวัดร้าง ศาสนสมบัติกลาง และธรณีสงฆ์

ตามที่ที่ประชุมคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาวัดร้าง ศาสนสมบัติกลาง และธรณีสงฆ์ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕

ในการนี้ คณะอนุกรรมการได้จัดให้มีการประชุมพิจารณาเรื่องต่าง ๆ จำนวน ๑๘ ครั้ง สรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

๑. พิจารณาเลือกตำแหน่งต่าง ๆ ในคณะอนุกรรมการ ดังนี้

๑) นายประกอบ จีรिति	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
๒) นายธีระ สลักเพชร	เป็นอนุกรรมการ
๓) นางสาวลีลาวดี วัชโรบล	เป็นอนุกรรมการ
๔) นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	เป็นอนุกรรมการ
๕) นายพินิจ จันทรสมบูรณ์	เป็นอนุกรรมการ
๖) นายสุรพล ทิพย์เสนา	เป็นอนุกรรมการ
๗) นายศักดิ์สิทธิ์ โพธิสิทธิ์	เป็นอนุกรรมการ
๘) นายพรชัย พิญญพงษ์	เป็นอนุกรรมการ
๙) นายพิชัย เหล่าศิริมงคล	เป็นอนุกรรมการ
๑๐) นายสามารถ จันทรสุรีย์	เป็นอนุกรรมการ

๒. พิจารณาวางกรอบแนวทางการดำเนินงานโดยจัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษา และแก้ไขปัญหากับวัดร้าง ศาสนสมบัติกลาง และธรณีสงฆ์ โดยมีแนวทาง ดังนี้

๑) เสนอข้อเสนอแนะและสนับสนุนให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเข้าไปช่วยดำเนินการในกรณีที่มีผู้บริจาคที่ดินหรือขายที่ดินให้วัดเพื่อให้มีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้ถูกต้องตามกฎหมาย

๒) เสนอข้อเสนอแนะและสนับสนุนให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติร่วมกับคณะสงฆ์จัดทำฐานข้อมูลทะเบียนศาสนสมบัติของวัดต่าง ๆ เพื่อเก็บรักษาไว้ที่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดและวัด

๓) สนับสนุนให้มีการสำรวจอาณาเขตพื้นที่ของวัดให้ชัดเจนเพื่อป้องกันปัญหาการโต้แย้งสิทธิกับพื้นที่ข้างเคียง

๔) พิจารณาศึกษาแก้ไขปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ และกฤษฎีกา กฎกระทรวง กฎมหาเถรสมาคม มติ คำสั่ง และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศาสนสมบัติให้ทันสมัย

๕) เสนอข้อเสนอแนะและสนับสนุนให้มีการตรวจสอบการเช่าที่ดินศาสนสมบัติเพื่อรับทราบปัญหาและพิจารณาหาแนวทางในการแก้ไขอย่างเหมาะสม

๓. พิจารณาข้อมูลวัดร้างพร้อมทั้งปัญหาอุปสรรคในการตั้งวัดใหม่และในการยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำพรรษา รวมทั้งการได้มาซึ่งเอกสารสิทธิ์ในส่วนของวัดที่อยู่ในที่สาธารณประโยชน์หรือส่วนอื่น ๆ เพื่อนำมาพิจารณาหาแนวทางในการแก้ไขที่ถูกต้องและเหมาะสม โดยได้ศึกษากรณีดังต่อไปนี้

- ๑) การขอยกวัดดอนสวรรค์ (ร้าง) จังหวัดสกลนคร ขึ้นเป็นวัดที่มีพระภิกษุอยู่จำพรรษา
- ๒) กรณีการขอยกเอกสารสิทธิ์ของวัดขุนสมุทราวาส จังหวัดสมุทรปราการ
- ๓) กรณีปัญหาการบุกรุกที่ดินวัดเลียบ (ร้าง) อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์

โดยคณะอนุกรรมการได้เชิญผู้เกี่ยวข้องเข้าชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการและได้มอบหมายให้ที่อนุกรรมการและปรึกษาคณะอนุกรรมการเดินทางลงพื้นที่เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงตลอดจนได้ประสานงานกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เร่งแก้ไขปัญหาย่างรวดเร็วและเป็นธรรม

ผลการดำเนินการ คณะอนุกรรมการได้รับทราบสภาพปัญหาและอุปสรรคในการตั้งวัดใหม่และการยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดที่มีพระสงฆ์จำพรรษา ตลอดจนการได้มาซึ่งเอกสารสิทธิ์ในส่วนของวัดที่อยู่ในที่สาธารณประโยชน์ และมีความเห็นร่วมกันว่า การพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างยั่งยืนต้องอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับ วัด วัดร้าง ศาสนสมบัติกลาง และธรณีสงฆ์ ที่เป็นปัจจุบันและถูกต้องตามความเป็นจริง คณะอนุกรรมการจึงได้มีมติ ดังนี้

- เสนอให้มีการจัดทำโครงการสำรวจฐานข้อมูลวัด ฐานข้อมูลพระภิกษุสามเณร ตลอดจนการวางแผนพัฒนาวัดร้าง ศาสนสมบัติกลาง ที่ธรณีสงฆ์ และที่พักร้าง ให้เป็นแหล่งส่งเสริมและเผยแผ่พระพุทธศาสนายุคใหม่โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

- เสนอให้สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการสร้างวัด การตั้งวัด และวัดร้าง ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และให้เป็นการผ่อนคลายเงื่อนไขหรือลดขั้นตอนความยุ่งยากในการขอสร้างวัด การตั้งวัด และการดำเนินการยกวัดร้างขึ้นเป็นวัดมีพระภิกษุอยู่จำพรรษา เพื่อให้ขั้นตอนการดำเนินการต่างๆ เกิดความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้จัดทำสรุปข้อเท็จจริงพร้อมทั้งข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมการเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

การจัดสัมมนา
ของ
คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ข้อ ๘๓ กระทำกิจการพิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุปถัมภ์ทำนุบำรุงและคุ้มครองศาสนา โบราณสถาน การอนุรักษ์และส่งเสริมศิลปะ ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น วัฒนธรรมประชาธิปไตย ภูมิปัญญาท้องถิ่น เอกลักษณ์ และแบบวิถีชีวิตไทย นั้น

อำนาจหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการได้จัดให้มีการสัมมนาและจัดงานโครงการเพื่อหาแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา และศาสนาอื่นที่ผ่านการรับรองจากทางราชการ รวมถึงการอนุรักษ์สืบสานมรดกศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์การภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนชุมชนในท้องถิ่น ได้ตระหนักถึงความสำคัญการมีศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นจุดเชื่อมโยงการสร้างความสัมพันธ์และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของสังคมไทยตลอดมา

ในการนี้ คณะกรรมการจึงได้มีมติเดินทางไปจัดการสัมมนาเพื่อหาแนวทางการบูรณาการร่วมกันระหว่างองค์การภาครัฐ วัด และชุมชนในท้องถิ่น โดยมีการดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๕๕๔ - เดือนธันวาคม ๒๕๕๖ ตามโครงการสัมมนาในเรื่องดังต่อไปนี้

- ๑) เรื่องพระพุทธศาสนากับสังคมไทยในยุคโลกาภิวัตน์
- ๒) เรื่องสมาธิดี ชีวิตมีสุข
- ๓) เรื่องคุณธรรมนำสังคมสันติสุข
- ๔) เรื่องวัฒนธรรมประชาธิปไตย
- ๕) เรื่องการเมืองกับคุณธรรม
- ๖) เรื่องการอบรมศาสนทายาท
- ๗) เรื่องคุณธรรมนำสังคมสันติสุข
- ๘) เรื่องผู้นำกับศาสนาและวัฒนธรรม
- ๙) เรื่องศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมกับการเข้าสู่การท่องเที่ยวประชาคมอาเซียน
- ๑๐) เรื่องพระพุทธศาสนากับการแก้ปัญหาความขัดแย้งสู่ความปรองดอง
- ๑๑) เรื่องศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมนำสังคมสันติสุข
- ๑๒) เรื่องการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของประชาคมอาเซียน
- ๑๓) เรื่องการอบรมคุณธรรมจริยธรรม
- ๑๔) เรื่องวัฒนธรรมไทยกับผู้นำสตรี
- ๑๕) เรื่องปัญหาและอุปสรรคการไปประกอบพิธีฮัจย์ของมุสลิมไทย
- ๑๖) เรื่องการสืบสานประเพณีการเทศน์มหาชาติแคว้นคลาตทั่วไทย
- ๑๗) เรื่องการสืบสานประเพณีวันสงกรานต์ ปีใหม่ไทย

การจัดโครงการ “สืบสานประเพณีวันสงกรานต์ ปีใหม่ไทย พุทธศักราช ๒๕๕๕”

ของ

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

สภาผู้แทนราษฎร

ร่วมกับ

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

ระหว่างวันอังคารที่ ๓ – วันพฤหัสบดีที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ร่วมกับกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมได้จัดงานโครงการสืบสานประเพณีวันสงกรานต์ ปีใหม่ไทย พุทธศักราช ๒๕๕๕ และจัดนิทรรศการชุดรดน้ำขอพร ๔ ภาค เมื่อวันอังคารที่ ๓ – วันพฤหัสบดีที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ณ ห้องโถง ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๑ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์การปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดงานเทศกาลสงกรานต์ที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทยที่ได้มีการปฏิบัติสืบทอดกันมานับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

ในการจัดงานตามโครงการดังกล่าว ได้จัดกิจกรรมการสืบสานประเพณีสงกรานต์ เพื่อเป็นแนวทางที่พึงปฏิบัติ ดังนี้

๑. พิธีทำบุญตักบาตรพระภิกษุ จำนวน ๘๘ รูป นำโดย นายสันตศักดิ์ จรุงญู งามพิเชษฐ์ ประธานคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม พร้อมผู้เข้าร่วมงานประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการทั่วไป และสื่อมวลชน เพื่อเสริมสร้างความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต และเป็นการสืบทอดทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา

๒. พิธีเปิดงานโครงการสืบสานประเพณีวันสงกรานต์ ปีใหม่ไทย พุทธศักราช ๒๕๕๕ นำโดย นายวิสุทธิ ไชยณรุณ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง เป็นประธานในพิธีเปิดงานนี้ซึ่งยังร่วมกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อเป็นปฐมฤกษ์ในการเฉลิมฉลองใหม่

๓. การจัดนิทรรศการชุดรดน้ำขอพร ๔ ภาค

๔. พิธีสรงน้ำพระพุทธรูป หรือเรียกว่า “การถวายเครื่องพุทธาภิเษก” เพื่อแสดงความเคารพ อ่อนน้อมต่อพระพุทธเจ้าด้วยการบูชาของหอมที่มีน้ำสะอาดและดอกไม้

๕. พิธีรดน้ำขอพรผู้อาวุโส เพื่อแสดงความเคารพ ความกตัญญูทเวทิตาต่อผู้มีพระคุณ อันเป็นการแสดงความปรารถนาดีต่อกัน โดยมีผู้เข้าร่วมงาน ได้แก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการ ลูกจ้างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสื่อมวลชน

ผู้อาวุโสที่เข้าร่วมพิธีรดน้ำขอพร ประกอบด้วย

๑. นายโกคิน พลกุล
๒. พลตำรวจเอก วิรุฬห์ พันแสน
๓. นายนิยม วรปัญญา
๔. นายไพฑูรย์ แก้วทอง
๕. นายเอี่ยม ทองใจสด
๖. นายถาวร ตริรัตน์ณรงค์
๗. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
๘. นายเจริญ คันธวงศ์
๙. นางบุญรัตน์ ศรีธเรศ
๑๐. นายไพจิต ศรีวรขาน
๑๑. พลเอก เทอดศักดิ์ มารมย์
๑๒. พลเรือตรี บรรพต สุตแสง

อนึ่ง ในการจัดนิทรรศการชุดรดน้ำขอพร ๔ ภาค ได้จัดแสดงเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจพิธีรดน้ำขอพรในแต่ละภาคมีการปฏิบัติที่คล้ายคลึงกัน แต่มีความแตกต่างในรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ภาคกลาง นิยมทำบุญตักบาตรในวันที่ ๑๓ เมษายน ถือเป็นวันมหาสงกรานต์ ที่พระอาทิตย์ก้าวเข้าสู่ราศีเมษ ในทางปฏิบัติก่อนถึงวันสงกรานต์ชาวบ้านจะมีการทำความสะอาดบ้านเรือน เตรียมผ้านุ่งห่มใหม่ สำหรับใช้แต่งกายในวันสงกรานต์ ก่อนถึงวันสงกรานต์หนึ่งวันถือเป็นวันสุกดิบมีการเตรียมอาหารและข้าวของ เพื่อถวายพระสงฆ์ในตอนเช้าตรู่ของวันรุ่งขึ้นโดยจะทำบุญตักบาตร หรือนำอาหารไปถวายที่วัด เป็นประเพณีที่แสดงให้เห็นการรวมญาติ ช่วยกันเตรียมอาหาร หรือเครื่องไทยธรรมถวายพระสงฆ์ และร่วมกันทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ญาติที่ล่วงลับการรดน้ำพระพุทธรูป และรดน้ำผู้ใหญ่ นิยมจัดในวันที่ ๑๕ เมษายน ถือเป็นวันเถลิงศกขึ้นปีใหม่ เพื่อแสดงความกตัญญูทเวทิตา ข้าวของเครื่องใช้ที่นิยมจัดไปรดน้ำขอพร ประกอบด้วย ผ้านุ่งห่ม หรือผ้าเช็ดตัว มีดอกไม้ หรือมาลัยดอกไม้สด และน้ำอบ

น้ำหอม ก่อนรดน้ำขอพรจะแสดงความคารวะก่อนแล้วจึงขออนุญาตรดน้ำลงที่มือ หลังจากนั้นจึงมอบผ้าหรือข้าวของที่เตรียมไปให้แล้วนั่งพนมมือไว้ขณะที่ผู้ใหญ่กล่าวคำให้พร

ภาคเหนือ เรียกประเพณีสงกรานต์ว่า “วันเปวณปีใหม่” ถือเอาวันที่พระอาทิตย์ เคลื่อนจากราศีมีนเข้าสู่ราศีเมษเป็น “วันสงกรานต์ผ่อง” ซึ่งอาจจะอยู่ในช่วงวันที่ ๑๓ หรือ ๑๔ เมษายน ชาวล้านนา นิยมทำความสะอาดบ้านเรือน บรรดาสตรีนิยมสระผมโดยหันศีรษะไปในทิศที่กำหนดในแต่ละปี การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าใหม่ มีการนำพระพุทธรูปและเครื่องรางของขลังต่าง ๆ มาชำระและสรงน้ำอบน้ำหอม โดยใช้ น้ำมันส้มป่อย

ในวันต่อมาเรียกว่าวันเนา หรือเรียกว่า “วันเนา” ชาวบ้านจะซื้อของกินของใช้เพื่อใช้ในวันเถลิงศก ตอนบ่ายมีการขนทรายเข้าวัดไปก่อเจดีย์ทราย มีการตัดกระดาดเป็นธงสีต่าง ๆ เรียกว่า “ตุง” สำหรับปักที่เจดีย์ทราย

วันเถลิงศก หรือเรียกว่า “วันพญาวัน” มีการทำบุญตักบาตร หรือเรียกว่า “ทานขันข้าว” เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้บรรพบุรุษและญาติผู้ล่วงลับ การสรงน้ำพระพุทธรูป พระเจดีย์ สรงน้ำพระภิกษุสงฆ์ เจ้าอาวาส ตอนบ่ายจัดรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ ถือเป็นการขอขมาลาโทษหรือขออโหสิกรรม ผู้ใหญ่จะรับของที่นำมามอบให้ใช้มือจุ่มน้ำมันส้มป่อยลูบศีรษะของตน แล้วกล่าวอโหสิกรรมและให้พร

ภาคอีสาน เรียกประเพณีสงกรานต์ว่า “วันบุญสงกรานต์” หรือ “บุญเดือนห้า” ชาวอีสานนิยมฉลองสงกรานต์ต่อเนื่องบางแห่งจัดฉลอง ๗ วัน หรือ ๑๕ วัน ถือเป็นการรื่นเริง มีใจเบิกบาน สนุกสนานร่วมกันทำบุญทำกุศลในวันสงกรานต์ เป็นนิมิตอันดีที่จะได้รับโชคชัย ประสบความสำเร็จในวันปีใหม่ ก่อนถึงงานบุญสงกรานต์จะมีการเตรียมสถานที่ล่วงหน้า เช่น จัดทำหอสงฆ์ โดยสร้างศาลาขนาดย่อมเพื่อนำพระพุทธรูปมาประดิษฐาน บางแห่งทำรางรินสำหรับให้ชาวบ้านสรงน้ำพระพุทธรูป ในทางปฏิบัติการจัดงานสงกรานต์ในแต่ละวันเป็นดังนี้

เมื่อสงกรานต์ล่วง ตรงกับวันที่ ๑๓ เมษายน ชาวอีสานจะทำความสะอาดบ้านเรือน และหิ้งบูชาผีประจำบ้าน เรียกว่า “ของรักษา” เพื่อปิดกวาดสิ่งอัปมงคลออกไป หากผู้ใดไม่ทำถือกันว่าจะไม่มีโชคลาภทำมาหากินไม่ขึ้นตลอดปีใหม่

เมื่อเนา ตรงกับวันที่ ๑๔ เมษายน ชาวอีสานจะแต่งกายสวยงาม และนำอาหารไปตักบาตรถวายภัตตาหารที่วัด หลังจากนั้นขอพรจากพระภิกษุสงฆ์ผู้ใหญ่ สรงน้ำพระพุทธรูปด้วยน้ำอบ น้ำหอม โดยรดไปตามรางริน หนุ่มสาวมักรวมกลุ่มไปรดน้ำขอพรผู้ใหญ่ จัดบายศรีสู่ขวัญผู้ใหญ่ เล่นรดน้ำ ตักคำร่วมกลุ่มสวดมนต์เย็นและฟังธรรม และจัดการละเล่นพื้นบ้าน หรือการแสดงมหรสพ เช่น การเล่นสะบ้า หมอลำ เป็นต้น

ภาคใต้ เรียกประเพณีสงกรานต์ว่า “วันว่าง” ตรงกับวันที่ ๑๓ - วันที่ ๑๕ เมษายน เป็นการว่างเว้นจากการทำงานทุกชนิด และให้ประกอบการกุศลทำบุญตักบาตร ฟังธรรมเทศนา สรงน้ำพระพุทธรูป ปลอยนกปล่อยปลา แสดงความกตัญญูกตเวทิตารدنน้ำขอพรผู้ใหญ่ โดยจัดหาผ้าใหม่พร้อมทั้งอาบน้ำให้ผู้ใหญ่

การเตรียมงานก่อนถึงวันว่าง จะมีการทำความสะอาดบ้านเรือน จัดเก็บเครื่องมือเครื่องใช้ เช่น โถ คราด จอบ เสียม วางให้เป็นระเบียบเรียบร้อย เมื่อถึงวันว่างทุกคนต้องทำจิตใจให้เบิกบานแจ่มใส ประกอบกรรมดีทั้งกาย วาจา และใจ ตื่นแต่เช้าตรู่แต่งกายด้วยเสื้อผ้าใหม่ ทำบุญตักบาตรถวายภัตตาหารเพลที่วัด จัดเตรียมสำรับกับข้าวสิ่งทีนำไปวัดด้วยการมัดรวงข้าวที่นำไปทำขวัญข้าวร่วมกันที่วัด เรียกว่า “ทำขวัญข้าวใหญ่” เพื่อเป็นสิริมงคลแก่การทำมาหากินภายหลังไป

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

การจัดงานโครงการสืบสานประเพณีวันสงกรานต์ ปีใหม่ไทย พุทธศักราช ๒๕๕๕ และจัดนิทรรศการชุดรดน้ำขอพร ๔ ภาค สภาพบรรยากาศโดยรวมอบอุ่นไปด้วยวิถีไทย ซึ่งได้รับความสนใจและมีผู้เข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก แสดงให้เห็นว่าสังคมไทยยังคงให้ความสำคัญกับการจัดงานประเพณีสงกรานต์ที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ดังนั้น จึงเห็นควรร่วมกันอนุรักษ์ สืบสานการดำรงรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของชาติให้คงอยู่สืบไป และเผยแพร่ให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชาวโลก โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. องค์การภาครัฐ และภาคเอกชน ควรให้ความสำคัญการเป็นต้นแบบการจัดงานประเพณีสงกรานต์ที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีไทย
๒. การจัดงานประเพณีสงกรานต์ ควรจัดทำเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อให้องค์กรทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเชิงบูรณาการ
๓. การอนุรักษ์ สืบสานประเพณีสงกรานต์ เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกระดับในสังคม เริ่มตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน รวมถึงองค์การภาครัฐ และเอกชน ตลอดจนสื่อมวลชนทุกแขนง

การจัดโครงการ “เหลียวหลังแลหน้า เศรษฐกิจพอเพียง : อุปสรรคและยุทธวิธี”
และพิธีมอบรางวัล “เยาวชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง”

ของ

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

สภาผู้แทนราษฎร

ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๑๓ - ๒๑๖ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒
วันจันทร์ที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๖

ในปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราช
ดำรัสปรึชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพระราชทานให้แก่พสกนิกรชาวไทยได้น้อมนำไปประพฤติปฏิบัติเป็น
แนวทางในการดำเนินชีวิต โดยมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ **ความพอเพียง** หมายถึง **ความพอประมาณ ความมีเหตุผล** รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบ ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัย**ความรอบรู้** ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกใน **คุณธรรม** ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการขับเคลื่อนให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้ เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคมไทยที่ตกอยู่ในสภาวะการณ์ทุนเสรีนิยมนำมาซึ่งผลกระทบต่อสังคมไทยโดยมีสิ่งที่น่าสนใจเป็นห่วง ได้แก่ สถาบันครอบครัวและวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กและเยาวชนไทย ในปัจจุบันซึ่งอยู่ภายใต้กระแสไหลบ่าวัฒนธรรมต่างชาติหรือวัฒนธรรมบริโภคนิยม เป็นปัญหาที่ทำให้สังคมตกต่ำ สมควรหาแนวทางการแก้ไขโดยเร่งด่วน ดังนั้น คณะกรรมการจึงได้มีมติจัดการสัมมนา เรื่อง “เหลียวหลังแลหน้า เศรษฐกิจพอเพียง : อุปสรรคและยุทธวิธี” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวม ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนแนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่ทุกภาคส่วนของสังคมไทย ในอนาคต เพื่อนำเสนอรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในการจัดสัมมนาครั้งนี้ คณะกรรมการได้จัดให้มีพิธีมอบรางวัล “เยาวชนต้นแบบ เศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติเยาวชนต้นแบบ และรายการส่งเสริมเด็กและเยาวชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเยาวชนและรายการต้นแบบที่ได้รับรางวัล ดังนี้

รางวัลโล่เกียรติคุณและประกาศเกียรติคุณ “เยาวชนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง” และ “รายการต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง”

๑. นายพุทธรนต์ พูลเปี่ยม

นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒. นายอติรุจ กิตติพัฒนะ (แคน เดอะสตาร์)

นักศึกษาคณะกรรมการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศิลปินสังกัดจีเอ็มเอ็ม แกรมมี่

๓ รายการ “สานรัก คนเก่งหัวใจแกร่ง” ผลิตโดย บริษัท ป่าใหญ่ครีเอชั่น จำกัด

ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง ๕

ทุกวันจันทร์ เวลา ๑๔.๓๐ - ๑๔.๕๕ นาฬิกา

ผลการสัมมนา เรื่อง “เหลียวหลังแลหน้า เศรษฐกิจพอเพียง : อุปสรรคและยุทธวิธี”
 วิทยาการผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

๑. ศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย พันธเสน

ผู้อำนวยการสถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม

มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

๒. นางสาวรณิ คำมัน

รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

และเลขาธิการมูลนิธิสถาบันวิจัยพัฒนาประเทศตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. รองศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณค์ กันตะบุตร

อาจารย์ประจำวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

๔. ดร.อรสุดา เจริญรักษ์

ผู้ช่วยเลขาธิการโครงการพระดาบสจังหวัดชายแดนภาคใต้

๕. รองศาสตราจารย์ ดร. อรศรี งามวิทยาพงศ์

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประเด็นการอภิปราย

๑) ภาพรวมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในทุกภาคส่วน

ของสังคม

อภิปรายโดย ศาสตราจารย์ ดร.อภิชัย พันธเสน ผู้อำนวยการสถาบันการจัดการเพื่อชนบทและสังคม มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวคิดทฤษฎีที่องค์กรทุกภาคส่วนได้ตระหนักถึงความสำคัญโดยได้มีการค้นคว้าศึกษาวิจัย เพื่อทำความเข้าใจและนำไปประยุกต์ใช้ ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๔๙) ซึ่งได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องจนถึง ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) นับเป็นเวลากว่าหนึ่งทศวรรษ

นอกจากนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวนโยบายแห่งรัฐในการพัฒนาประเทศ โดยมีองค์กรที่เกี่ยวข้องได้พยายามขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตที่มนุษย์สามารถนำไปใช้ในการขัดเกลาจิตใจ เพื่อชีวิตที่มีความสุข หรือความสุขที่เกิดจากการทำประโยชน์ให้มนุษย์ผู้อื่นได้หลุดพ้นจากความทุกข์ เป็นหนทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่คนในสังคม โดยให้มนุษย์มีชีวิตอยู่อย่างมีสติปัญญา ประกอบด้วยคุณธรรม ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร ซึ่งในที่สุดสามารถสร้างประโยชน์สุขให้แก่ผู้อื่นด้วยการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และการแบ่งปัน โดยมีภูมิคุ้มกันช่วยผ่อนหนักให้เป็นเบา

เศรษฐกิจพอเพียง หัวใจหลักสำคัญอยู่ที่ความพอเพียงหรือความพอประมาณ เป็นกฎธรรมชาติความพอดีในระดับหนึ่งของชีวิต สัตว์ และพืช การดำเนินชีวิตให้มีความสุขเป็นเรื่องที่ทำได้โดยการเพียรปฏิบัติทำแต่เหตุที่ดี สร้างปัจจัยแวดล้อมที่ดี นำมาซึ่งวิถีชีวิตที่ได้รับผลดีในที่สุด

ปัจจุบันสภาพสังคมไทยอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์ธุรกิจการเมือง ซึ่งเป็นธุรกิจทำการลงทุนให้ได้มาซึ่งอำนาจรัฐ เพื่อแสวงหาประโยชน์ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ นับเป็นปรากฏการณ์เลวร้ายที่เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยมีธุรกิจการเมืองอยู่ในท่ามกลางช่องว่างทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมที่กว้างขึ้น คนจำนวนมากขาดความมั่นคงทางเศรษฐกิจในชีวิตและไร้อำนาจทางการเมือง จึงมุ่งแสวงหาผู้มีอำนาจทางการเมืองมาเป็นผู้อุปถัมภ์โดยไม่เฉลียวใจว่าผู้มีอำนาจทางการเมืองเหล่านั้นเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์จากความอ่อนด้อยของประชาชนส่วนใหญ่ ดังนั้น การเมืองในลักษณะนี้จึงไม่ต้องการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง เพราะเป็นแนวคิดตรงข้ามกับความเชื่อและพฤติกรรมของนักการเมืองที่ไม่สามารถดำรงอยู่ได้ตามลำพัง

นอกจากนั้น นักการเมืองยังได้รับอำนาจทางการเมืองจากการเมืองส่วนท้องถิ่น และเข้าไปแทรกแซงการทำงานของข้าราชการทุกระดับให้ยอมสยบ เพื่อกุมอำนาจการบริหารประเทศอย่างเบ็ดเสร็จ ดังนั้น จึงเห็นได้ชัดกลุ่มที่ล่าหลังจนถึงขั้นเป็นอุปสรรคในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การเมืองระดับชาติ การเมืองท้องถิ่น ภาคราชการ และภาคธุรกิจ ตามลำดับ

สถานการณ์เปลี่ยนแปลงในอนาคต

ภาคธุรกิจเอกชน ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นช่วงวิกฤตเศรษฐกิจที่มีธุรกิจจำนวนมากประสบปัญหาการขาดทุนและล้มละลาย ทำให้ธุรกิจบางกลุ่มเริ่มมองหาแนวทางการแก้ไขโดยศึกษาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและนำมาประยุกต์ใช้ในการทำธุรกิจจนพลิกฟื้นขึ้นมา นับเป็นต้นแบบที่ทำให้ธุรกิจที่เหลือดำเนินการตาม ในการนี้ วิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยการสนับสนุนของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย จึงได้จัดทำมาตรฐานเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับภาคธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางให้ธุรกิจได้ศึกษาและดำเนินการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับภาคธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางให้ความสนใจดำเนินธุรกิจตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น เพราะเป็นแนวทางที่ให้สมาชิกในองค์กรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข ในขณะที่ธุรกิจสามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจะเป็นการค้ำยันทำให้ธุรกิจการเมืองระดับชาติอ่อนแรงลง

ภาคการเมืองท้องถิ่น ในปัจจุบันมีความขัดแย้งระหว่างการเมืองท้องถิ่นกับการเมืองระดับชาติโดยมีเหตุปัจจัยเกิดจากการเมืองระดับชาติต้องการรวบอำนาจไว้ที่ส่วนกลาง ในขณะที่การเมืองท้องถิ่นต้องการให้การเมืองระดับชาติให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณมากขึ้น เพื่อนำมาพัฒนาท้องถิ่น จัดสวัสดิการให้เป็นที่พึงพอใจของประชาชนท้องถิ่น โดยมีความคาดหวังต้องการได้รับการเลือกตั้งให้กลับเข้ามาทำหน้าที่ต่อไป ดังนั้น จึงมีแนวโน้มในอนาคตการเมืองท้องถิ่นให้ความสำคัญการใช้คุณธรรมในการบริหารตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น

ภาคราชการ ข้าราชการประจำถูกกลั่นแกล้งโดยฝ่ายการเมือง จนเป็นเหตุให้สาธารณชนเกิดความเห็นใจและเป็นที่กำลังใจมากขึ้น ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ หากได้นำเอาการปฏิบัติงานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นดัชนีตัวชี้วัด (Key Performance Indicators : KPI) พบว่าการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในภาคราชการเริ่มมีมากขึ้น

ภาคการศึกษา สถาบันการศึกษาทำหน้าที่ในการปลูกฝังคุณธรรมและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ มูลนิธิสยามกัมมาจล และกระทรวงศึกษาธิการ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง โดยเริ่มในสถาบันการศึกษา

ที่ต่ำกว่าระดับอุดมศึกษา แต่ในขณะนี้ได้เกิดกระแสการยุบและควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนจำนวนน้อยกว่า ๑๒๐ คน เป็นปัญหาที่ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง ตลอดจนท้องถิ่น เกิดความกังวลจะอย่างไรไม่ให้โรงเรียนถูกยุบหรือควบรวม ทั้งนี้ แนวทางการแก้ไขปัญหาทำได้โดยจัดการศึกษาให้เป็นไปตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นทางเลือกและทางรอดที่สำคัญ

ภาคประชาสังคม ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และชุมชน กับการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาช้านาน เพื่อหาหนทางการอยู่รอดจากระบบทุนนิยมที่เริ่มเข้ามาทำให้ครอบครัวต้องประสบปัญหาความแตกแยก และชุมชนอ่อนแอลง ทำให้การขยายตัวในกลุ่มนี้เป็นไปอย่างช้า ๆ เนื่องจากมีผู้ยากไร้ทางวัตถุต้องการหลุดพ้นจากความยากจนโดยเร็ว และเชื่อว่าทรัพย์สินเงินทองช่วยให้ความทุกข์ที่มีอยู่จากความขาดแคลนลดลงได้ นอกจากนั้น การทำความเข้าใจในความหมายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามที่ได้รับฟังจากสื่อทั้งหลายเป็นเรื่องที่เข้าใจยากและยากที่จะนำมาประยุกต์ใช้ ดังนั้น การพัฒนาชุมชนจึงมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไปและมักตกเป็นเหยื่อของธุรกิจการเมืองที่มาพร้อมกับคำสัญญาและความเป็นรูปธรรมที่สัมผัสได้ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้ แนวทางการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ควรให้ความสำคัญกับธุรกิจการเมืองระดับชาติลดลง และสร้างความเข้มแข็งให้กับการเมืองท้องถิ่นมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ในอนาคต

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง มียุทธศาสตร์การดำเนินการในอนาคตควรเร่งสร้างความเข้าใจเป้าหมายเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสุขและประโยชน์สุข เป็นวิธีการและวิธีคิดที่ใช้กับผู้มีคุณวิเศษหรือผู้ที่มิฐานะยากจนไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะคนกลุ่มนี้ต้องการมีหลักประกันที่จำเป็นในการดำรงชีวิตเบื้องต้น เช่น โฉนดชุมชน ป่าชุมชน ธนาการที่ดิน กองทุนการออม รวมทั้งสวัสดิการต่าง ๆ เป็นต้น ดังนั้น ธุรกิจการเมืองจึงไม่ต้องการให้มีการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง เพราะเป็นการพึ่งพาที่รัฐบาลจัดให้มาพร้อมกับนโยบายประชานิยมที่ลดลง

ในสภาวะการณ์ปัจจุบัน องค์การภาคส่วนต่าง ๆ จำนวนมากได้ให้ความสนใจต้องการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตหรือการทำงานของตน แต่ไม่สามารถดำเนินการได้เพราะไม่มีแนวทางการปฏิบัติควรเป็นเช่นใด เป็นปัญหาที่สามารถแก้ไขได้โดยสร้างมาตรฐานเศรษฐกิจพอเพียงการทำงานในแต่ละลักษณะ เพื่อเป็นต้นแบบที่เห็นผลเป็นรูปธรรมให้แก่ผู้สนใจได้ศึกษาและนำไปปฏิบัติ

ยุทธศาสตร์แนวทางการดำเนินการในอนาคต ควรให้ธุรกิจการเมืองมีความอ่อนแอลง โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑. การสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจการนำเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติได้จริงในทุกภาคส่วน

๒. ภาคประชาสังคมควรมีสวัสดิการเบื้องต้นอยู่ภายใต้เงื่อนไขการดูแลตนเอง เช่น การจัดสวัสดิการกลุ่มออมทรัพย์หรือกลุ่มสวัสดิการวันละบาท เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนมีความคาดหวังกับนโยบายประชานิยมลดลง

๓. ควรส่งเสริมการเมืองท้องถิ่นให้มีคุณธรรมเศรษฐกิจพอเพียง และไม่สนับสนุนธุรกิจการเมือง ตลอดจนการรวมตัวกันต่อต้านการรวบอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง เพื่อลดความเข้มแข็งธุรกิจการเมือง

๔. การส่งเสริมให้ภาคีต่อต้านคอร์รัปชันในภาคธุรกิจเอกชน โดยมีสื่อทำหน้าที่ตามจรรยาบรรณแทนการขายตัวให้กับธุรกิจการเมือง พร้อมกับขยายเครือข่ายธุรกิจตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มขึ้น

๕. การให้ขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการที่มีคุณธรรมในการทำหน้าที่เพื่อรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติ และสามารถยืนอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี

๖. การศึกษาและการเผยแพร่การปฏิบัติตามคำสอนของทุกศาสนาล้วนเป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงระยะยาว ในขณะที่ภาคพลเมืองควรมีขับเคลื่อนล้มล้างระบอบธุรกิจการเมืองอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแรงกดดันให้ธุรกิจการเมืองอ่อนแรงลงและตระหนักถึงปัญหาที่สร้างขึ้น

บทสรุปท้ายสุด สังคมไทยและสังคมโลกจะอยู่รอดในระยะยาวได้ต้องอาศัยเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ โดยให้เหตุผลทุนนิยม อุตสาหกรรมนิยม และบริโภคนิยม ทำให้โลกมีความผูกพันลงอย่างรวดเร็ว โดยมีธุรกิจการเมืองเป็นปัจจัยตัวเร่งทำให้เกิดความหายนะโดยเร่ง หากเราไม่ได้ตระหนักถึงความสุขและประโยชน์สุขจากความพอเพียง ย่อมนำมาซึ่งการอวสานของตัวเราเช่นกัน

๒) การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

อภิปรายโดย นางสาวรณิ คำมัน รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการมูลนิธิสถาบันวิจัยพัฒนาประเทศตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อนำไปประกอบการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ เป็นต้นมา

เหลียวหลังช่วงเริ่มต้น

ช่วงที่หนึ่ง (พุทธศักราช.๒๕๔๒) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดประกายและเน้นย้ำความเข้าใจในหลักการ ๓ ห่วง ๒ เงื่อน ให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา สามารถท่องและจดจำได้อย่างแม่นยำ แต่ไม่รู้ความหมายและไม่มีความเข้าใจ เป็นปัญหาสำคัญที่ต้องนำมาขบคิด

ช่วงที่สอง (พุทธศักราช ๒๕๔๗ – ๒๕๕๑) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มีแนวคิดการขยายเครือข่ายและสร้างวิทยากรต้นแบบ โดยใช้การสื่อสารสู่สาธารณะให้มีความเข้าใจมากขึ้น ดังนั้น จึงตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อการขับเคลื่อนประกอบด้วย

๑. คณะอนุกรรมการในการรวบรวมผู้นำทางความคิด
๒. คณะอนุกรรมการในการขับเคลื่อนภาคสื่อมวลชน
๓. คณะอนุกรรมการในการขับเคลื่อนภาคประชาชน
๔. คณะอนุกรรมการในการขับเคลื่อนภาคประชาสังคม
๕. คณะอนุกรรมการในการขับเคลื่อนธุรกิจเอกชน
๖. คณะอนุกรรมการในการขับเคลื่อนสถาบันการเมือง
๗. คณะอนุกรรมการในการขับเคลื่อนภาควิชาการ และภาครัฐ

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการได้มีการดำเนินการขับเคลื่อนมาตลอดโดยใช้หลักการ ๓ ห่วง ๒ เงื่อน แต่ยังไม่มีความก้าวหน้าเท่าที่ควร เพราะบางคนมีความเข้าใจว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเกษตรเท่านั้น

ในการต่อมา ปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำรายงานการพัฒนาคนตามกรอบของสหประชาชาติ โดยนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบรรจุในรายงานฉบับนี้ เพื่อชี้วัดให้เห็นปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถช่วยเหลือฟื้นฟูเศรษฐกิจในสมัยที่ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจได้ ควรจะนำมาพิจารณาช่วยเหลือคนทั่วโลก ทั้งนี้ โดยมีแนวทางการปฏิบัติให้แต่ละคนทบทวนประเมินตนเองให้มีความรู้ในเรื่องที่จะทำ ศักยภาพ ความพร้อม การไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น รวมถึงการสร้างการมีส่วนร่วม

แลหน้าสู่การปรับยุทธวิธีในการขับเคลื่อน

นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน เป็นการมองในอนาคตโดยทบทวนกลุ่มเป้าหมาย ๗ ชุด ซึ่งเป็นผู้นำทางความคิดแกนหลักในการสร้างเครือข่าย ในการนี้ ได้มีการปรับแผนยุทธวิธีเพื่อกำหนดขอบเขตงานให้แคบลง เพราะเป็นการมองโลกในอนาคตที่อยู่ในสังคมผู้สูงอายุ และเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถสื่อสารกับกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มช่วงวัยได้

กลุ่มเด็กและเยาวชน จากการสำรวจพบว่าเด็กและเยาวชนมีความสนใจและปฏิบัติตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ไม่เป็นที่นิยมเพราะเห็นว่ามีความล้าหลังไม่เข้ากับยุคสมัย ในการนี้ ได้วางแนวทางการแก้ไขโดยเปลี่ยนแปลงการสื่อสารให้เข้ากับกลุ่มเป้าหมาย เช่น การสร้างเครือข่ายกลุ่มสภาเด็กและเยาวชน การจัดกิจกรรมค่ายอบรมเด็กและเยาวชน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้พฤติกรรมตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในหลายมิติ เช่น เรื่องการออม เรื่องความมั่นคง ในสถาบันครอบครัว เป็นต้น

กลุ่มภาคธุรกิจเอกชน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กับภาคธุรกิจเอกชน ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมกัน เพื่อวางแผนการขับเคลื่อนในอนาคต ซึ่งจะมีการรวมกลุ่มธุรกิจขนาดย่อมที่มาจากการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ โดยมีกลุ่มห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ของตนเอง โดยอาศัยตัวชี้วัดและมาตรฐานธุรกิจเศรษฐกิจพอเพียง ที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยมหิดลทำการวิจัย เพื่อใช้ประเมินบริษัทหรือธุรกิจของตนเองโดยไม่มีการบังคับ แต่ขอให้ปฏิบัติตามบริบทของแต่ละบริษัท ซึ่งกลุ่มเครือข่ายห่วงโซ่อุปทาน (Supply chain) ของบริษัทขนาดใหญ่บางแห่งอาจมีการขยายผลไปจนถึงระดับชุมชน ระดับท้องถิ่น

กลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการประเมินพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแตกต่างกัน โดยยกตัวอย่าง ผู้บริหารบางแห่งมีการจัดทำศูนย์การเรียนรู้ในเขตองค์กรตนเอง เป็นการวางแผนการดำเนินการที่ไม่ถูกต้อง เพราะไม่มีการเรียนรู้ที่สามารถวัดค่าการรู้จักองค์กรและการรู้จักตนเองได้แล้วจะนำไปพัฒนาชุมชนท้องถิ่นของตนเองให้มีความสามารถในการจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืนตามหลักคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างไร

กลุ่มสถาบันการศึกษา นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยหลายแห่งได้บรรจุปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้ในหลักสูตรปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก โดยมีผลงานวิจัยออกมาเป็นจำนวนมากแต่เป็นลักษณะต่างคนต่างทำ นอกจากนั้น มหาวิทยาลัยบางแห่งได้จัด

ให้เป็นวิชาเลือกหรือบรรจุไว้ในวิชาเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น ในการนี้ จึงได้มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์สร้างบรรทัดฐานสำหรับใช้ในสถาบันการศึกษา ส่วนกระทรวงศึกษาธิการได้มีการดำเนินการใช้ตัวชี้วัดเพื่อประเมินผล

บริบทในต่างประเทศ ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ได้เชิญผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปร่วมประชุมกับนักวิชาการมหาวิทยาลัยชื่อดังในประเทศเยอรมัน เพื่อถกแถลงในเรื่อง System Sustainable Development กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสอดคล้องไปด้วยกันได้หรือไม่ เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ดังนั้น UNESCO จึงได้มีการจัดพิมพ์เป็นบทความเพื่อเผยแพร่ต่อไป

บทสรุปท้ายสุด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดตั้งขึ้นมาเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๕๒ โดยมีการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจากเดิมอาศัยคณะอนุกรรมการในแต่ละชุด ต่อมาในระยะหลังได้มีการพัฒนาจัดตั้งเป็นมูลนิธิ เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้มีความยั่งยืน พร้อมกันนี้ ได้เสนอแนวทางการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควรเริ่มจากการปฏิบัติด้วยตนเองโดยไม่มีการถูกบังคับ รวมถึงควรมีการประเมินตนเองอยู่เสมอ เพื่อติดตามความก้าวหน้า โดยจัดให้มีการพิจารณาซึ่งกันและกันระหว่างชุมชนต่อชุมชน

๓) การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในภาคธุรกิจ

อภิปรายโดย รองศาสตราจารย์ สุขสรรค์ กันตะบุตร อาจารย์ประจำวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ได้ศึกษาผลการวิจัยในหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมา ชี้ให้เห็นว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับองค์กรธุรกิจ โดยองค์กรธุรกิจตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงควรมีรูปแบบในลักษณะ ดังนี้

- ๑) มีผลประกอบการแข่งขันด้านการตลาดและความมั่นคงระยะยาว
- ๒) มีความเสี่ยงด้านการประกอบกิจการที่ต่ำและสามารถตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓) มีนวัตกรรมในสินค้า บริการ และกระบวนการทำงานสูง สามารถรักษาสถานะความเป็นผู้นำในตลาดได้ตลอดเวลา
- ๔) มีความน่าเชื่อถือในตราสัญลักษณ์สูง อันเป็นผลมาจากการสร้างประโยชน์สุขให้สังคมอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาและอุปสรรค

๑) นักลงทุนและสถาบันที่ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนที่หวังผลกำไรสูงสุดในระยะสั้น จึงเป็นแรงกดดันให้ผู้บริหารบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมุ่งเน้นการทำการกำไรสูงสุดให้ผู้ถือหุ้นอยู่ตลอดเวลา เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการเอาเปรียบในผู้มีส่วนได้เสียซึ่งรวมถึงสังคมและประชากรในอนาคต

๒) ระบบการให้รางวัลแก่ผู้บริหารและพนักงานแห่งองค์กรภาคธุรกิจที่ส่งเสริมการบริหารจัดการแบบคิดสั้น เช่น ใครทำการได้มากในระยะเวลารวดเร็วมักจะได้รางวัลตอบแทนที่สูง เป็นต้น

๓) หลักสูตรการบริหารธุรกิจไม่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวคือ ใช้หลักสูตรการมุ่งแสวงหากำไรสูงสุดโดยใช้ระยะเวลาสั้น

๔) ผู้บริหารองค์กรธุรกิจคุ้นเคยกับการบริหารแบบเดิม

ยุทธวิธีการแก้ไขปัญหาและการขับเคลื่อน

การส่งเสริมธุรกิจเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กรทุกภาคส่วนต้องใช้คุณธรรมในการบริหารจัดการ โดยกำหนดนโยบาย กฎเกณฑ์ และมาตรฐาน ดังนี้

๑) การพัฒนาและบังคับใช้ดัชนีเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อความยั่งยืนสำหรับบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เช่น ตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำของโลก อาทิ Dow Jones Sustainability Index

๒) การกำหนดนโยบายลดหย่อนภาษีของกระทรวงการคลัง เพื่อส่งเสริมธุรกิจตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓) การลดดอกเบี้ยเงินกู้ในสถาบันการเงิน เพื่อส่งเสริมธุรกิจตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔) คณะบริหารธุรกิจในมหาวิทยาลัย ควรพิจารณาหลักสูตรในสาระแต่ละวิชาที่เปิดการสอนให้มีความสอดคล้องกับแนวทางดำเนินธุรกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การตลาด การเงิน การลงทุน การพัฒนาทรัพยากรบุคคล จริยธรรมทางธุรกิจ การจัดการเทคโนโลยี เป็นต้น

แนวทางการปฏิบัติตามยุทธวิธีดังกล่าวข้างต้น ควรมีเครื่องมือที่เป็นตัวชี้วัดธุรกิจแบบใดเป็นธุรกิจเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้สิทธิประโยชน์แก่ธุรกิจนั้น ในการนี้ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย มอบหมายให้มหาวิทยาลัยมหิดลทำการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของต้นแบบธุรกิจเศรษฐกิจพอเพียง ตัวชี้วัด และมาตรฐานธุรกิจเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งได้มีผลงานวิจัยออกมาในระดับหนึ่ง

ในการนี้ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยและมหาวิทยาลัยมหิดล ได้จัดทำหนังสือวิชาการเรื่อง “การพัฒนาแนวทางปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” (Sufficiency Economy Philosophy) เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาการดำเนินธุรกิจตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยสรุปแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑) ความมองการณ์ไกลในการบริหารจัดการและตัดสินใจเชิงนโยบายที่ไม่มุ่งหวังผลกำไรในระยะสั้น

๒) ควรให้ความสำคัญกับพนักงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการรักษาและพัฒนาพนักงานอย่างต่อเนื่องถึงแม้จะอยู่ในช่วงวิกฤติ รวมถึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้บริหารระดับสูงภายในองค์กรด้วย

๓) ควรให้ความสำคัญกับการรักษาผลประโยชน์ให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจ

๔) ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรมทุกมิติขององค์กรอย่างต่อเนื่อง

๕) ควรใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๖) ควรพัฒนาเทคโนโลยีในการผลิตหรือให้บริการที่มีประสิทธิภาพในราคาที่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีที่เกิดจากภูมิปัญญาไทย

๗) ควรขยายธุรกิจในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป

๘) ควรบริหารความเสี่ยง

๙) ควรมีการแบ่งปัน รวมถึงการแบ่งปันองค์ความรู้ที่มีคู่แข่งหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาตลาดและผลประโยชน์ให้แก่ผู้บริโภคและสังคม

๑๐) ควรมีวัฒนธรรมองค์กรที่แข็งแกร่ง โดยมีจริยธรรม ความอดทน ความขยันหมั่นเพียร และนวัตกรรมเป็นค่านิยมร่วมพื้นฐาน

ทั้งนี้ ผลงานวิจัยฉบับนี้ได้มีการจัดพิมพ์เผยแพร่ในวารสารนานาชาติ ซึ่งได้รับความสนใจดังจะเห็นได้จากประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีการเผยแพร่ในองค์กรต่าง ๆ ที่น่าเชื่อถือ เช่น องค์กรธุรกิจประกันภัย องค์กรธุรกิจขนาดกลาง และขนาดเล็ก เป็นต้น ทำให้เห็นได้ว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมิได้ถูกนำไปใช้เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้นแต่ยังรวมไปถึงทั่วโลก

๔) การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในบริบทภาคประชาสังคม และชุมชน

อภิปรายโดย ดร.อรสุดา เจริญรัก ผู้ช่วยเลขาธิการโครงการพระดาบสจังหวัดชายแดนภาคใต้

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง เป็นสิ่งที่คนไทยหวังอยากเห็นประเทศไทยมีความเจริญเติบโตอย่างเข้มแข็งอยู่ภายใต้ตามหลักปรัชญา แต่การขับเคลื่อนมีข้อจำกัดหลายประการดังจะเห็นได้จากการวางแผนยุทธศาสตร์ในอดีตเน้นเรื่องการพัฒนาอยู่ภายใต้ฐานวัตถุเศรษฐกิจทุนนิยมถึงแม้ไม่ใช่สิ่งเลวร้ายทั้งหมด แต่ได้ก่อให้เกิดผลกระทบที่ทำให้การขับเคลื่อนเป็นไปได้ยาก

ปัญหาและอุปสรรคในการขับเคลื่อน

ปัญหาเศรษฐกิจพอเพียง ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงมีคนเป็นปัญหาในทุกมิติ ดังนั้น ควรเริ่มที่กระบวนการเรียนรู้โดยมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคน

ยุทธวิธีในการแก้ไข

กระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้เด็กและเยาวชนมีความสุขและซึมซับเข้าไปเป็นภูมิคุ้มกันภายในเป็นรากฐานที่สำคัญ จากการทำงานที่ผ่านมาได้มีการขับเคลื่อนโดยเน้นในเรื่องจิตอาสาเกี่ยวกับเยาวชน โดยได้มีการสำรวจพบว่าเด็กและเยาวชนได้รับการสัมผัสในความสุขกับการที่ทำให้ผู้อื่นมีความสุข ทั้งนี้ การปลูกฝังให้เด็กมีความสุขจากการให้เป็นเรื่องที่ทุกภาคส่วนควรเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนร่วมกัน

๕) การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

อภิปรายโดย รองศาสตราจารย์ ดร. อรศรี งามวิทย์ทางพงศ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย สำนักบัณฑิตอาสาสมัคร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางการปฏิบัติในการดำรงชีวิตที่เด็กและเยาวชนควรพิจารณาในข้อเท็จจริง ๒ ประการ ดังนี้

๑) เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องความสุข

ศาสตราจารย์ ดร.อภิชาติ พันธเสน กับคณะ ดร.ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์ ได้จัดทำเอกสารสำรวจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องการเรียนรู้ในทุกระดับของมนุษย์ เพราะพฤติกรรมของมนุษย์ต้องมีการฝึกเพื่อแสวงหาให้ได้มาซึ่งความสุข

โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัยหนุ่มวัยสาวจะอย่างไรให้รู้สึกว่าการศึกษาคือเรื่องเพียงเป็นเรื่องของความสุข

๒) ความทุกข์เป็นรูปธรรม

กระบวนการเรียนรู้อะไรที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเห็นว่าปรัชญาของการศึกษาคือเรื่องเพียงเป็นเรื่องของความสุข แล้วถ้าเราปฏิบัติตามแล้วจะเกิดเป็นความสุขที่ยั่งยืน รวมถึงให้มีภูมิคุ้มกันกับชีวิตที่ไม่ทุกข์ โดยไม่ต้องทุกข์กับเรื่องที่ไม่ดี

ระบบการศึกษาที่ให้แก่วัยเด็กและเยาวชน

๑) ควรให้เด็กและเยาวชนเปลี่ยนทัศนคติในเรื่องการศึกษาคือเรื่องเพียงเป็นเรื่องของความสุข และเป็นเรื่องที่ต้องป้องกันความทุกข์

๒) ผู้ใหญ่ควรเป็นต้นแบบในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ดี ให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงกระบวนการฝึกฝนที่พัฒนาศักยภาพของตน ทำให้เป็นคนมีความรู้ ความสามารถ เป็นใจที่ยิ่งใหญ่ของระบบการศึกษาไทยและเป็นอุปสรรคสำคัญในการดำเนินการอย่างไรต่อไป

บทสรุปท้ายสุด เด็กและเยาวชนมีการเปลี่ยนแปลงในแนวทางที่อยากให้เป็นหรือไม่ นั่นตัวชี้วัดที่สำคัญ ได้แก่ เส้นทางสังคมที่ดี เพราะสังคมไทยในปัจจุบันใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยมีความพอเพียงหรือความพอประมาณเป็นสัมพัทธ์ กล่าวคือ มีขึ้นลงขึ้นอยู่กับคนที่เราเกี่ยวข้อง ดังนั้นในกระบวนการสอนต้องทำให้เห็นว่าคนในสังคมใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสมและมีเหตุผล

การเดินทางไปศึกษาดูงานภายในประเทศ
ของ
คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร

๑. เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดเชียงใหม่ระหว่างวันที่ ๑๘ –
วันอังคารที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

นายสันตศัถ์ย์ จรูญ งามพิเชษฐ์ ประธานคณะกรรมการ พร้อมคณะ เดินทางไปศึกษา
ดูงาน ณ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และเข้าร่วมงานพิธีมอบประกาศนียบัตร เพื่อประกาศเกียรติคุณให้แก่
บุคคลผู้มีบทบาทสำคัญทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น จำนวน ๔๕ คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกมาจากอำเภอ
ต่าง ๆ โดยมีการจัดงานพิธีดังกล่าว ณ โรงแรมดิอิมพีเรียลรีสอร์ท แม่ฮ่องสอน

ในการเดินทางไปปฏิบัติภารกิจในครั้งนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน (นายกำธร ถาวรสถิตย์)
ได้ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่นและนำเสนอข้อมูลภาพรวมโดยสรุปจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีมรดก

ศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายและต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คนไทยและชาวต่างชาติได้รับทราบ เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พร้อมกันนี้ ขอความอนุเคราะห์คณะกรรมการธิการ สนับสนุน ผลักดันให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ต่อจากนั้น คณะกรรมการธิการได้เดินทางไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการงานด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในพื้นที่ เพื่อรวบรวมข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ ประมวลผลหาแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนี้

วัดหัวเวียง คณะกรรมการธิการเดินทางเข้ากราบนมัสการเจ้าคณะจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อรับฟังบรรยายสรุปปัญหาและอุปสรรคของคณะสงฆ์ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

อนุสาวรีย์พญาสิงหนาทราชา เป็นเจ้าเมืองคนแรกของจังหวัดแม่ฮ่องสอน

วัดพระธาตุดอยกองมู เป็นวัดศูนย์รวมศรัทธาของชาวเมืองแม่ฮ่องสอน

หมู่บ้านรักไทย เป็นหมู่บ้านสุดท้ายก่อนถึงชายแดนไทย-พม่า โดยมีประชากรส่วนใหญ่อพยพหนีภัยมาจากตอนใต้ของจีนในช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครอง

ทุ่งดอกบัวตองแม่เหาะ เป็นพื้นที่ซึ่งมีดอกบัวตองบานเต็มท้องทุ่งในช่วงเดือนพฤศจิกายน – ธันวาคมของทุกปี จึงเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญแห่งหนึ่งที่มีการประชาสัมพันธ์อย่างไม่เพียงพต่อการสร้างความดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยว

จังหวัดเชียงใหม่

วัดสวนดอก คณะกรรมการเดินทางเข้ากราบนมัสการเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อรับฟังบรรยายสรุปปัญหาและอุปสรรคของคณะสงฆ์ในจังหวัดเชียงใหม่

ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ คณะกรรมการเดินทางเข้าร่วมงานพิธีมอบประกาศนียบัตรเพื่อประกาศเกียรติคุณให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่ (หม่อมหลวงปนัดดา ดิศกุล) และบุคคลผู้มีบทบาทสำคัญทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น จำนวน ๔๐ คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกมาจากอำเภอต่าง ๆ ในฐานะเป็นบุคคลต้นแบบในการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ โดยมีการจัดงานพิธีดังกล่าว ณ ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่

๒. การเดินทางไปศึกษาดูงานและติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาที่ดินวัดร้าง ณ จังหวัดสกลนคร ระหว่างวันศุกร์ที่ ๑ – วันเสาร์ที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๕

ความเป็นมา

ด้วยคณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๔ ได้รับหนังสือจากพระพรหมเวที เจ้าคณะภาค ๘ และเจ้าอาวาสวัดไตรมิตรวิทยาราม เพื่อติดตามความคืบหน้าการแก้ไขปัญหาที่ดินวัดดอนสวรรค์ (ร้าง) ซึ่งเป็นปัญหาที่ได้หยิบยกขึ้นมาพิจารณาในคณะกรรมการกิจการพระพุทธศาสนา สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ แต่จนถึงขณะนี้ยังไม่ได้รับทราบข้อมูลเรื่องดังกล่าวได้มีการพิจารณาดำเนินการไปถึงขั้นตอนใด

ในการนี้ คณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร (นายสันตศักดิ์ จรูญ งามพิเชษฐ์ เป็นประธาน) และคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาวัดร้าง ศาสนสมบัติกลาง และธรณีสงฆ์ (นายประกอบ จิรกติ เป็นประธาน) เห็นว่าศาสนสมบัติกลาง และธรณีสงฆ์ที่มีอยู่จำนวนมากในปัจจุบันกำลังเป็นปัญหาซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้น จึงเห็นควรหาแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยได้มีมติเดินทางไปประชุมสัจจร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและศึกษาดูงานในพื้นที่เพื่อหาข้อสรุปแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม และจะนำมาเป็นต้นแบบการแก้ไขพัฒนาวัดร้างให้เป็นวัดที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษาในอนาคต

สรุปผลการศึกษาดูงาน

นายประกอบ จิรกติ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง และประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาวัดร้าง ศาสนสมบัติกลาง และธรณีสงฆ์ เป็นหัวหน้าคณะได้เดินทางไปประชุมสัจจรและศึกษาดูงานในพื้นที่ สรุปสาระสำคัญดังนี้

ประเด็นข้อซักถาม

นายประกอบ จิรกิติ รองประธานคณะกรรมการฯ คนที่สอง และประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาปัญหาวัดร้าง ศาสนสมบัติกลาง และธรณีสงฆ์ ได้สอบถามความคืบหน้ากรณีวัดดอนสวรรค์ (ร้าง) เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคของการออกโฉนดที่ดินและการยกวัดร้างเป็นวัดที่มีพระสงฆ์เป็นอย่างไร อยู่ในขั้นตอนใด

ประเด็นข้อชี้แจง

นางวิทยา ประสงค์วัฒนา รองผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร ชี้แจงว่ากรณีวัดดอนสวรรค์อยู่ในขั้นตอนการรังวัดแนวเขตที่ดินเพื่อออกโฉนดที่ดินซึ่งจังหวัดสกลนครได้กำหนดให้สำนักงานที่ดินจังหวัดสกลนครทำการรังวัดในวันอังคารที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ และประกาศแนวเขต ๓๐ วันตามกฎหมายกำหนด หากไม่มีบุคคลคัดค้านก็จะนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.) เพื่อขออนุมัติและออกหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน (โฉนดที่ดิน) ให้แก่วัดดอนสวรรค์ และถวายให้แก่คณะสงฆ์จังหวัดสกลนคร ส่วนคณะสงฆ์จะนำไปบริหารจัดการอย่างไร ก็คงจะเป็นไปตามมติความเห็นชอบของคณะสงฆ์

นายฉัตรชัย ชูเชื้อ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสกลนคร ชี้แจงว่าเรื่องวัดดอนสวรรค์ได้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครทราบแล้ว ซึ่งจังหวัดสกลนครได้มีหนังสือ ที่ สน ๐๐๓๐/๐๗๘๕๒/๐๐๓๖๗ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ลงนามโดยนายจักรินทร์ จักกะพาก ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร แจ้งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสกลนครดำเนินการรังวัดแนวเขตที่ดิน เพื่อจะได้ออกเป็นโฉนดที่ดินถวายคณะสงฆ์เนื่องในปิลองพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ และได้รายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนครแห่งชาติได้รับทราบด้วยแล้ว สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติจะได้ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไปทำการวางหมุดแนวเขตตามที่ได้ขึ้นทะเบียนวัดร้างไว้ล่วงหน้าก่อนในวันเสาร์ที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๕

นายไพบูลย์ นิรุกติศาสตร์ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสกลนคร ได้ชี้แจงว่า ที่ดินจังหวัดสกลนครได้กำหนดเจ้าหน้าที่ผู้รังวัดแล้ว หากดูตามเอกสารประกอบการขอรังวัดไม่น่าจะมีปัญหาอะไร และเมื่อได้รูปแผนที่ดินแล้วไม่มีผู้คัดค้าน ก็จะเสนอเข้าสู่คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.) และเสนอให้อธิบดีกรมที่ดินลงนาม ซึ่งกรอบระยะเวลาในการดำเนินการหลังการรังวัดประมาณ ๓๐ วัน

นายวิชาญ อิงศรีสว่าง เจ้าหน้าที่กรมประมง ได้ชี้แจงว่า หนองหารเป็นพื้นที่เพาะพันธุ์สัตว์น้ำตามพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๔๘๔ และเป็นสาธารณสมบัติแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เป็นที่ชุ่มน้ำตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ หนองหารมีการแบ่งเขตดูแลเป็นพื้นน้ำและพื้นดินที่เป็นเกาะต่าง ๆ เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งกำหนดให้นายอำเภอเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ การเข้าไปใช้ประโยชน์จะต้องขออนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

ประเด็นข้อซักถาม

นายพินิจ จันทรสมบัติ อนุกรรมการฯ สอบถามจากเอกสารข้อมูลวัดร้างของจังหวัดสกลนคร จำนวน ๑๑๓ แห่ง จังหวัดสกลนครและสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสกลนคร ได้วางแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร

ประเด็นข้อชี้แจง

นางวิทยา ประสงค์วัฒนา รองผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร ชี้แจงว่าวัดร้าง จำนวน ๑๑๓ แห่ง ตามบัญชีรายชื่อวัดร้างในจังหวัดสกลนครนั้น จังหวัดจะได้มอบหมายให้สำนักงานพระพุทธศาสนา จังหวัดสกลนคร ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบและกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาเป็นกรณี

นายฉัตรชัย ชูเชื้อ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสกลนคร ชี้แจงว่าวัดร้าง จำนวน ๑๑๓ แห่ง มีปัญหาที่แตกต่างกันจะต้องมีการศึกษาในรายละเอียด ขณะนี้มีการออกหนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวง (นสล.) ทับซ้อนหลายแห่ง สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสกลนครจะมีการตั้ง คณะกรรมการแก้ไขปัญหาวัดร้างทั้ง ๑๑๓ แห่ง จึงขอคำชี้แนะจากเจ้าคณะจังหวัดและเจ้าคณะอำเภอ ในฐานะเป็นฝ่ายปกครองสงฆ์ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลและกรอกแบบสอบถามที่จะมีการแจกจ่ายไป ถวายให้ รวมถึงหน่วยงานราชการอื่นทั้งสำนักงานที่ดินจังหวัด ราชพัสดุ หรือที่เกี่ยวข้องได้ให้ความร่วมมือ และอำนวยความสะดวก เพื่อจะได้แก้ไขปัญหาให้ถูกต้องตามกฎหมาย

ประเด็นข้อหารือและข้อคิดเห็นของคณะสงฆ์จังหวัดสกลนคร

พระราชวิสุทธิญาณิก เจ้าคณะจังหวัดสกลนคร (ธรรมยุต) วัดป่าสุทธาวาส แสดงความเห็นว่าการสำรวจวัดร้างนั้นคณะสงฆ์ไม่มีปัญหางบประมาณ กรณีวัดดอนสวรรค์ได้มีการร้องเรียนมาเป็นเวลา หลายปีสิ่งที่เป็นปัญหาสำคัญคือ พระสงฆ์ อุบาสก อุบาสิกา และผู้ที่ต้องการสร้างและตั้งวัด ไม่มีความรู้ ในกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีปัญหาในการดำเนินการหรือมีข้อมูลยุ่งยากก็จะไม่ดำเนินการ ต่อไป ทำให้ไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งอดีตที่ผ่านมาได้มีการสำรวจแต่ได้มาไม่กี่วัด ทั้งนี้ การแก้ไขปัญหาวัดร้าง กรณีที่มีผู้บุกรุกหรือเข้าไปทำประโยชน์จะต้องไม่มีปัญหาการบงกชหรือทำให้พระสงฆ์อยู่ร่วมกับสังคมได้ อย่างไม่มีปัญหาความขัดแย้ง การเข้าไปสำรวจของสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดต้องแจ้งหรือนิมนต์ พระสังฆาธิการผู้ปกครองให้ไปร่วมด้วย จึงจะได้รับความร่วมมือซึ่งปัญหาวัดร้างนี้ หากแก้ไขหรือจัดระบบได้ จะแก้ไขปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้หลายกรณี เช่น การนำโฉนดที่ดินซึ่งมีคนถวายให้วัดแต่ยังไม่มีทำโอน เป็นของวัดไปขาย เป็นต้น

พระครูปริยัติสิริวัฒน์ เจ้าคณะอำเภอสว่างแดนดิน แสดงความเห็นว่ายำเภอสว่างแดนดิน มีวัดร้างจำนวนมากเป็นลำดับที่สองรองจากอำเภอนานนิตวาส จึงเห็นด้วยกับการมีคณะกรรมการแก้ไข ปัญหาวัดร้าง เพราะข้อมูลตามที่สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสกลนครได้แสดงนี้ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง หลายแห่ง ตัวอย่างเช่น

- วัดหนองย่างขึ้น เรือนจำจังหวัดสว่างแดนดิน ได้สร้างเรือนจำรูกล้าที่ดินของวัด
- วัดศรีสว่างแดนดินไม่ได้เป็นวัดร้างแต่เปลี่ยนชื่อเป็นวัดศรีโพธิ์สูง
- วัดโนนสวรรค์เปลี่ยนสังกัดนิกาย
- วัดภูแก้ว ตำบลพรรณนา กรมศิลปากรเข้าไปดูแลรักษาโดยระบุว่าเป็นโบราณสถานเพราะ มีปราสาทขอมตั้งอยู่

พระครูเกษมสิริคุณ เจ้าคณะอำเภอกอศรีสุพรรณ ได้แสดงความเห็นว่ายำห้วยแคนมีที่ดิน หลายไร่ แต่ได้ถูกบุกรุกเหลือเพียง ๑ ไร่ ๖๐ ตารางวา องค์การบริหารส่วนตำบลได้เคยขอใช้เป็นสถานที่ โครงการพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ขณะนี้ได้กลับมาเป็นของวัด เหมือนเดิมแต่ได้ตรวจสอบ เพราะวัดนี้เดิมเป็นวัดที่หลวงปู่มน้ำจำพรรษา แต่ได้กลายเป็นวัดสังกัด มหานิกายแล้ว

ประเด็นข้อหาหรือกรณีที่พิกสงฆ์ถ้ำพวง ตำบลพุมวาปี อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร

นายฉัตรชัย ชูเชื้อ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสกลนคร เสนอขอให้คณะกรรมการการเดินทางไปดูงาน ณ ที่พิกสงฆ์ถ้ำพวง ตำบลพุมวาปี อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร เพื่อพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหา เพราะถ้ำพวงเป็นที่พิกสงฆ์ซึ่งตั้งมานานอยู่ในเขตป่าไม้ ๑ A ของอุทยานแห่งชาติภูผาเหล็ก เนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ เป็นสำนักสงฆ์ที่มีการสร้างสังฆเวณิสถาน ๔ จำลอง คือ สถานที่ประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณและแสดงพระธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้า ถ้ำพวงเป็นที่พิกสงฆ์ ซึ่งเป็นที่จำพรรษาและปฏิบัติธรรมของพระภิกษุที่มีชื่อเสียงหลายท่านโดยยกตัวอย่างเช่น หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต และเป็นสถานที่ตั้งเจดีย์เก็บอัฐิของหลวงปู่วัน อุตตโม เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จประพาสจังหวัดสกลนครได้เสด็จไปเยี่ยมและสนทนาธรรมหลายครั้งกับหลวงปู่วัน อุตตโม

ที่พิกสงฆ์ถ้ำพวงในปัจจุบันมีพระครูอุดมญาณโสภณ (หลวงปู่หลอ นาคโร) เป็นเจ้าอาวาส ซึ่งได้ร้องขอให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ดำเนินการให้เป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพราะเคยมีปัญหาเกี่ยวกับอุทยานแห่งชาติมาครั้งหนึ่ง ประชาชนได้ออกมาประท้วงและคัดค้านการขับไล่ พระสงฆ์ออกจากถ้ำพวงมาแล้ว ขณะนี้ที่พิกสงฆ์ถ้ำพวงได้ให้มหาวิทยาลัยขอนแก่นดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับป่าไม้และแหล่งต้นน้ำในบริเวณวัด เพื่อประกอบการขอใช้สถานที่ตั้งวัด พร้อมกันนี้ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อขอให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. คณะกรรมการควรมีหนังสือแจ้งกระทรวงสาธารณสุขกำหนดนโยบายทางด้านการดูแลรักษาพระสงฆ์ที่อาพาธตามโรงพยาบาลของรัฐ ควรให้บุรุษพยาบาลทำหน้าที่แทนนางพยาบาล ทั้งนี้ เพื่อให้พระสงฆ์มีความสบายใจและมีจิตใจที่ไม่หม่นหมองในศีลของตน

๒. รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา โดยจัดงบประมาณสนับสนุนอย่างเต็มที่เสมือนดังเช่น ประเทศศรีลังกา พม่า ญี่ปุ่น เป็นต้น

๓. ควรจัดหลักสูตรการศึกษาของเด็กและเยาวชน โดยเน้นการเรียนรู้ศีลธรรมและจริยธรรม รวมถึงควรจัดให้มีการเรียนรู้หรือปฏิบัติในวัดหรือศาสนสถานของศาสนาตนด้วย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกล่อมเกลานิยและซึมซาบได้โดยตรง ทั้งนี้ หากให้มีการศึกษาเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ย่อมนำมาซึ่งการสร้างจิตสำนึกทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งจะเป็นภูมิคุ้มกันให้เด็กและเยาวชนที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ต่อไปในอนาคต สามารถแก้ไขปัญหาความรุนแรง ความแตกแยก และการกระทำที่ไม่เหมาะสมได้

๔. ควรจัดการอบรมเทศนาก่อนการประชุมคณะรัฐมนตรี รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และข้าราชการ โดยนิมนต์พระสงฆ์ไปเทศนาใช้เวลาประมาณ ๓๐ - ๔๐ นาที ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการกล่อมเกลาจิตใจให้ซึมซับคุณธรรมและจริยธรรมก่อนการปฏิบัติงาน

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑) ตามประวัติและเอกสารระบุว่าวัดดอนสวรรค์ได้ก่อสร้างขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๗๒ จึงเป็นการสร้างและตั้งวัดขึ้นก่อนประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ ดังนั้น เอกสารเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในที่ดินอาจจะไม่มีหรืออาจจะสูญหายไป แต่มีพยานเอกสาร ประวัติศาสตร์และพยานวัตถุ โบราณสถาน ที่แสดงให้เห็นว่าเป็นวัดมาก่อน

๒) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรจะได้ดำเนินการรังวัดและกำหนดแนวเขตที่ดิน ตลอดจนออกโฉนดที่ดินให้แก่วัดที่ยังไม่มีเอกสารในกรรมสิทธิ์ที่ดิน หรือวัดร้างทั้งหลาย ทั้งนี้ โดยขอความร่วมมือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการคลัง (กรมธนารักษ์)

๓) ควรจัดสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนพระภิกษุสามเณร วัด วัดร้าง เพื่อประโยชน์ต่อการวางแผนงานงบประมาณและการบริหารจัดการ รวมถึงการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีที่ดินวัดร้างหากไม่เร่งดำเนินการหาทางแก้ไขจะเป็นปัญหาทำให้เกิดการบุกรุกและแย่งชิงกรรมสิทธิ์ในที่ดินอย่างรุนแรง นำมาซึ่งภัยคุกคามต่อความมั่นคงในพระพุทธศาสนา

๔) ควรมีปรับปรุงกฎหมายและระเบียบของส่วนราชการที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการสร้างและตั้งวัด เพื่อให้เกิดความเหมาะสมทันสมัยต่อการส่งเสริมและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนา

๕) ควรหาแนวทางการแก้ไขปัญหาวัดร้าง โดยขอให้หน่วยงานราชการ ประชาชน และชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการร่วมกัน เพื่อผลสำเร็จที่มีความยั่งยืน

๖) ควรให้คณะสงฆ์หรือเจ้าคณะผู้ปกครองเข้าไปจัดการส่งเสริม สนับสนุนให้พระสงฆ์เข้าไปอยู่จำพรรษาและดูแลรักษาวัดร้าง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๗) ควรจะได้มีการปักเสา (ที่มีลักษณะคล้ายเสาของพระเจ้าอโศกมหาราช) โดยนำไปไว้ในวัดดอนสวรรค์ (ร้าง) ที่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา และวัดสำคัญของจังหวัดสกลนคร เพื่อเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธศาสนาในปณาลงพุทธชยันตีแห่งการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา และถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

๘) ควรจัดการพัฒนาพื้นที่โดยรอบบริเวณวัดดอนสวรรค์ (ร้าง) และเส้นทางคมนาคม เพื่ออำนวยความสะดวกและปลอดภัยให้แก่พุทธศาสนิกชนที่เดินทางไปปฏิบัติศาสนกิจ การบูรณปฏิสังขรณ์ การปฏิบัติธรรม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองถาวรสืบไป

๓. เดินทางไปศึกษาดูงานและร่วมพิธีตักบาตรพระสงฆ์ ๑๒,๖๐๐ รูป เพื่อฉลองพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ธรรม ณ จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๕

หลักการและเหตุผล

ด้วยสมาคมสมาธิเพื่อการพัฒนาศีลธรรมโลก สาขาจังหวัดชลบุรี ได้เรียนเชิญ คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สมาชิกรัฐสภาฯ เข้าร่วมโครงการตักบาตรพระ ๑๒,๖๐๐ รูป ฉลองพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฉลองปีพุทธชยันตี ส่งเสริม สถาบันครอบครัวด้วยกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ตลอดจนเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาด้วยประเพณี ตักบาตร

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้เล็งเห็นความสำคัญของการสืบทอดพระพุทธศาสนาด้วยประเพณีตักบาตร อันเป็นการส่งเสริมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา สร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและของพุทธบริษัท ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศในฐานะศูนย์กลางของพระพุทธศาสนาโลก คณะกรรมการฯ จึงได้มีมติเข้าร่วมพิธีตักบาตรพระสงฆ์ ๑๒,๖๐๐ รูป เพื่อฉลองพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ธรรม ดังกล่าว และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่พุทธศาสนิกชนในการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาอันเป็นการส่งเสริมและสืบทอดพระพุทธศาสนาให้มีความมั่นคงยั่งยืนสืบไป

ในการนี้ เพื่อให้การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดชลบุรี เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินการกิจของคณะกรรมการฯ จึงได้มีมติเดินทางเข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ภาพจิตรกรรม ๓ มิติ (Art in Paradise) เพื่อศึกษาและเรียนรู้แนวคิดในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ศิลปะแบบมีส่วนร่วม (Interactive Art Museum) ตลอดจนวิธีบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์รูปแบบดังกล่าว เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อส่งเสริมงานด้านพิพิธภัณฑ์ต่อไป

วัตถุประสงค์ในการเดินทางไปศึกษาดูงาน

๑. เพื่อฉลองปีพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปีแห่งการตรัสรู้ธรรม
๒. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเล็งเห็นความสำคัญของการสืบทอดพระพุทธศาสนาโดยการเข้าร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา
๓. เพื่อสนับสนุนให้สถาบันครอบครัวและพุทธบริษัทเกิดความเข้มแข็ง
๔. เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงพุทธและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศในฐานะศูนย์กลางของพระพุทธศาสนาโลก
๕. เพื่อศึกษาและเรียนรู้แนวคิดในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์แบบมีส่วนร่วม (Interactive Art Museum) ตลอดจนวิธีบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์รูปแบบดังกล่าว เพื่อนำมาพิจารณากำหนดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมงานด้านพิพิธภัณฑ์

ผลการศึกษาดูงาน

๑. การการเข้าเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ภาพจิตรกรรม ๓ มิติ

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม พร้อมคณะเดินทาง ได้เข้าเยี่ยมชม พิพิธภัณฑ์ภาพจิตรกรรม ๓ มิติ หรือ Art in Paradise เพื่อศึกษาความเป็นมาในการจัดตั้งพิพิธภัณฑ์ และเรียนรู้ถึงแนวคิดในการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ในรูปแบบของ Interactive Art Museum สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

สถานที่ตั้งและเวลาทำการ

๗๘/๓๔ หมู่ ๙ ถนนพญา สาย ๒ ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
เปิดทุกวัน เวลา ๐๙.๐๐ – ๒๑.๐๐ นาฬิกา ไม่เว้นวันหยุดราชการ

ความเป็นมาของพิพิธภัณฑ์¹

พิพิธภัณฑ์ภาพจิตรกรรม ๓ มิติ หรือ Art in Paradise เป็นพิพิธภัณฑ์ที่ริเริ่มสร้างขึ้นโดยประชาชนชาวเกาหลีผู้ย้ายครอบครัวจากสาธารณรัฐเกาหลีมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย คือ Mr.Shin Jae Yeoul (ชิน แจ ยอล)² และหุ้นส่วนจากชาติเดียวกันอีก ๑๑ คน โดยได้รวบรวมเงินทุนจำนวนกว่า ๕๐ ล้านบาท เพื่อดัดแปลงตึกร้างซึ่งเป็นไนท์คลับเก่าให้เป็นพื้นที่ทางศิลปะที่ผู้คนสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้หรือ Interactive Art Museum

พิพิธภัณฑ์ภาพจิตรกรรม ๓ มิติ หรือ Art in Paradise เริ่มขึ้นโดย Mr.Shin Jae Yeoul ได้ให้หุ้นส่วนศิลปินจำนวน ๖ คน กลับไปชักชวนเพื่อนศิลปินที่สาธารณรัฐเกาหลีอีก ๖ คน มาร่วม

¹ Art in Paradise Pattaya, <http://www.pattayapreview.com/?p=7334>

² Mr.Shin Jae Yeoul เรียนจบด้านออกแบบ จากมหาวิทยาลัยฮงิก (Hongik University) ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความโดดเด่นในการเรียนการสอนด้านศิลปะมากที่สุดในสาธารณรัฐเกาหลี และเคยเป็นผู้จัดการพิพิธภัณฑ์เพศศึกษา เชจู เลิฟ แลนด์” (Jeju Love Land) ณ เกาะเชจู สาธารณรัฐเกาหลี

วาดภาพบนฝาผนัง โดยศิลปินแต่ละท่านได้ค้นคว้าข้อมูลก่อนว่า คนไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย มีความสุขเมื่อได้ถ่ายภาพกับภาพวาดของศิลปินชื่อดังท่านใดและมีภาพวาดใดบ้างที่ควรวาดเสริมขึ้นมา ซึ่งผลปรากฏเป็นภาพวาดจำนวน ๑๐ ห้อง แบ่งตามกรอบแนวคิดของแต่ละห้องดังนี้

๑) ห้องลวงตา – Tricky Eye

๒) ห้องใต้สมุทร – Aqua

๓) ห้องแห่งสัตว์ป่า – Wild Life

๔) ห้องภาพวาดศิลปินระดับโลก – Classic Art

๕) ห้องอารยธรรม – Civilization

๖) ห้องศิลปะแนวเหนือจริง – Surrealism

๓) ห้องไดโนเสาร์ – Dinosaur

๘) ห้องน้ำตก – Waterfall

๙) ห้องวิวทิวทัศน์ – Scenery

๑๐) ห้องนิทรรศการศิลปะ – Exhibition
ซึ่งห้องสุดท้ายนี้ กันไว้เป็นพื้นที่ของ
นิทรรศการศิลปะหมุนเวียน สำหรับ
ศิลปินที่สนใจนำผลงานไปจัดแสดง

ภาพจิตรกรรม ๓ มิติ ที่วาดไว้ ณ Art in Paradise เป็นภาพจิตรกรรมที่ได้รับอิทธิพลมาจากศิลปินชาวฝรั่งเศส แต่พื้นที่ทางศิลปะที่น่าเสนอในลักษณะนี้ เคยปรากฏขึ้นแล้วใน สาธารณรัฐเกาหลี ประเทศญี่ปุ่น และสาธารณรัฐประชาชนจีน อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยมีความแตกต่างตรงที่ภาพจิตรกรรมที่น่าเสนอนี้มีขนาดใหญ่และมีเรื่องราวที่หลากหลายกว่าที่อื่น

นอกจากนี้ ผู้สร้างพิพิธภัณฑ์ยังมีความตั้งใจให้พื้นที่พิพิธภัณฑ์ภาพจิตรกรรม ๓ มิติ แห่งนี้เป็นมากกว่าพื้นที่ทางพาณิชย์ศิลป์ เนื่องจากผู้สร้างต้องการสนับสนุนให้คนทำงานศิลปะได้นำเสนอผลงานของตัวเองด้วย

รูปแบบของพิพิธภัณฑ์และการบริหารจัดการ

พิพิธภัณฑ์ภาพจิตรกรรม ๓ มิติ หรือ Art in Paradise จัดทำขึ้นในรูปแบบของ Interactive Art Museum ซึ่งลักษณะเด่นของพิพิธภัณฑ์รูปแบบดังกล่าว คือ เป็นการจัดแสดงศิลปะในรูปแบบที่ผู้เข้าชมสามารถมีส่วนร่วมหรือมีปฏิสัมพันธ์ (interactive) กับผลงานที่จัดแสดงด้วยแนวคิดเชิงสร้างสรรค์และจินตนาการของผู้เข้าชมได้ อันเป็นแนวคิดในการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเกิดความสนใจและสามารถเข้าถึงงานศิลปะได้ง่ายยิ่งขึ้น ดังนั้น การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์จึงจะต้องอาศัยผู้มีความรู้ด้านการดูแลพิพิธภัณฑ์ที่เป็นสากล โดยจะต้องมีความรอบรู้ด้านศิลปะ ทั้งเรื่องการจัดวาง การวิเคราะห์แสง สี และเทคนิคการนำเสนอ นอกจากนี้ จะต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายของการบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์ให้มีชีวิต มีความน่าสนใจ ตลอดจนสามารถถ่ายทอดและเชื่อมโยงงานศิลปะให้แก่เด็ก เยาวชน และชุมชน เพื่อก้าวไปสู่การสร้างเครือข่ายทางด้านศิลปะในประเทศให้มากยิ่งขึ้น

๒. การเข้าร่วมพิธีตักบาตรพระ ๑๒,๖๐๐ รูป

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม พร้อมคณะเดินทาง ได้เข้าร่วมพิธีตักบาตรพระ ๑๒,๖๐๐ รูป ผลองพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ธรรม ณ บริเวณหน้าศาลาว่าการเมืองพัทยา ถนนพญาเหนือ จังหวัดชลบุรี โดยนายสันตศัณย์ จรุงญู งามพิเชษฐ์ ประธานคณะกรรมการ ได้กล่าวเปิดโครงการ มอบจุดปัจจัยให้แก่ผู้จัดโครงการเพื่อนำไปถวายคณะสงฆ์ในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และนำคณะกรรมการ ที่ปรึกษาและเลขานุการประจำคณะกรรมการตลอดจนเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการร่วมพิธีตักบาตรพระสงฆ์และสามเณรร่วมกับประชาชนจังหวัดชลบุรีและนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาจนเสร็จสิ้นพิธี

การเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศ
ของ
คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร

๑. การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐอิตาลี สาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหราชอาณาจักร
ระหว่างวันจันทร์ที่ ๙ - วันพุธที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕

ผลการศึกษาดูงาน

สาธารณรัฐอิตาลี

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม นำโดยนายสันตศรัณย์ จรุงญามพิเชษฐ์ ประธานคณะกรรมการ พร้อมคณะ ได้เดินทางเข้าเยี่ยมชมการระดมทุนเพื่อโครงการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม (นายสุรทิตย์ กิรติบุตร) เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นงานด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ โดยสรุปสาระสำคัญดังนี้

สาธารณรัฐอิตาลี เป็นประเทศที่ให้เสรีภาพในการนับถือศาสนา โดยมีประชากร ๙๘% นับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก ส่วนศาสนาพุทธได้รับการรับรองสถานะอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๐) ซึ่งได้มีการลงนามร่วมกันระหว่างนายกรัฐมนตรีอิตาลีกับประธานสหภาพสมาคมพุทธในอิตาลี ทั้งนี้ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้รับการรับรองสถานะอย่างเป็นทางการ ทำให้ผู้เสียภาษีสามารถแสดงความจำนองเงินภาษีส่วนหนึ่งในอัตราร้อยละ ๐.๘ ของภาษีรายได้ส่วนบุคคลที่ต้องชำระให้แก่รัฐบาลมาบริจาคให้แก่องค์กรทางพระพุทธศาสนา ในปัจจุบันมีพุทธศาสนิกชนในอิตาลีประมาณ ๔๐,๐๐๐ คน วัดไทย ๓ วัด ซึ่งมาจากสายหลวงพ่อบุชา สุภทฺโท (พระโพธิญาณเถร) วัดหนองป่าพง จังหวัดอุบลราชธานี และสายอื่น ๆ เช่น วัดญาณสังวร เวโรจน์ วัดเทวราชกุญชร เวณิช และสำนักสงฆ์สังฆจิตตาราม

ในวันวิสาขบูชาหรือการเฉลิมฉลองพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปี แห่งการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า ในปีนี้ พุทธศาสนิกชนในอิตาลีได้ร่วมกันจัดงานเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา ทั้งนี้ ประธานาธิบดีศรีลังกาได้ให้เกียรติเดินทางมาร่วมงาน โดยมีพุทธศาสนิกชนเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาเป็นจำนวนมาก นับเป็นนิมิตหมายที่ดีที่พระพุทธศาสนารุ่งเรืองในดินแดนแห่งเมืองตะวันตกที่มีศาสนาคริสต์โรมันคาทอลิกเป็นกำลังหลัก

การตั้งวัดในต่างประเทศ ดำเนินการโดยคณะสงฆ์และกลุ่มชาวพุทธหรือสมาคมชาวพุทธ ซึ่งต้องได้รับการอนุมัติจากมหาเถรสมาคมและต้องผ่านการอบรมจากคณะกรรมการศูนย์ควบคุมการไปต่างประเทศสำหรับพระภิกษุสามเณร (ศ.ต.ภ.) ในการนี้ หากได้มีการดำเนินการถูกต้องสมบูรณ์แล้ว พระธรรมทูตจะได้รับการสนับสนุน อุปถัมภ์และคุ้มครองจากสถานเอกอัครราชทูตไทยเป็นอย่างดี

นครรัฐวาติกัน

คณะกรรมการธิการเดินทางเข้าเยี่ยมคารวะคุณพ่อบาทหลวงโจเซฟ คูณัมปารัมฟิล (Delegation of Standing Committee on Religion, Art and Culture of House of Representatives of Thailand) และศึกษาตึกงาน The Congregation for the Evangelization of Peoples ซึ่งให้การต้อนรับเป็นอย่างดี โดยได้มีการบรรยายสรุปประวัติความเป็นมารวมถึงภารกิจหลักของหน่วยงาน ดังนี้

The Congregation for the Evangelization of Peoples ในสมัยก่อนเรียกว่า Sacred Congregation for the Propagation of the Faith ตามความหมายเป็นกระทรวงการเผยแผ่ความเชื่อแห่งสำนักวาติกัน มีหน้าที่ความรับผิดชอบหลักในการดูแลกิจกรรมการเผยแผ่พระคริสตธรรมของมิชชันนารีในศาสนาจักรทั่วโลก ทั้งในทวีปแอฟริกาและเอเชีย รวมถึงประเทศไทย

พระสันตะปาปาทรงมีอำนาจสูงสุดทางด้านนิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ พระสันตะปาปาองค์ปัจจุบันคือ สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ ๑๖ ชาวเยอรมันมีพระนามเดิมว่า โยเซฟ รัตซิงเงอร์ (Joseph Ratzinger) การบริหารศาสนจักรเป็นหน้าที่ของสภาปกครองโรมัน (the Roman Curia) หรือสำนักงานบริหารศาสนจักรส่วนกลาง ซึ่งมักเรียกว่าสันตะสำนัก (Holy/Apostolic See) มีหน่วยงานหลักคือ สำนักเลขาธิการรัฐ (Secretariat of State) รับผิดชอบการบริหารประเทศ โดยมีพระคาร์ดินัลผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการแห่งรัฐ (Secretary of State) เป็นหัวหน้า (เทียบเท่านายกรัฐมนตรี) มีหน้าที่รับผิดชอบกิจการด้านการเมืองและการทูตของนครรัฐวาติกัน

The Congregation for the Evangelization of Peoples มีสถานะเทียบเท่ากับกระทรวง โดยมีพระคาร์ดินัลเป็นหัวหน้าสูงสุด (Prefect) ขึ้นตรงต่อพระสันตะปาปา ซึ่งพระคาร์ดินัลของหน่วยงานนี้ชื่อว่า Father Fernando Filoni เป็นชาวอิตาลี โดยมียุทธศาสตร์ของบาทหลวงในคริสตศาสนิกายโรมันคาทอลิกเริ่มจากตำแหน่งสูงสุด เช่น พระสันตะปาปา พระคาร์ดินัล อาร์คบิชอป บิชอป ฯลฯ ซึ่งทุกกระทรวงของนครรัฐวาติกันจะมีพระคาร์ดินัลเป็นหัวหน้าดูแลรับผิดชอบในกิจการของนครรัฐด้านต่างๆ

อาคารที่เป็นสำนักงาน **The Congregation for the Evangelization of Peoples** แห่งนี้มีความสวยงามสร้างขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๖๖๒ และไม่เคยย้ายไปที่ใดเลย ในส่วนนี้ได้เปิดวิทยาลัยสอนวิชาเทววิทยาและปรัชญาให้แก่พระที่บวชใหม่และเตรียมตัวเดินทางไปเผยแผ่คริสต์ศาสนาในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก นอกจากนั้น ยังได้เปิดสอนภาษาต่างประเทศที่เป็นภาษาท้องถิ่นของ

แต่ละประเทศให้แก่ักบวชที่จะเดินทาง ทั้งนี้ เพื่อให้เข้าถึงมวลชนในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างทางด้านภาษาและวัฒนธรรม ในบรรดาพระที่บวชนั้นบางคนเป็นชาวพื้นเมืองของประเทศต่าง ๆ จะถูกส่งเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเผยแผ่พระคริสตธรรมในวิทยาลัยดังกล่าว

The Congregation for the Evangelization of Peoples มีโรงพิมพ์เป็นของตัวเอง โดยแปลและพิมพ์บทพระธรรมคำสอนคัมภีร์ไบเบิลเป็นภาษาต่าง ๆ ควบคู่ไปกับภาษาละติน เพื่อให้คริสต์ศาสนิกชนทั้งหลายเข้าถึงคำสอนต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น

ในการนี้ ขอขอบคุณประเทศไทยซึ่งเป็นดินแดนที่มีความสงบสุขเต็มไปด้วยสันติภาพ และเปิดรับทุกศาสนา รวมทั้งศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก และนิกายต่างๆ อีกมากมาย

นายสันตศักร์ จรุงญ งามพิเชษฐ์ ประธานคณะกรรมการธิการ กล่าวขอบคุณในนามคณะกรรมการธิการที่พ่อบาพหลวงโจเซฟ คูณัมปารัมฟิล และคณะ ได้ให้การต้อนรับเป็นอย่างดีและนำเสนอว่าประเทศไทยให้เสรีภาพในการนับถือศาสนาทุกศาสนา เพราะทุกศาสนาสอนคนให้ทำความดี ประเทศไทยจึงมีความสามัคคีกลมเกลียวกัน

สาธารณรัฐฝรั่งเศส

คณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เดินทางเข้ากราบนมัสการเจ้าอาวาสวัดธรรมปทีป เพื่อรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็นแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างแดน สรุปลงสาระสำคัญดังนี้

วัดธรรมปทีป มีจุดเริ่มต้นก่อตั้งในปีพ.ศ. ๒๕๔๒ (ค.ศ. ๑๙๙๙) โดยการนำของพระมหาเกรียงไกร ธีรรสิโก ป.ธ.๙ ร่วมกับความศรัทธาของพุทธศาสนิกชนในสาธารณรัฐฝรั่งเศสและภาคพื้นทวีปยุโรปได้ร่วมกันจัดตั้งพุทธสมาคมไทยนานาชาติแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส (Association Internationale Thai des Bouddhistes en France, A.I.T.B.F.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแผ่และทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้เป็นหลักของศาสนิกชนโดยไม่แบ่งแยกภาษาและเชื้อชาติ เพื่อประโยชน์สุขของชาวพุทธและชาวโลกทุกหมู่เหล่า

ในการต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๐) พุทธสมาคมไทยนานาชาติแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส ได้รับการรับรองอย่างเป็นทางการให้เป็นสมาคมองค์กรการกุศลตามกฎหมาย (Préfecture de la Seine-et-Marne) และได้รับการประกาศชื่อ “พุทธสมาคมไทยนานาชาติแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส” (A.I.T.B.F.) อย่างเป็นทางการในหนังสือ JOURNAL OFFICIEL DE LA REPUBLIQUE FRANCAISE เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ของปีเดียวกันกว่าจะมาเป็น “วัดธรรมปทีป”

การดำเนินการในเบื้องต้น พระมหาเกรียงไกร ธีรรสิโก ป.ธ.๙ ร่วมกับพุทธศาสนิกชนทั้งหลายในสาธารณรัฐฝรั่งเศสและสหภาพยุโรปได้จัดงานทอดผ้าป่าสามัคคีมหากุศลเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ (ค.ศ. ๑๙๙๙) เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในมหาวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ ๗๒ พรรษา โดยมีวัตถุประสงค์ตั้งกองทุนเริ่มแรกในการซื้อที่ดิน เพื่อสร้าง “วัดธรรมปทีป” เป็นศูนย์กลางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในสาธารณรัฐฝรั่งเศส และเป็นศูนย์รวมจิตใจชาวพุทธทุกเชื้อชาติ ในการจัดงานครั้งนั้นได้รับปัจจัยเป็นเงิน ๓๒๐,๕๐๔ ฟรังก์ ได้นำไปจัดซื้อ Château de Lugny เลขที่ ๒๔๓ Rue des Marronniers เขตเมืองมัวซี ครามาแยล (Moissy-Cramayel) พื้นที่โดยรวมประมาณ ๕๐ ไร่ ซึ่งประกอบด้วยตัวปราสาทที่สร้างขึ้นราวกลางศตวรรษที่ ๑๙ อาคารที่พักอีกจำนวน ๕ หลัง และสวนป่าอนุรักษ์แห่งเมืองมัวซี-ครามาแยล ซึ่งอยู่ห่างจากกรุงปารีสประมาณ ๕๐ กิโลเมตร

ต่อมาได้ดำเนินการลงนามในสัญญาซื้อขายที่ดินและอสังหาริมทรัพย์จากสมาคม AMANA Hommes et Migrations เมื่อวันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๐) โดยใช้ทุนทรัพย์ดำเนินการ ๓,๘๕๐,๐๐๐ ฟรังก์ ในการนี้ พระมหาเกรียงไกร ธีรรสิโก ป.ธ.๙ ได้นำเงินสด ๑,๐๐๐,๐๐๐ ฟรังก์ ซึ่งมาจากการทำบุญของพุทธศาสนิกชนทุกเชื้อชาติไปใช้ดำเนินการทำสัญญากู้เงินจากธนาคารมีสัญญาผ่อนชำระ ๑๐ ปี Credit Cooperatif เป็นเงิน ๒,๘๐๐,๐๐๐ ฟรังก์ (๒,๘๐๐,๐๐๐ บาท) โดยใช้ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์เป็นทุนทรัพย์ค้ำประกันการกู้ยืม ทำให้การดำเนินการซื้อขายเป็นไปได้อย่างเรียบร้อย

หลังจากที่จัดหาพื้นที่สำหรับเตรียมการสร้างวัดได้สำเร็จ ในปีเดียวกันนั้น (พ.ศ. ๒๕๔๓ / ค.ศ. ๒๐๐๐) พระมหาเกรียงไกร ธีรรสิโก ป.ธ.๙ ได้มีมนต์เหล่าคณะพระธรรมทูตสายธรรมยุต ผู้มีความตั้งใจและมีปณิธานอย่างแรงกล้าที่จะ “จาริกไป เพื่อประโยชน์สุขแก่ชนหมู่มากและเพื่อเกื้อกูลแก่ชาวโลก” ให้เดินทางมายังสาธารณรัฐฝรั่งเศสเพื่อเป็นกำลังสำคัญร่วมกับคณะศรัทธาชาวพุทธทั้งในสาธารณรัฐฝรั่งเศสและภาคพื้นยุโรป ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาปรับปรุงเสนาสนะและจัดตั้ง “วัดธรรมปทีป” จนเป็นผลสำเร็จโดยยึดหลักการแนวความคิดการทำงานเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่คำนึงถึงประโยชน์สุขของชาวพุทธและชาวโลกเป็นสำคัญ

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ คณะสงฆ์ไทยนำโดยมหาเถรสมาคม ได้มีมติรับทราบการก่อตั้งวัดธรรมปทีปอย่างเป็นทางการและแต่งตั้งพระมหาเกรียงไกร ชีร์ลีโก ป.ธ.๙ เป็นเจ้าอาวาสวัดธรรมปทีป โดยมีพลังศรัทธาของพุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่าที่ได้ดำเนินการเรื่อยมาอย่างเข้มแข็งตลอดระยะเวลา ๖ ปี ทำให้พุทธศาสนาในยุโรปตั้งมั่นถาวรด้วยการร่วมกันประกอบพิธีผูกพัทธสีมาฝังลูกนิมิตและฉลองอุโบสถขึ้นเป็นผลสำเร็จเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๙ (ค.ศ. ๒๐๐๖)

นับเป็นการเปิดประวัติศาสตร์หน้าใหม่ของปราสาทลัญญี แห่งเมืองมัวซี ครามาแยล สาธารณรัฐฝรั่งเศส เมื่อปราสาทลัญญีสร้างขึ้นในกลางศตวรรษที่ ๑๙ ได้รับการสถาปนาให้เป็นอุโบสถในพุทธศาสนา นับเป็นการแผ่ฝั่งจิตวิญญาณใหม่แห่งโลกตะวันออกลงไปในสถาปัตยกรรมตะวันตก เพื่อประโยชน์แก่ชนหมู่และเป็นสิ่งยืนยันว่าพุทธศาสนานั้นสามารถตั้งมั่น เติบโต และแผ่ร่มเงาได้ข้ามพ้นพรมแดนของภาษาและเชื้อชาติ

พระมหาเกรียงไกร ชีร์ลีโก ป.ธ.๙ ร่วมกับคณะสงฆ์ พระธรรมทูต วัดธรรมปทีป สามารถสร้างวัดได้สำเร็จและมีความเจริญในด้านศาสนถาวรวัตถุและการเผยแผ่ศาสนา เนื่องด้วยความศรัทธาช่วยเหลือ ส่งเสริมและเสียสละของพุทธศาสนิกชนทั้งหลายซึ่งมาจากชาวไทย ลาว จีน กัมพูชา เวียดนาม ฝรั่งเศส และสหภาพยุโรป ทำยี่ที่สุดวัดธรรมปทีปสามารถชำระหนี้สินที่กู้ยืมจากธนาคารได้ก่อนกำหนดในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ (ค.ศ. ๒๐๐๘)

ในกาลปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๕๒ (ค.ศ. ๒๐๐๙) วัดธรรมปทีปได้วัฒนาถาวรมาถึงปีที่ ๙ การกิจของพุทธศาสนาซึ่งคณะสงฆ์และพระธรรมทูตยังคงดำเนินอยู่สืบไป โดยได้รับความร่วมแรงร่วมใจจากคณะศรัทธาทุกกลุ่มชนที่ไม่มีข้อจำกัดความแตกต่างทางภาษาและเชื้อชาติ

วัดธรรมปทีป เป็นศูนย์กลางของชาวไทยพุทธและภาคพื้นยุโรป โดยจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาและเปิดสอนภาษาไทยวิชาพระพุทธศาสนา เพื่อให้ความรู้แก่เยาวชนไทยและชาวต่างชาติที่สนใจได้ศึกษา จึงถือได้ว่าวัดยังเป็นศูนย์กลางการอบรมบ่มเพาะกล่อมเกลาคณทุกเชื้อชาติทุกภาษา ในการสร้างสรรค์ให้ทำความดี

นายสันตศักดิ์ จรูญ งามพิเชษฐ์ ประธานคณะกรรมการธิการ พร้อมคณะ กราบนมัสการและกล่าวขอบคุณเจ้าอาวาสวัดธรรมปทีป ซึ่งให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น และได้ให้ความอนุเคราะห์นำเสนอข้อมูลประวัติความเป็นมาการตั้งวัดธรรมปทีป และการเผยแผ่พุทธศาสนาในต่างประเทศที่ประสบผลสำเร็จโดยมีพุทธศาสนิกชนชาวไทยพุทธและชาวต่างชาติให้ความเลื่อมใสศรัทธาเป็นจำนวนมากสมควรร่วมกันส่งเสริม สนับสนุนให้มีการตั้งวัดไทยและเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศให้แผ่ขยายไปทั่วโลก ทั้งนี้ เพื่อให้ชาวโลกอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของชาติและศาสนา

สหราชอาณาจักร

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เดินทางเข้ากราบนมัสการประธานสงฆ์ วัดพุทธประทีป ลอนดอน เพื่อรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็น ประวัติความเป็นมาการตั้งวัดพุทธประทีปและแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างแดน สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

วัดพุทธประทีป ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๙ อนุสนธิสืบเนื่องจากมูลนิธิวิปัสสนา วัดมหาธาตุ กรุงเทพมหานคร ได้ส่งพระราชสิทธิมนี (โชดก ญาณสิทธิ ปธ.๙) และพระโสภณธรรมสุธี (ขณะดำรงสมณศักดิ์พระมหาวิจิตร ติสสทตฺโต) เดินทางไปสอนวิปัสสนาที่พุทธวิหารแฮมป์สเทท เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๐๗ ตามคำอาราธนาของ The English Sangha Trust ซึ่งเป็นเจ้าภาพพุทธวิหาร ต่อมาประมาณ ๕ เดือนหลังจากนั้นพระสงฆ์ทั้งสองรูปได้ปฏิบัติงานสอนพุทธวิปัสสนา โดยมีผู้คนให้ความสนใจมากเป็นพิเศษ ทำให้สถานที่ที่ใช้สำหรับฝึกสอนมีความคับแคบ ประกอบกับกรมการศาสนาได้ขออนุมัติคณะรัฐมนตรีและมหาเถรสมาคม แต่งตั้งพระสงฆ์ไทยทั้งสองรูปเป็น “พระธรรมทูต” (Buddhist Missionary) โดยมีพระราชสิทธิมนีเป็นหัวหน้า เพื่อวัตถุประสงค์ตั้งวัดไทย ณ นครลอนดอน ดังนั้น พระสงฆ์ไทยทั้งสองรูปจึงปรึกษารื้อกับสถานเอกอัครราชทูตและหัวหน้าสำนักงานไทยในกรุงลอนดอน ผลปรากฏว่าทุกฝ่ายเห็นชอบด้วย จึงได้เสนอเรื่องตั้งวัดไปยังกรมการศาสนา (Religious Affair) เพื่อเสนอรัฐบาลขออนุมัติงบประมาณแผ่นดินต่อไป

รัฐบาลไทยได้อนุมัติงบประมาณจัดซื้อที่ดินตั้งวัด โดยมีสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงลอนดอน เป็นผู้แทนรัฐบาลดำเนินการจัดซื้อบ้านเลขที่ ๙๙ Christchurch Road, in the London borough of Richmond เป็นที่ตั้งวัดดังที่ปรากฏอยู่ทุกวันนี้ ในกาลต่อมาเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๐๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จเปิดวัดเป็นทางการ และทรงพระราชทานนามว่า วัดพุทธประทีป กรุงลอนดอน (THE BUDDHAPADIPA TEMPLE LONDON) ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้ย้ายไปอยู่ที่คฤหาสน์บาร์โลกิลเฮาส์ (Bralogill) ริมเบิลตัน ปาร์คไซด์ กรุงลอนดอน (Wimbledon Parkside London) ซึ่งเป็นที่ตั้งวัดจนถึงปัจจุบัน

วัดพุทธประทีป ในปัจจุบันมีพระราชภาวนาวิมล (ธีรวัฒน์ อมโร) เป็นเจ้าอาวาสวัดและเป็นประธานกรรมการคณะธรรมทูตไทยในสหราชอาณาจักร ที่มีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติศาสนกิจ โดยส่งพระธรรมทูตไปปฏิบัติศาสนกิจในวัดธรรมประทีป กรุงเอเดนเบอเรอ ประเทศสกอตแลนด์ และวัดสังฆมพิป ประเทศเวลล์ ซึ่งเป็นกำลังในการเผยแผ่ศาสนา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นตามวัตถุประสงค์ที่สหภาพพระธรรมทูตไทยในทวีปยุโรปกำหนด ดังนี้

๑. เพื่อเป็นศูนย์กลางการประชุมปรึกษาหารือวางแผนนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุน ปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการปฏิบัติศาสนกิจของพระสงฆ์ไทยในทวีปยุโรปให้สอดคล้องกับพระธรรมวินัย และกฎหมายแห่งคณะสงฆ์ไทย

๒. เพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนกิจการวัดไทยในทวีปยุโรป

๓. เพื่อความสามัคคีและความเป็นเอกภาพของพระสงฆ์ไทยในทวีปยุโรป และให้ความช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัด พระสงฆ์ไทย และประชาชนชาวไทยในทวีปยุโรป

๔. เพื่อเป็นองค์กรในการร่วมมือและสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับองค์กรพุทธศาสนา บุคคล และองค์กรศาสนาอื่น ๆ

๕. เพื่อเป็นศูนย์ติดต่อประสานงานแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นระหว่างคณะพระสงฆ์ไทยในทวีปยุโรปกับคณะพระสงฆ์ไทยและรัฐบาลไทย รวมทั้งหน่วยงานราชการไทยในทวีปยุโรป

๖. เพื่อคุ้มครองสิทธิประโยชน์อันชอบธรรมของพระพุทธศาสนาและพระธรรมทูตไทยในทวีปยุโรป

๗. เพื่อเป็นศูนย์พิจารณาและปฏิสังขรณ์ให้ความช่วยเหลือแก่พระสงฆ์ไทยที่มาปฏิบัติศาสนกิจชั่วคราวในทวีปยุโรป

ปัญหาและอุปสรรคในการเผยแผ่พุทธศาสนา ณ สหราชอาณาจักร

การเดินทางมาเผยแผ่พุทธศาสนาในฐานะพระธรรมทูตไทยในปัจจุบันกำลังประสบปัญหาในเรื่องการเรียนรู้และการใช้ภาษาอังกฤษตามที่สหราชอาณาจักรได้กำหนดขึ้น โดยให้มีความรู้ระดับ ๖ จึงจะอนุญาตให้เดินทางเข้าสู่สหราชอาณาจักร

นายสันตศักดิ์ จรุง กามพิเชษฐ์ ประธานคณะกรรมการธิการ พร้อมคณะ กราบบังการและกล่าวขอบคุณประธานสงฆ์วัดพุทธประทีป ลอนดอน ซึ่งให้การต้อนรับอย่างอบอุ่นรวมถึงได้ให้ความอนุเคราะห์บรรยายข้อมูลประวัติความเป็นมาการตั้งวัด ตลอดจนการเผยแผ่พุทธศาสนาในต่างประเทศ ทำให้ได้รับทราบแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมของวัดพุทธประทีป ซึ่งได้ให้มีการอบรมศิลาจารึกของคนไทยและคนต่างชาติภายในวัดตลอดปี โดยจัดอบรมเป็นรุ่น ๆ ละ ๙ วัน หรือแล้วแต่ละโครงการ เป็นสิ่งที่น่าอนุโมทนาเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับปัญหาและอุปสรรคในกรณีที่พระธรรมทูตเดินทางไปเผยแผ่พุทธศาสนาในสหราชอาณาจักรต้องมีความรู้ภาษาอังกฤษ ระดับ ๖ อาจจะกระทบต่อการขอวีซ่าหรือการต่อหนังสือเดินทาง ดังนั้น คณะกรรมการได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา ควรมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม โดยให้นักบวชในสหราชอาณาจักรที่เดินทางเข้ามาเผยแผ่ศาสนาในประเทศไทยต้องเรียนภาษาไทยให้เป็นไปตามที่ประเทศไทยกำหนด ส่วนพระธรรมทูตไทยที่จะเดินทางไปเผยแผ่พุทธศาสนาในสหราชอาณาจักรต้องมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาความรู้ภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสหราชอาณาจักร

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

ตามที่คณะกรรมการธิการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้เดินทางไปศึกษาดูงานด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ณ สาธารณรัฐอิตาลี นครรัฐวาติกัน สาธารณรัฐฝรั่งเศส และสหราชอาณาจักร โดยได้รวบรวมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ ดังนี้

๑. นำองค์ความรู้ ประสบการณ์ และแนวคิดที่ได้รับจากการศึกษาดูงานสถานที่สำคัญและการเข้าเยี่ยมคารวะบุคคลสำคัญ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานของคณะกรรมการธิการ และเสนอแนะแนวทางการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการงานด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

๒. นำองค์ความรู้ ประสบการณ์ และแนวคิดที่ได้รับจากการศึกษาดูงานสถานที่สำคัญและการเข้าเยี่ยมคารวะบุคคลสำคัญ มาเผยแพร่ให้ประชาชนผู้สนใจทั่วไปได้รับทราบและเข้ามามีส่วนร่วมในการหาแนวทางการส่งเสริม สนับสนุน การบริหารจัดการงานด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมให้มีการพัฒนาที่ยั่งยืน ทัดเทียมนานาชาติอารยประเทศ

๓. เป็นการเสริมสร้างสัมพันธไมตรีและความร่วมมืออันดีระหว่างประเทศ โดยรวมถึงการเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระธรรมทูตไทยในทวีปยุโรป

๒. การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง และเขตบริหารพิเศษมาเก๊า แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒๑ - วันจันทร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕

ผลการศึกษาดูงาน

เขตบริหารพิเศษฮ่องกง

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม นำโดยนายสันตศรัศย์ จรุงญ งามพิเชษฐ์ ประธานคณะกรรมการฯ พร้อมคณะ ได้เดินทางเข้ากราบนมัสการเจ้าอาวาสวัดฮ่องกงอัมมาราม ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อรับฟังข้อมูลประวัติความเป็นมา รวมถึงการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและการบริหารงานคณะสงฆ์ไทยในต่างประเทศ สรุปสาระสำคัญดังนี้

วัดฮ่องกงอัมมาราม ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ บนถนน TaiTong Road บนเนื้อที่ ๙,๐๐๐ ตารางฟุต ปัจจุบันมีพระปลัดสุชี สุชีโต เป็นเจ้าอาวาสวัด โดยมีพระภิกษุและพระธรรมทูตจากประเทศไทยหมุนเวียนมาเยี่ยมเยียนและอยู่จำพรรษาทุกปี

พระปัญญาพิศาลเถร (หลวงพ่อดุล จิปปปัญญา) เจ้าอาวาสวัดป่าบ้านค้อ ได้พิจารณาเห็นว่า ในเขตบริหารพิเศษฮ่องกงมีคนไทยจำนวนมากที่มาจากแม่บ้านถาวร แม่บ้านชั่วคราว และผู้ประกอบการธุรกิจต่าง ๆ เป็นผู้มีความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อเป็นการเติมเต็มและเป็นที่พึ่งทางใจ พระเดชพระคุณท่านได้ให้ความเมตตาสร้างวัดในเขตบริหารพิเศษฮ่องกง โดยจัดซื้อที่ดินในเขต Yuen Long ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออบรมธรรมะอันสมควรให้แก่ฆราวาสวิสัยซึ่งเป็นชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีความสนใจในพระพุทธศาสนา ได้นำไปบูรณาการเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันตามสมควรแห่งการปฏิบัติ

การตั้งวัดในเขตบริหารพิเศษฮ่องกง ต้องทำในรูปแบบบริษัทที่มีการจัดทำรายงานงบประมาณให้รัฐตรวจสอบ โดยเจ้าอาวาสวัดในต่างประเทศจะไม่ได้รับค่านิคมกฏ ส่วนงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ โดยวัดฮ่องกงอัมมารามได้ทำโครงการเสนอสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อพิจารณาโดยได้รับงบประมาณการสนับสนุน ๑ ครั้ง ซึ่งมาจากการประชุมคณะสงฆ์ธรรมทูตฮ่องกง - ไต้หวัน พ.ศ. ๒๕๕๑ ทั้งนี้ ได้มีการวางแผนจัดทำโครงการสร้างอุโบสถซึ่งต้องเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคที่ติดขัดในข้อกฎหมายของเขตบริหารพิเศษฮ่องกง

นายสันตศรัศย์ จรุงญ งามพิเชษฐ์ ประธานคณะกรรมการฯ พร้อมคณะ กราบนมัสการและกล่าวขอบคุณเจ้าอาวาสวัดฮ่องกงอัมมาราม ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น รวมถึงได้ให้ความเมตตาแนะนำบรรยายข้อมูลประวัติความเป็นมา การตั้งวัดตลอดจนการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศที่มีปัญหาติดขัดในข้อกฎหมายบางประการที่ควรหาแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนร่วมกัน โดยยกตัวอย่าง คณะกรรมการฯ ได้มีการพิจารณางานด้านการส่งเสริม อุปถัมภ์ และคุ้มครองพระพุทธศาสนา ซึ่งได้ตั้งคณะอนุกรรมการหลายคณะ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอุปถัมภ์และส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติธนาคารพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแม่ชี พ.ศ. หลังจากพิจารณาเสร็จแล้วจะได้นำเสนอสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

คณะกรรมการการเดินทางไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการงานด้านการศาสนา วิถีชีวิตชุมชน และวัฒนธรรมความเชื่อทางด้านศาสนาในสถานที่สำคัญหลายแห่งที่มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ สรุปลงสาระสำคัญดังนี้

วัดแชกงหมิว หรือ วัดกังหันลม Che Kung Temple (車公廟) มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจซึ่งได้รับการกล่าวขานให้เป็นปลายทางของการแก้เซ่ง ตามความเชื่อที่ว่า การหมั่นกังหันกลับทิศ จะช่วยหมุนชีวิตพลิกผันจากร้ายกลายเป็นดีได้ และการเริ่มต้นปีใหม่ หลังวันตรุษจีน จะต้องมีการแก้เคล็ดที่นี้ โดยกังหันลมจะพาชีวิตราบรื่นลุลคมและธุรกิจเงินทองวิ่งฉิว เหมือนกังหันลุลม ตำนานของ แชกงหมิว (หมิวคือกังหัน) ศาสตราจารย์ของเทพเจ้าแชกง ที่มีประวัติเล่าต่อกันมาว่า อดีตท่านเป็นนายพลแชกง ในสมัยราชวงศ์ซ่งของจีน และเป็นนายพลที่คุ้มครองให้อย่างเต๋าราชวงศ์นี้อยู่รอดปลอดภัย และมีเรื่องเล่าว่าเคยมีโจรสลัดจะยกทัพมาปล้น "หมู่บ้านชาฉิน" ลูกบ้านแตกตื่นอพยพขนข้าวของหนีหมด แต่มีหญิงคนหนึ่งกำลังจะพาลูกหนีเช่นกัน ระหว่างทางเธอพบกับชายชราเคราขาวยาวเฟื้อย ลักษณะน่าเกรงขาม ถามไถ่เรื่องราวกับเธอ และชายชราคนนั้นบอกให้หญิงคนนั้นกลับไปยังหมู่บ้านและพับกังหันลมกระดาษให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ และเสียบไว้หน้าหมู่บ้าน ต่อมาโจรสลัดก็ยกพลผ่านหมู่บ้านนั้นไป ไม่มีการปล้นสะดม ชาวบ้านจึงเชื่อกันว่า ชายชราคนนั้นคือ นายพลแชกง และหมู่บ้านนั้นต่อมา ก็ตั้งวัดกังหันลมนี้เอง ตำนานการเป็นนายพลของท่านแชกง เกี่ยวเนื่องมาถึงความเชื่อเมื่อ ๓๐๐ กว่าปีที่แล้ว เดิมทีวัดนี้เป็นวัดเล็ก ๆ เป็นวัดที่เก่าแก่และอนุรักษ์โบราณสถานซึ่งอยู่ทางด้านหลังของเรือนใหม่ วัดเรือนใหม่สร้างเสร็จในปี ๑๙๙๓ บนเนื้อที่ ๕๐,๐๐๐ ตารางฟุต ในธรรมเนียมการไหว้เทพเจ้าองค์นี้ นั่นคือ เมื่อเข้าไปในศาล (ห้ามถ่ายรูปทุกแบบ) และยืนอยู่เบื้องหน้ารูปปั้นขนาดมหึมาของท่านแชกงแล้ว ต้องอธิษฐานขอพรและมองหน้าท่านอย่างมุ่งมั่น จากนั้น จึงไปทำพิธี "หมุนกังหันแห่งโชคชะตา" โดยหลักการที่ถูกบอกต่อ คือ "มือซ้ายหมุนด้านซ้ายไปขวา ถ้าชีวิตในปีที่ผ่านมาไม่ดี ส่วนถ้าดีอยู่แล้วก็ให้หมุนกังหันกลับจากขวาไปซ้าย เมื่อหมุนกังหันเสร็จ แล้ว ต้องไปลั่นกลองที่อยู่ด้านหลัง ๘ - ๙ ครั้ง เพื่อเป็นการบอกกล่าวกับเทพเจ้าว่ามีคนมาเคารพบูชา การลั่นกลอง เป็นธรรมเนียมรับต่อมาจากนักรบ ที่จะลั่นกลองรบเมื่อประสบชัยชนะหลังออกศึกนั่นเอง

หมู่บ้านชาวประมงเหล่อยู่หม่น (Lei Yue Mun) ตั้งอยู่บนฝั่งเกาลูน เป็นหมู่บ้านเก่าแก่ ซึ่งในอดีตมีชื่อเสียงด้านการจับปลา โดยมีวัฒนธรรมการกินอาหารสดที่น่าสนใจ กล่าวคือ อาหารสด หมายถึงของที่ยังว่ายน้ำอยู่ ไม่ใช่ของที่เอามาวางอยู่บนน้ำแข็งเหมือนบ้านเรา

วัดเจ้าแม่กวนอิม ตั้งอยู่ริมหาด “อ่าวรีพัลเบย์” (REPULSE BAY) เป็นสถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ที่เมืองเจ้าแม่กวนอิม และ เจ้าแม่ทับทิม ซึ่งศาสนิกชนมีความเลื่อมใสศรัทธาต่างเดินทางเข้าขอพรเพื่อความเป็นสิริมงคล และมีเทพเจ้าแห่งโชคลาภที่มีชื่อเสียงว่าใครได้มาสัมผัสท่านจะได้รับเงินทองกลับบ้าน การสักการะองค์พระโพธิสัตว์กวนอิมองค์ใหญ่ ให้ยืนในกระเบื่องสีแดงตำแหน่งด้านหน้าองค์ท่าน ซึ่งเชื่อว่าเป็นตำแหน่งที่จะเห็นองค์ท่านชัดที่สุด แล้วตั้งจิตอธิษฐานสวดบทขอพรจากท่าน ซึ่งในการขอพรอันศักดิ์สิทธิ์จะนำผลไม่ไปสักการะพร้อมถวายสร้อยไข่มุกนำไปแขวนไว้ตรงฐานด้านล่างขององค์ท่าน

เขตบริหารพิเศษมาเก๊า เป็นเขตปกครองพิเศษของจีน (Special Administrative Region: SAR) ภายใต้ระบบการปกครองแบบหนึ่งประเทศสองระบบ โดยมีรัฐธรรมนูญ หรือ Basic Law เป็นกฎหมายแม่บทของมาเก๊า สารสำคัญของ Basic Law คือ ให้มาเก๊ามีอิสระในการปกครองตนเองในระดับสูง (high degree of autonomy) ยกเว้นด้านการทหารและการต่างประเทศ สามารถพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่นได้ และเป็นเขตศุลกากรอิสระ (separate customs area) กล่าวได้ว่า มีอิสระในการจัดการกิจการภายใน ทั้งการบริหาร การศาล ด้านกฎหมาย และเศรษฐกิจ เป็นระยะเวลา ๕๐ ปี (สิ้นสุดปี พ.ศ. ๒๕๙๒) โดยที่การดำเนินการดังกล่าวจะต้องไม่นำไปสู่การแบ่งแยกดินแดน มาเก๊ามีระบบเศรษฐกิจเสรี รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจกาสิโน การท่องเที่ยว และภาคบริการเป็นหลัก ปัจจุบัน มาเก๊ามีคาสิโนประมาณ ๓๓ แห่ง มีรายได้ในปี ๒๕๕๔ (ม.ค.) มูลค่า ๑๘๖,๖๙๐ ล้านปาทาคา

วัดเจ้าแม่อาม่า หรือ ศาลเจ้าแม่ทับทิม เป็นมรดกโลกของมาเก๊าที่ได้ขึ้นทะเบียนโดยองค์การ **Unesco** ตั้งอยู่บริเวณเขาบาบาร์รา สร้างขึ้นเพื่อเป็นการถวายสักการะแก่อาม่า องค์เทพธิดาแห่งท้องทะเล โดยมีตำนานเล่าว่ามีหญิงสาวชื่อ 'หลิงม่า' เป็นชาวฟูเจี้ยน ต้องการข้ามฝั่งมายังคาบสมุทรเจ้าเหมิน จึงขอโดยสารมากับเรือประมงลำเล็กลำหนึ่ง แต่ระหว่างที่เรือล่องอยู่ก็กลับมีพายุเกิดขึ้นทำให้เรือลำอื่นๆ อับปางลง แต่ด้วยปาฏิหาริย์ทำให้เรือของหลิงม่าเดินทางมาถึงฝั่งได้อย่างปลอดภัย แต่เมื่อก้าวเท้าขึ้นบนฝั่ง เรือกลับลอยขึ้นไปบนฟ้าและหายลับไป ชาวประมงเชื่อว่าเธอเป็นธิดาแห่งท้องทะเล และนับแต่นั้น ดินแดนแห่งนี้ก็ได้รับการขนานนามว่า 'อ่าวของอาม่า' โดยภายในวัดอามามีก้อนหินขนาดใหญ่ซึ่งแกะสลักเป็นรูปเรือสำเภาโบราณ เพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงว่าเป็นจุดที่เจ้าแม่อามาย่างเท้าก้าวขึ้นสู่ผืนดินมาเก๊า ภายในมีก้อนหินขนาดใหญ่ ซึ่งแกะสลักเป็นรูปเรือสำเภาโบราณ เพื่อเป็นสัญลักษณ์แสดงว่า เป็นจุดที่เจ้าแม่อามาย่างเท้าก้าวขึ้นสู่ผืนดินมาเก๊า บริเวณหน้าวัดมีรูปปั้นสิงโตหินอยู่ ๒ ตัว เชื่อกันว่าหากใครได้หมนลูกแก้ว ที่อยู่ในปากสิงโตไปทางขวา ๓ ครั้ง พร้อมตั้งจิตอธิษฐานแล้วจะสมหวังในสิ่งที่ปรารถนา

โบสถ์เซนต์ปอล (St. Paul Cathedral) สัญลักษณ์ประจำเมืองมาเก๊า สร้างขึ้นในต้นศตวรรษที่ ๑๗ นับเป็นสถานที่ซึ่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และเป็นสัญลักษณ์ประจำเมืองมาเก๊า โบสถ์แห่งนี้เคยเป็นโรงเรียนสอนศาสนาแห่งแรกของชาวตะวันตกในดินแดนตะวันออกไกล และใช้เป็นค่ายทหารต่อมาในปี ค.ศ. ๑๘๓๕ ได้เกิดไฟไหม้เสียหายเกือบหมดคงเหลือไว้แต่เพียงด้านหน้าของตึกที่มีรายละเอียดของสถาปัตยกรรม ส่วนของบันไดทางขึ้นและบางส่วนของกำแพงและได้ถูกทิ้งไว้หลังเกิดไฟไหม้ จนถึงปี ค.ศ. ๑๙๙๑ ได้มีการบูรณะซ่อมแซมจัดสร้างบริเวณด้านหลังของซากประตูโบสถ์ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ทางศาสนา ซึ่งเป็นสถานที่ที่มีความสวยงามเป็นมรดกทางประวัติศาสตร์ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ไปเยี่ยมชมสัมผัสเสน่ห์ความเป็นยุโรปท่ามกลางบรรยากาศเอเชียได้เป็นอย่างดี

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ

ตามที่คณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้เดินทางไปศึกษาดูงานด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ณ เขตบริหารพิเศษฮ่องกง และเขตบริหารพิเศษมาเก๊า โดยได้รวบรวมข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ ดังนี้

๑. ตามที่คณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้เดินทางไปรับฟังข้อมูลข้อคิดเห็นแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างแดน ณ วัดฮ่องกงอัมมาราม ได้พบว่าแม้วัดจะอยู่ห่างไกลจากตัวเมืองแต่มิได้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเดินทางมาทำบุญที่วัดของประชาชนที่มีความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา ส่วนวัดที่สร้างที่เขตบริหารพิเศษฮ่องกงต้องก่อตั้งในรูปแบบบริษัทและแสดงบัญชีทางการเงินให้กับรัฐเหมือนกับบริษัทเอกชนทั่วไป นอกจากนั้นพระสงฆ์ที่เดินทางไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศยังไม่ได้รับค่านิตยภัต นั้น

คณะกรรมการธิการพร้อมให้การสนับสนุนผลักดันนิตยภัตสำหรับพระสงฆ์ที่เดินทางไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ โดยเสนอขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาดูแลดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่พระสงฆ์ในต่างประเทศ

๒. ตามที่คณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้เดินทางไปศึกษาดูงานการบริหารจัดการงานด้านการศาสนา วิถีชีวิตชุมชน และวัฒนธรรมความเชื่อทางด้านศาสนาในสถานที่สำคัญหลายแห่งที่มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจควรค่าแก่การศึกษา และได้พบว่าผู้บริหาร เขตบริหารพิเศษฮ่องกง และเขตบริหารพิเศษมาเก๊า ได้ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์โบราณสถานต่าง ๆ อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และมีการปรับปรุงบูรณะตลอดเวลา รวมถึงมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อนำรายได้กลับสู่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ นอกจากนั้นยังมีการสร้างสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักท่องเที่ยวกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง

คณะกรรมการธิการเห็นว่าประเทศไทยควรมีการอนุรักษ์ บูรณะโบราณสถานให้คงอยู่ในสภาพสมบูรณ์แบบ และสร้างแหล่งท่องเที่ยวในสถานที่แห่งใหม่โดยเน้นเอกลักษณ์ความเป็นชาติไทย รวมถึงควรมีการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เป็นตัวนำเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ

๓. เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันเสาร์ที่ ๒๐ - วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕

ผลการศึกษาดูงาน

สาธารณรัฐอินเดีย

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม นำโดยนายสันตศรัณย์ จรุงฤกษ์ งามพิเชษฐ์ ได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐอินเดีย ระหว่างวันเสาร์ที่ ๒๐ - วันพุธที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เข้ากราบนมัสการเจ้าอาวาสวัดไตรรัตนาราม ณ เมืองนาคปุรี เพื่อรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็นแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและการบริหารงานคณะสงฆ์ไทยในต่างประเทศ

๒. เข้าร่วมงานพิธีฉลองพุทธชยันตี ถวายพระพุทธรูป ถวายภัตตาหารเพล ออกโรงทาน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์แนวคิดการเผยแผ่พระพุทธศาสนา โดยเฉพาะการเข้าร่วมพิธีสาธยาย พระไตรปิฎกนำโดยพระสงฆ์ไทยและนักศึกษาไทยที่ไปศึกษา ณ มหาวิทยาลัยในอินเดีย เพื่อรำลึกถึง ดร.เอ็ม เบ็ดการ์ ผู้นำชาวพุทธใหม่

๓. ศึกษาดูงานการบริหารจัดการโบราณสถาน โบราณวัตถุ และสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ เพื่อหาแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนการอนุรักษ์มรดกศิลปวัฒนธรรมไทยให้ทัดเทียมนานาชาติ

๔. กระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โดยนำศาสนาเป็นจุดเชื่อมโยงการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

การเดินทางไปปฏิบัติภารกิจครั้งนี้ คณะกรรมการเห็นว่าประเทศไทยกับสาธารณรัฐอินเดีย มีศาสนา ลัทธิความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านพระพุทธศาสนาที่มีความสัมพันธ์ผูกพันกันมาอย่างช้านาน ในการนี้ หากได้ศึกษาประวัติความเป็นมาในปีพุทธศักราช ๒๕๕๕ สาธารณรัฐอินเดียได้จัดงานฉลองพุทธชยันตี โดยเชิญประเทศที่นับถือศาสนาพุทธรวมทั้งประเทศไทยไปร่วมฉลอง และสร้างวัดที่เมืองคยา ซึ่งรัฐบาลไทยได้ให้การสนับสนุนจัดสร้างวัดไทยเมืองคยา รัฐพิหาร ในปีพุทธศักราช ๒๕๐๑ ซึ่งเป็นวัดทางการไทยแห่งแรกในอินเดียและในต่างประเทศ นับเป็นเวลากว่า ๕๐ ปี คณะพระธรรมทูตไทยสายอินเดียได้ปฏิบัติหน้าที่ในการทำนุบำรุงและเผยแผ่พระพุทธศาสนาในอินเดีย และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างคณะสงฆ์ไทยและคณะสงฆ์นานาชาติในอินเดีย โดยพระเทพโพธิวิเทศ (ทองยอด ฐิริปัญโญ) หัวหน้าพระธรรมทูต ได้บริหารจัดการและพัฒนาวัดไทยพุทธคยา จนเป็นศาสนสถานต้นแบบด้านสถาปัตยกรรมไทยที่มีความสวยงาม ซึ่งในแต่ละปีจะมีผู้จาริกแสวงบุญจากทั่วโลกมาเยี่ยมเป็นจำนวนมาก

การเผยแผ่พระพุทธศาสนาวัดไทยในสาธารณรัฐอินเดีย ได้มีการดำเนินการในเรื่องการจัดอุปสมบทและบรรพชา การศึกษาพระปริยัติธรรม และการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณร ตลอดจนการปกครองดูแลคณะสงฆ์ แม่ชีและเจ้าหน้าที่ของวัดที่พำนักอยู่วัด นอกจากนี้ยังมีการกิจกรรมถึงการต้อนรับ จัดที่พัก อาหาร และการรักษาพยาบาลให้แก่พระภิกษุสามเณร พุทธศาสนิกชนชาวไทยที่เดินทางไปแสวงบุญ ตลอดจนระยะเวลาการดำเนินงานที่ผ่านมาอย่างเข้มแข็งของพระธรรมทูตไทยสายอินเดีย ทำให้เกิดวัดสาขาอีกมากมาย อาทิ วัดไทยกุสินาราเฉลิมราชย์ วัดไทยสิริราชคฤห์ วัดไทยนาลันทา วัดไทยไวสาตี วัดไทยเซตวัน เป็นต้น

สำหรับวัดไทยกุสินาราเฉลิมราชย์ซึ่งตั้งอยู่ที่เมืองกุสินารา รัฐอุตตรประเทศ สาธารณรัฐอินเดีย ซึ่งมีพระราชรัตนรังษี (วีรยุทธ์ วีรยุทธ) เป็นรองหัวหน้าพระธรรมทูต เป็นประธานสงฆ์วัดไทยกุสินาราเฉลิมราชย์ ได้สร้างขึ้นในปีพุทธศักราช ๒๕๓๗ ด้วยแรงศรัทธาของคณะสงฆ์ไทย คณะพุทธบริษัทชาวไทย และชาวพุทธในอินเดีย เพื่อเป็นการฟื้นฟูพุทธศาสนาคืนสู่มาตุภูมิ และเฉลิมพระเกียรติถวายเป็นพระราชกุศลแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติ ๕๐ ปี และในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา ซึ่งเป็นวัดต้นแบบการมีสถานพยาบาลกุสินาราคลินิกอยู่ในวัด เพื่อรักษาชาวอินเดียทั่วไปและผู้แสวงบุญ

ปัจจุบันรัฐบาลอินเดียให้ความสำคัญกับพุทธศาสนามากขึ้น โดยมีบุคคลต่าง ๆ ในวงราชการและการเมืองที่นับถือศาสนาพุทธ และได้มีการจัดทำโครงการฟื้นฟูมหาวิทยาลัยนาลันทาให้กลับมาเป็นมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาที่ยิ่งใหญ่ดังเช่นในอดีต รวมทั้งยังได้ทำโครงการพัฒนารัฐพิหารซึ่งเป็นดินแดนต้นกำเนิดพุทธศาสนาให้มีความเจริญทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต

ในการนี้ คณะกรรมการธิการขอเสนอรายงานการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณอินเดีย โดยสรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

คณะกรรมการธิการเดินทางเข้าเยี่ยมคารวะเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงนิวเดลี (นายพิศาล มาณวพัฒน์) เพื่อรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็นแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม โดยเฉพาะงานด้านพุทธศาสนาในส่วนของการบูรณปฏิสังขรณ์เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนควรจะพิจารณาด้วยความรอบคอบ การที่จะเข้าไปดำเนินการใด ๆ พุทธศาสนิกชนชาวไทยควรจะได้มีการปรึกษารัฐบาล และคนในท้องถิ่นก่อน

คณะกรรมการการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ กรุงนิวเดลี เมืองหลวงของสาธารณรัฐอินเดีย ซึ่งมีประวัติความเป็นมา อังกฤษได้มีการออกแบบผังเมืองที่มีความทันสมัย และสวยงาม มีอาคารรัฐสภา หรือ “โลกยสภา” เป็นสถานที่ราชการรูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีความสง่างาม

คณะกรรมการการเดินทางไปเมืองอัครา รัฐอุตตรประเทศ ตั้งอยู่ทางตอนเหนือของอินเดีย มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจสมควรศึกษาเป็นอย่างยิ่ง โดยเป็นเมืองที่มีประชากรมากที่สุดในรัฐอุตตรประเทศ ซึ่งอดีตเคยเป็นศูนย์กลางการปกครองของอินเดียสมัยราชวงศ์โมกุล มีสถานที่สำคัญและมีชื่อเสียงระดับโลก ได้แก่ ทักษมาฮาล ป้อมอัคราฟอर्ट และเมืองฟาเตปัวร์ ลีครี

“ทัชมาฮาล” ซึ่งเป็น ๑ ใน ๗ สิ่งมหัศจรรย์ของโลก ที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสถานที่แห่งนี้ คนทั่วไปต่างรู้กันว่าเป็นอนุสรณ์แห่งความรักที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของจักรพรรดิชาห์จาฮาน กษัตริย์องค์ที่ ๔ แห่งราชวงศ์โมกุล (mughal empire india) ที่ปกครองอินเดียในช่วงศตวรรษที่ ๑๖ จนถึงช่วงกลางศตวรรษที่ ๑๙ พระองค์ทรงได้พบกับบุตรสาว อรชัมมัท ฟานู เพคุม บุตรสาวของรัฐมนตรี

เมื่ออายุ ๑๔ พรรษา และหลงรักนางตั้งแต่แรกเจอต่อกันไปอีก ๕ ปี พระองค์และอรชุนันท์ พานู เพศุมก็ได้อภิเษกสมรสกันในปี พ.ศ.๒๑๕๕ นับตั้งแต่นั้นมาทั้ง ๒ ก็ไม่เคยอยู่ห่างกันอีกเลย

ตลอดระยะที่อยู่ร่วมกันพระมเหสี หรือนามที่พระเจ้าชาร์จาฮาน ตั้งให้ว่า “มูมตซ์ มาฮาล” อันแปลว่าอัญมณีแห่งราชวังเป็นภรรยาที่สุตแสนประเสริฐทั้งติดตามพระเจ้าชาร์จาฮานไปออกรบช่วยงานราชการ คอยให้คำปรึกษาและให้กำลังใจ อีกทั้งยังมีความเมตตาช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากเสมอทั้งหมดนั้นทำให้กษัตริย์ชาร์จาฮานทรงประทับใจและรักพระมเหสีอย่างที่สุด

หลังจากที่ครองคู่กันมาเป็นเวลา ๑๘ ปี มูมตซ์ มาฮาลได้ให้กำเนิดทายาทองค์ที่ ๑๔ พระนางได้สิ้นพระชนม์ในอ้อมกอดของพระเจ้าชาร์จาฮาน นำมาซึ่งความเศร้าโศกเสียใจอย่างมากมายมหาศาล พระองค์ทรงหมกมุ่นอยู่ในความทุกข์เศร้าโศกเสียใจตลอดเวลาไม่ทรงยิ้มไม่ทรงหัวเราะใด ๆ ปล่อยพระวรกายจนผมที่ดำกลายเป็นสีขาวทั้งศีรษะ ในทุกวันพระองค์จะทรงนั่งชามขาวไปนั่งรำพันถึงพระมเหสีของพระองค์ข้างหลุมศพอย่างกับคนเสียสติ ด้วยความเศร้าโศกอย่างหาที่สุดไม่ได้พระองค์จึงทรงสร้างอนุสรณ์แห่งความรักของพระองค์กับพระมเหสี โดยทรงเลือกทำเลที่ดีที่สุดในบริเวณริมโค้งแม่น้ำยมนาเป็นที่ตั้งของอนุสรณ์แห่งรัก และพระองค์ก็ทรงทุ่มเทเวลาทั้งหมดในการวางแผนเขียนแปลนก่อสร้างด้วยพระองค์เอง และทรงจ้างสถาปนิกและช่างชาวอาหรับที่มีฝีมือมากมายเพื่อระดมสติปัญญาและกำลังในการก่อสร้างอนุสรณ์แห่งนี้ให้สำเร็จ

ป้อมอัคราฟอर्ट หรือพระราชวังอัครา ก่อสร้างมาตั้งแต่ ค.ศ.๑๐๘๐ แล้ว ต่อมาจักรวรรดิอักบาร์ได้ทำการปฏิสังขรณ์และตกแต่งใหม่ด้วยหินทรายและศิลาสีแดง ลักษณะของป้อมเป็นรูปโค้งครึ่งวงกลมขนาดใหญ่ตั้งอยู่บนโค้งแม่น้ำยมุนา ซึ่งถือเป็นมุมที่มองเห็นทัชมาฮาลสวยที่สุด

อาคารส่วนใหญ่สร้างในสมัยจักรวรรดิอักบาร์ ผู้ซึ่งสถาปนาเมืองอัคราเป็นราชธานี ศิลปะของป้อมอัครามีความสวยงามประณีตผสมกันทั้งแบบพุทธ แบบฮินดู แบบเปอร์เซีย ส่วนพระตำหนักของพระเจ้าชาห์จาฮานนั้นสร้างด้วยหินอ่อนทั้งหลังอยู่ด้านหลังอยู่ด้านหน้าของแม่น้ำยมุนา เพื่อให้มองเห็นทัชมาฮาลได้ตลอดเวลาตามตำนานที่เล่ามา

สถูปติกะณุมิ เป็นสถานที่ชาวพุทธควรจดจำและยกย่อง ดร. เอ็มเบตการ์ หรือชื่อเต็มคือ บาบาสาheb พิมเร รามจิ เอ็มเบตการ์ เป็นบุคคลที่ได้สร้างคุณูปการอย่างใหญ่หลวง หากได้ศึกษาชีวประวัติที่ผ่านมาท่านเกิดในวรรณะศูทร (วรรณะจันทาลที่ยากจนที่สุด) เกิดในหมู่บ้านคนอหิศูทร เมืองนาคปूर รัฐมหาราษฏร์ ทางตอนกลางของอินเดีย พวกเขาได้รับความเดือดร้อนจากการถูกเหยียดหยามของพวกพราหมณ์และทางเศรษฐกิจ แม้จะยากจนขนาดไหนแต่บิดาก็พยายามส่งเสียบุตรชายให้ได้เรียนจนจบประถม ๖ เมื่อจบแล้วบิดาก็ไม่มีปัญญาส่งต่ออีก เมื่อทางมหาราชาแห่งบาโรดาทราบจึงสนับสนุนให้ศึกษาต่อจนจบปริญญาตรี ในช่วงที่เรียนได้รับการรังเกียจจากเด็กวรรณะสูงอย่างหนัก แต่โชคดีเป็นของเอ็มเบตการ์ ได้มีพราหมณ์ใจบุญคนหนึ่งทนเห็นความลำบากของเขาไม่ไหว จึงให้ใช้นามสกุลซึ่งเป็นวรรณะพราหมณ์ว่า เอ็มเบตการ์

หลังจากเรียนจนปริญญาตรีแล้วเขาได้พยายามหาทุนเรียนต่ออีกครั้งและโชคดีเป็นของเขา มีผู้ใจบุญมอบทุนการศึกษาในระดับปริญญาโท เมื่อสำเร็จแล้วก็พยายามจนได้ไปศึกษาต่อปริญญาเอก สาขาปรัชญา และกฎหมายที่มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย อเมริกา เมื่อจบแล้วกลับอินเดียมาเป็น ทนายความช่วยเหลือคนวรรณะศุทฺรจนมีชื่อเสียงโด่งดัง จึงตั้งพรรคการเมืองและลงเลือกตั้ง ส.ส. สุดท้ายได้รับการเลือกตั้งพร้อมด้วยสมาชิกหลายท่าน

ในกาลต่อมาเมื่ออินเดียได้เอกราช เนห์รู ได้ตั้งรัฐบาลขึ้นและเชิญพรรคของเขาเข้าร่วมรัฐบาล และได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญของประเทศ และทำการปฏิรูป สังคม โดยห้ามคนในสังคมอินเดียยึดถือวรรณะ ให้ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ไม่ให้มีศาสนาประจำชาติ เพราะถ้ามีศาสนาฮินดูคงเป็นศาสนาประจำชาติ คนวรรณะต่ำก็ยิ่งลำบากมากขึ้น ในบทบัญญัติห้าม กระทำพิธีกรรมอื่นใดที่เป็นผลเสียต่อแม่น้ำลำคลองหรือธรรมชาติ เพราะชาวฮินดูนิยมโยนศพคนตายลง ตามแม่น้ำลำคลอง เช่น คงคา ยมุนา เป็นต้น แม้จะโดนต่อต้านอย่างหนัก แต่เหตุผลของเขาเป็นสากลที่ ผู้มีการศึกษายอมรับ

สุดท้ายรัฐธรรมนูญผ่านเขาจึงได้ชื่อว่า "บิดาแห่งรัฐธรรมนูญอินเดีย" เพราะเหตุที่โดน เปียดเบียนอย่างหนักจากฮินดู สุดท้ายจึงได้ตัดสินใจเปลี่ยนศาสนา เมื่อพ.ศ.๒๔๙๙ ก่อนหน้านั้นได้มีผู้นำ หลายศาสนาส่งจดหมายมาเชิญให้นับถือศาสนาของตน เช่น อิสลาม ซิกข์ คริสเตียน โซโรอัสเตอร์ เป็นต้น แต่ไม่ตอบรับศาสนาใด ความจริงเมื่อสมัยที่เขาเป็นนักศึกษาอยู่นั้น เขาได้ศึกษาทุกศาสนา รวมทั้ง พุทธศาสนาด้วย แต่สุดท้ายก็เกิดความซาบซึ้งในพุทธศาสนา แต่ก็ไม่ได้ประกาศให้ผู้ใดทราบ

จนกระทั่งเมื่อรัฐบาลอินเดียจัดฉลองพุทธชยันตี เขาจึงได้ชักชวนคนวรรณะจัณฑาลราว ๕๐๐,๐๐๐ คน ปฏิญาณตนเอง เป็นพุทธมามกะ ณ เมืองนาคปูร์ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๐๐ (ตรงกับ พ.ศ.๒๔๙๙ ของไทย) เป็นอันว่าพุทธศาสนกลับบ้างมาตุภูมิอีกครั้ง ผู้ที่สาบานตัวเป็นชาวพุทธ ได้กล่าว คำปฏิญาณตน ๒๒ ข้อ ได้แก่

๑. ข้าพเจ้าจะไม่บูชาพระพรหม พระศิวะ พระวิษณุต่อไป
๒. ข้าพเจ้าจะไม่เชื่อว่าพระรามและพระกฤษณะเป็นพระเจ้า ข้าพเจ้าจะไม่เคารพต่อไป
๓. ข้าพเจ้าจะไม่เคารพบูชาเทวดาทั้งหลายของศาสนาฮินดูต่อไป
๔. ข้าพเจ้าจะไม่เชื่อลัทธิอวตารต่อไป
๕. ข้าพเจ้าจะไม่เชื่อว่า พระพุทธเจ้าอวตารมาของพระวิษณุ การเชื่อเช่นนั้นก็คือคนบ้า
๖. ข้าพเจ้าจะไม่ทำพิธีสารท และบิณฑบาต (แบบฮินดูต่อไป)
๗. ข้าพเจ้าจะไม่ทำสิ่งที่ขัดต่อคำสอนของพระพุทธเจ้า
๘. ข้าพเจ้าจะไม่เชิญพราหมณ์มาทำพิธีทุกอย่างต่อไป
๙. ข้าพเจ้าเชื่อว่าทุกคนที่เกิดมาในโลกนี้มีศักดิ์ศรีและฐานะเสมอกัน
๑๐. ข้าพเจ้าจะต่อสู้เพื่อความมีสิทธิเสรีภาพเสมอ
๑๑. ข้าพเจ้าจะปฏิบัติมรรคมงคล ๘ โดยครบถ้วน
๑๒. ข้าพเจ้าจะบำเพ็ญบารมี ๑๐ ทศให้ครบถ้วน
๑๓. ข้าพเจ้าจะแผ่เมตตาแก่มนุษย์และสัตว์ทุกจำพวก
๑๔. ข้าพเจ้าจะไม่ลักขโมยคนอื่น
๑๕. ข้าพเจ้าจะไม่ประพฤติผิดในกาม
๑๖. ข้าพเจ้าจะไม่พูดปด

๑๗. ข้าพเจ้าจะไม่ดื่มสุรา

๑๘. ข้าพเจ้าจะบำเพ็ญตนในฉันทศีล ภาวนา

๑๙. ข้าพเจ้าจะเลิกนับถือศาสนาฮินดู ที่ทำให้สังคมเลวทราม แบ่งชั้นวรรณะ

๒๐. ข้าพเจ้าเชื่อว่าพุทธศาสนาเท่านั้นเป็นศาสนาที่แท้จริง

๒๑. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการที่ข้าพเจ้าหันมานับถือพุทธศาสนานั้นเป็นการเกิดใหม่ที่แท้จริง

๒๒. ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป ข้าพเจ้าจะปฏิบัติตามคำสอนของพุทธศาสนาอย่างเคร่งครัด

หลังจากปฏิญาณตนเป็นพุทธมามกะแล้ว เขากล่าวว่า "ข้าพเจ้าเกิดมาจากตระกูลที่นับถือศาสนาฮินดู แต่ข้าพเจ้าจะขอตายในฐานะพุทธศาสนิกชน" เมื่อนักหนังสือพิมพ์ถามเหตุผลในการนับถือศาสนาพุทธเขากล่าวว่า "เพราะการกระทำอันป่าเถื่อนของชาวฮินดู ที่มีต่อวรรณะหรือจัณฑาลเช่นเรามากกว่า ๒๐๐๐ ปี"พร้อมกันนั้นท่านกล่าวต่อว่า "พอเราเกิดมาก็ถูกตราหน้าว่าเป็นวรรณะหรือจัณฑาลซึ่งมีค่าต่ำกว่าสุนัข อะไรจะดีเท่ากับการผล่ออกจากลัทธิป่าเถื่อน ปลีกตัวจากมมมีตมาหามุมสว่าง พุทธศาสนาได้อำนวยสุขให้ทุกคนโดยไม่เลือกหน้า โดยไม่เลือกกว่าเป็นวรรณะกษัตริย์ พราหมณ์ แพศย์ ศูทร

หลังจากประกาศตนเป็นพุทธมามกะได้ ๓ เดือน ดร.บาบา สาเหบ เอ็มเบดการ์ ถึงแก่มรณกรรมเมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๐ (ตรงกับพ.ศ. ๒๔๙๙ ของไทย) สร้างความยุ่งเหยิงให้แก่คนวรรณะต่ำเป็นอย่างยิ่ง เพราะได้นำทางพวกเขาเดินยังไม่ถึงจุดหมายก็พาลสะดุดเสียก่อนเหมือนเรือขาดหางเสือ

อินเดียก่อนได้รับเอกราชมีชาวพุทธไม่ถึงแสนคน จนในปัจจุบันมีประมาณสิบล้านคนเศษ เป็นเพราะผลพวงของการปฏิญาณตนเป็นชาวพุทธของ ดร. เอ็มเบดการ์ ส่วนสถานการณ์พุทธศาสนาในปัจจุบันเหมือนคนที่ฟันไขยังไม่สมบูรณ์ยังต้องการแรงพยุงเกื้อหนุนจากชาวพุทธทั่วโลก เพื่อให้พวกเขามีความภูมิใจในศาสนาของเขาเพราะส่วนมากเป็นคนวรรณะต่ำที่ถือตามดร.เอ็มเบดการ์ บิดาผู้นำชาวพุทธยุคปัจจุบัน

คณะกรรมการการเดินทางเข้าร่วมงานพิธีทอดผ้าป่า ถวายภัตตาหารเพล ออกโรงทาน และถวายพระพุทธรูปปางนาคปรก “พระพุทธร่มขวัญสันตศรัทธาจารย์อุบลราชบาบามีเลิศ” ณ วัดรัตนวิหาร เมืองนาคปุรีโดยมีพระธรรมทูตไทย และพุทธศาสนิกชนชาวอินเดีย เดินทางเข้าร่วมงานจำนวนมาก

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรนำพุทธศาสนาเป็นจุดเชื่อมโยงการสร้างความรัก ความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างประชาชนของสองประเทศ
๒. ควรนำพุทธศาสนาเป็นแนวทางการสร้างสันติภาพ มิตรภาพและภราดรภาพที่ดีให้เกิดต่อสองประเทศ
๓. เป็นการสืบทอด อุปถัมภ์ ส่งเสริมพระพุทธศาสนาในการสร้างศาสนทายาทและแลกเปลี่ยนพบปะระหว่างชาวพุทธนานาชาติ

๔. การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันอังคารที่ ๙ – วันอาทิตย์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ผลการศึกษาดูงาน

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม นำโดยนายสันตศัณย์ จรุงญู งามพิเชษฐ์ ประธานคณะกรรมการ พร้อมคณะ ได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันอังคารที่ ๙ – วันอาทิตย์ที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อรับทราบข้อมูลปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ในประเทศญี่ปุ่น พร้อมทั้งถวายเครื่องไทยธรรม และจตุปัจจัยในการส่งเสริมกิจการวัด

๒. เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแนวทางการอุปถัมภ์ ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารจัดการ งานด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในประเทศญี่ปุ่น

๓. เพื่อรับทราบข้อมูลการเผยแผ่พระพุทธศาสนาสายเถรวาทในประเทศญี่ปุ่น พร้อมทั้งถวายเครื่องไทยธรรมและจตุปัจจัยในการส่งเสริมกิจการวัด

ในการนี้ คณะกรรมการขอเสนอรายงานการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น โดยสรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

วัดพระธรรมกายโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นมีสัมพันธ์ไมตรีที่ดีต่อกันโดยมีพระพุทธศาสนาเป็นจุดเชื่อมโยงการสร้างความสัมพันธ์มานับตั้งแต่ครั้งที่มีพระภิกษุซึ่งเป็นตัวแทนของพระเดชพระคุณ พระราชภาวนาวิสุทธิ (หลวงพ่อดัมมชโย) จากวัดพระธรรมกาย ได้เดินทางมาประเทศญี่ปุ่นเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ การเดินทางมาในครั้งนี้พระเดชพระคุณพระภาวนาวิริยะคุณ (หลวงพ่อดัตตชีโว) รองเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย และพระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย ได้เดินทางมาประกอบพิธีถวายพระพุทธรูปแด่ “วัดโคคุไทจิ” จังหวัดอิโรชิม่า โดยมี “ท่านเจ้าอาวาส พุคุฮะระ เทลิเกน” เป็นผู้รับมอบในครั้งนั้น

ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๓๔ พระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ ได้รับมอบหมายจากพระเดชพระคุณพระราชภาวนาวิสุทธิ (หลวงพ่อธัมมชโย) ให้เดินทางมาศึกษาต่อประเทศญี่ปุ่น ณ มหาวิทยาลัยโตเกียว ในระดับปริญญาโท โดยศึกษาวิจัยด้านพระพุทธศาสนายุคดั้งเดิม ซึ่งในขณะนั้นเองก็ได้เข้าหอพักนักศึกษานานาชาติชื่อว่า “โซชิเกยะ” เขตเซตะกะยะ เป็นที่พักและใช้ในการจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ต่อมาเนื่องจากทางหอพักไม่สะดวกในการจัดกิจกรรมจึงได้ย้ายมาจัดที่ห้องอาหารลานไทย ซึ่งเป็นร้านอาหารของชาวไทยที่ได้มาปฏิบัติธรรมกับพระอาจารย์อยู่เป็นประจำ การจัดปฏิบัติธรรมทั้ง ๒ ที่นี้มีทั้งกลุ่มนักเรียนไทย แม่บ้านที่เป็นชาวไทยในญี่ปุ่น และชาวญี่ปุ่นจำนวนไม่น้อยที่ได้เข้าร่วมปฏิบัติธรรมทุกวันอาทิตย์เป็นประจำทุกต้นเดือน ซึ่งในขณะนั้นมีพระมหาสมชาย ฐานวุฑโฒ อยู่เป็นพระอาจารย์เพียงรูปเดียวเท่านั้น ในช่วงปีพ.ศ. ๒๕๓๗ – ๒๕๓๘ พระอาจารย์ท่านเทศน์สอนและแจ้งข่าวบุญเพื่อหาทุนทรัพย์ใช้ในการจัดหาสถานที่ปฏิบัติธรรมที่มีขนาดใหญ่กว่าเดิมมาโดยตลอด

ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๙ ได้มีพระภิกษุเดินทางมาอยู่จำพรรษาเพิ่มอีก ๓ รูป และได้เช่าอาคารอิเดะโคะโอะโปะ(Ide corporation) เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดปฏิบัติธรรมและเป็นที่พักของคณะพระภิกษุและอุบาสกอุบาสิกา ซึ่งอยู่ที่ คิตะคุ อะคะบะเนะ ในจังหวัดโตเกียว และได้ทำการเปิดใช้งานเป็นครั้งแรกเมื่อวันอาทิตย์ต้นเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๙ นับเป็นจุดเริ่มต้นครั้งแรกของการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติธรรมในประเทศญี่ปุ่นแห่งแรกซึ่งเป็นที่ที่สามารถรองรับสาธุชนได้มากขึ้น และได้มีการจัดสอนธรรมะทุกวันอาทิตย์ มีสาธุชนทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่นได้เข้ามาศึกษาธรรมะเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งสถานที่เริ่มคับแคบลงทางคณะกรรมการศูนย์ปฏิบัติธรรมจึงมีมติว่าจะต้องหาสถานที่เช่าใหม่ที่กว้างกว่านี้ในการทำงานพระพุทธศาสนา และหลังจากนั้นในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงได้เช่าสถานที่ปฏิบัติธรรมแห่งที่ ๒ ซึ่งอยู่ไม่ห่างจากสถานที่ปฏิบัติธรรมแห่งแรกมากนัก เป็นอาคารชื่อว่า คาเนะโกะ ซึ่งมีขนาดกว้างขวางและใหญ่กว่าเดิมสามารถรองรับสาธุชนได้กว่า ๑๐๐ ท่าน และได้ใช้สถานที่ปฏิบัติธรรมแห่งที่ ๒ นี้จัดงานบุญและปฏิบัติธรรมมาอย่างต่อเนื่อง มีการเทศน์สอนและปฏิบัติธรรมทุกวันอาทิตย์ทำให้มีสาธุชนเพิ่มขึ้นมาอย่างรวดเร็ว ทำให้สาธุชนที่มาปฏิบัติธรรมมากขึ้นจนแน่นเต็มห้องปฏิบัติธรรม ทำให้ในการจัดงานบุญใหญ่แต่ละครั้ง จึงต้องจัดงานนอกสถานที่โดยเช่าสถานที่ของทางราชการชื่อว่า อะคะบะเนะคัยคัง ซึ่งเป็นหอประชุมใหญ่ในการจัดงาน ซึ่งงานบุญใหญ่แต่ละครั้งจะมีญาติโยมเดินทางมาบำเพ็ญบุญเป็นจำนวนมากกว่าพันคน จึงมีความคิดกันว่าจะต้องหาสถานที่ถาวรในการสร้างวัดในประเทศญี่ปุ่นขึ้นมา หลังจากนั้น ญาติโยมสาธุชนต่างเรียกร้องให้มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติธรรม ที่ถาวรที่ไม่ต้องเช่าอีก โดยให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ และจากความร่วมมือร่วมใจของทุก ๆ ท่านที่ช่วยกันสนับสนุน ในที่สุดในเดือนมีนาคม พ.ศ.๒๕๔๓ จึงได้จัดซื้ออาคารพาณิชย์ ๖ ชั้นเป็นอาคารคอนกรีต ซึ่งมีพื้นที่อาคารรวมประมาณ ๑,๔๐๐ ตารางเมตร อยู่ที่เขตอะระคะวะ ตั้งอยู่ใจกลางกรุงโตเกียว และได้ทำการปรับปรุงพื้นที่ภายในอาคารให้เหมาะในการใช้เป็นที่พักปฏิบัติธรรม จนกลายเป็นศูนย์ปฏิบัติธรรมแห่งที่ ๓ ซึ่งได้จัดพิธีเปิดสถานที่ปฏิบัติธรรมอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๓ โดยได้รับเกียรติจากอัครราชทูตที่ปรึกษาฝ่ายอุตสาหกรรมของประเทศไทย คุณณนง อิงคะวะระ เป็นประธานในพิธีเปิดงานและได้รับเกียรติจากหัวหน้าของหมู่บ้านเซตะกะวะมาเป็นตัวแทนของชาวญี่ปุ่นในการกล่าวคำแสดงความยินดีและเป็นประธานเปิดงานด้วย โดยศูนย์ปฏิบัติธรรมแห่งที่ ๓ นี้ มีชื่อเป็นภาษาญี่ปุ่นว่า “KOKUSAIHOSHINMEISOU CENTER” มีชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “DHAMMAKAYA MEDITATION CENTER OF JAPAN” แต่จะเป็นที่รู้จักของชาวไทยในชื่อว่า “ศูนย์ปฏิบัติธรรมโตเกียว”

ต่อมาในวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ปี พ.ศ.๒๕๕๕ ศูนย์ปฏิบัติธรรมโตเกียวได้รับอนุมัติให้เป็นองค์กรศาสนาโดยได้รับการรับรองจากผู้ว่าราชการจังหวัดโตเกียว ทำให้ได้รับการจดทะเบียนเป็นองค์กรนิติบุคคลทางพระพุทธศาสนาอย่างเป็นทางการและเป็นวัดไทยแห่งแรกในประเทศญี่ปุ่นที่ได้รับการรับรองจากทางหน่วยงานราชการเพราะด้วยความร่วมแรงร่วมใจกันของสาธุชน และคณะพระภิกษุสงฆ์ โดยใช้ชื่อเป็นภาษาญี่ปุ่นว่า “SHUKYOHOJIN THAIKOKUDHAMMAKAI JIIN” ซึ่งเป็นการก่อตั้งศูนย์ปฏิบัติธรรมถาวรแห่งแรกในประเทศญี่ปุ่น

ต่อมาในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้รับความเมตตาจากพระเดชพระคุณพระราชนวาวาสุทธิ (หลวงพ่อดมฺชโย) เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย ได้เมตตาให้ยกระดับให้สถานที่ปฏิบัติธรรมที่ใช้ชื่อ “ศูนย์ปฏิบัติธรรม” นำหน้าและเป็นสถานปฏิบัติธรรมถาวรในประเทศญี่ปุ่น ให้เปลี่ยนเป็น “วัดพระธรรมกาย” นำหน้าแทน จึงได้ใช้ชื่อเป็น “วัดพระธรรมกายโตเกียว” จนถึงปัจจุบันนี้

เมื่อพระพุทธศาสนาได้เริ่มต้นปักหลักในประเทศญี่ปุ่นแล้ว ญาติโยมที่อาศัยอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ได้ร่วมแรงร่วมใจกัน เช่าสถานที่เพื่อจัดงานบูชาข้าวพระพุทธเจ้าทุกวันอาทิตย์ต้นเดือน โดยนิมนต์พระภิกษุมาร่วมทุกวันอาทิตย์ต้นเดือน และวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเป็นประจำ จนกระทั่งญาติโยมต่างมีศรัทธาในพระพุทธศาสนามากขึ้นเรื่อยๆ รวมทั้งจำนวนญาติโยมที่มาร่วมงานก็เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จึงได้มีการนิมนต์พระภิกษุจากวัดพระธรรมกายมาอยู่จำพรรษาโดยการเช่าสถานที่และเมื่อมีความพร้อมจึงได้ซื้ออาคารและสถานที่ที่เหมาะสมสร้างเป็นวัดพระธรรมกายในปัจจุบันนี้ซึ่งมีวัดสาขาของวัดพระธรรมกายดังนี้คือ

วัดพระธรรมกายโอซาก้า เปิดเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๕๓

วัดพระธรรมกายนางาโนะ เปิดเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

วัดพระธรรมกายโทชิหิชิ เปิดเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๕๗

วัดพระธรรมกายคานากาว่า เปิดเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗

วัดพระธรรมกายอิบารากิ เปิดเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๙

วัดภวนาไซตะมะ เปิดเมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๑

วัดภวานายามาชิ เปิดเมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒

วัดภวานานาโกย่า เปิดเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔

วัดปากน้ำญี่ปุ่น จังหวัดชิมาะ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

วัดปากน้ำญี่ปุ่นเป็นวัดพระสงฆ์ไทยแห่งแรกในญี่ปุ่นที่สร้างขึ้นโดยกำลังศรัทธาของพุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทยและชาวญี่ปุ่น เพื่อให้เป็นศูนย์รวมจิตใจ และที่บำเพ็ญทานการกุศล รวมทั้งเป็นสถานที่เผยแผ่หลักธรรมคำสั่งสอนในพระพุทธศาสนาและศิลปวัฒนธรรมไทย

สำหรับประวัติการก่อสร้างนั้นในปลายปี พ.ศ.๒๕๓๙ ได้มีการเริ่มซื้อที่ดินจัดสร้างวัด และบูรณะซ่อมแซมอาคารในปี พ.ศ.๒๕๔๐ และในปลายปีเดียวกันได้เริ่มมีพระสงฆ์จำนวน ๕ รูป มาอยู่จำพรรษา ในปีต่อมา มีการซื้อที่ดินหน้าวัดเพิ่มเติม เพื่อที่จะทำการจัดสร้างพระอุโบสถ ปลายปี พ.ศ.๒๕๔๑ มีการวางศิลาฤกษ์อุโบสถ และจัดการทอดกฐิน ในครั้งแรกซื้อที่ดินเพื่อสร้างวัดปากน้ำญี่ปุ่นมีพื้นที่ทั้งหมด ๗ ไร่เศษ ประกอบด้วยอาคารต่าง ๆ ดังนี้

๑) อาคารพระมงคลเทพมุนี เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น หลังใหญ่ใช้เป็นศาลาการเปรียญ

๒) อาคารสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๕ ชั้น ชั้นละ ๑๐ ห้อง รวมทั้งหมด ๕๐ ห้อง ใช้เป็นสถานที่พัก

๓) อาคารสามัคคีรังสฤษฎ์ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ๒ ชั้น ชั้นละ ๕ ห้อง รวมทั้งหมด ๑๐ ห้อง ใช้เป็นกุฏิที่พักสงฆ์

๔) อาคารพิมิตติยารักษ์ เป็นอาคารชั้นเดียว ใช้เป็นกุฏิเจ้าอาวาส

๕) อาคารสัคคโสภณ เป็นอาคารชั้น ใช้เป็นสำนักงาน เป็นโรงครัว เป็นที่ฉันภัตตาหารและเป็นสถานที่บำเพ็ญกุศล

อาคารทุกหลังของวัดปากน้ำเป็นอาคารที่มีอยู่เดิม เพียงแต่ได้ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมต่อการประโยชน์ในพระพุทธศาสนา

ในปี พ.ศ.๒๕๔๒ เจ้าอาวาสวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ และวัดปากน้ำญี่ปุ่น ประเทศญี่ปุ่น พระมหารัชมังคลาจารย์ ได้มีการจัดการสร้างอุโบสถเพื่อเป็นการถวายเป็นพระราชกุศลเฉลิมพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในวโรกาสที่ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา และขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตอัญเชิญพระปรมาภิไธยย่อ ภปร. กับพระนามาภิไธยย่อ สก. และตราสัญลักษณ์พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ ประดิษฐานไว้ที่หน้าบัน ๓ ด้านของจตุรมุข เพื่อเป็นเครื่องอนุสรณ์ถึงวโรกาสอันพิเศษนี้

ปัจจุบัน วัดปากน้ำญี่ปุ่น มีความพร้อมในการเป็นวัดแบบไทย ซึ่งเป็นศูนย์กลางรวมใจของพุทธศาสนิกชนในญี่ปุ่นและมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนความสัมพันธ์ของชาวไทยอยู่เป็นนิจ อีกทั้งยังได้ดำเนินกิจกรรมบริการชุมชนไทย ร่วมกับสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียวอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นการจัดบริการกงสุลสัญจร โครงการฝึกอบรมนวดแผนไทย โครงการฝึกอาชีพ แกะสลักผลไม้ และประกอบอาหารไทย และเปิดสอนภาษาไทยสำหรับชาวไทยหรือชาวญี่ปุ่นที่มีความสนใจ **ปัจจุบันที่อยู่คือ ๒๙๔-๑ NAKANO NARITA-SHI CHIBA-KEN** และได้มีการซื้อที่ดินเพิ่มเติมด้านหลังและด้านข้าง เพื่อใช้เป็นที่จอดรถ และมีการเพิ่มเติมก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างจากเดิมด้วย โดยปัจจุบันมีพื้นที่ประมาณ ๑๕ ไร่

พระสงฆ์ที่จำพรรษา ณ วัดปากน้ำญีปุ่น ปี ๒๕๕๖

๑. พระวิเทศโพธิคุณ (ผดุงศักดิ์ สุวโส)
๒. พระครูวิเทศวโรทัย (พะเต็ด จันทโชโต)
๓. พระมหาสงการณ์ อธิจิตโต
๔. พระครูใบฎีกาภูษิต (ภูษิต คุณภูสิต)
๕. พระมหาสุริยัน สุวณณวิสุโท

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. ประเทศญีปุ่นมีวัฒนธรรมหลายอย่างที่ควรนำมาศึกษาวางรากฐานสร้างเด็กเยาวชนไทยให้มีระเบียบวินัย โดยศึกษาจากวัฒนธรรมที่น่าสนใจ อาทิ

- วัฒนธรรมการเคารพระเบียบ เคารพกฎหมาย กติกาทางสังคม
- วัฒนธรรมการรักษาความสะอาดถนนบ้านเมืองและภูมิทัศน์ของเมือง
- วัฒนธรรมการรักษาธรรมชาติ รักษาสิ่งแวดล้อม ป่าไม้ ทะเล แม่น้ำ แหล่งท่องเที่ยว

โบราณสถาน โบราณวัตถุ

- วัฒนธรรมความซื่อสัตย์ สุจริต ความหมั่นเพียร การอ่านหนังสือ
- วัฒนธรรมประชาธิปไตย เคารพเสียงส่วนใหญ่ และเคารพเสียงข้างน้อย รวมทั้งส่วน

อื่น ๆ

- วัฒนธรรมในการเคารพทางศาสนาให้มีสิทธิทุกศาสนา

๒. พระธรรมทูตขอให้คณะกรรมการพิจารณาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องงบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาลไม่เพียงพอต่อการสนับสนุนภารกิจการดำเนินการ รวมทั้งการเผยแพร่ศาสนาในส่วนของการได้รับอนุญาตให้เข้าประเทศ (วีซ่า) ต่อครั้งไม่เกิน ๖ เดือน เป็นปัญหาที่สำคัญต่อการดำเนินการเผยแพร่ของพระสงฆ์และบุคลากร

๓. สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงโตเกียว ประเทศญีปุ่น ขอให้คณะกรรมการติดตามและแก้ไขปัญหาคาร้งเรียนหนังสือการ์ตูนเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาซึ่งมีการพิมพ์และจำหน่ายในประเทศญีปุ่น ทั้งนี้ เอกอัครราชทูตไทยมีความห่วงใยในส่วนของการซื้อลิขสิทธิ์มาพิมพ์และจำหน่ายเป็นภาษาไทย โดยมีพุทธศาสนิกชนในประเทศไทยออกมาประท้วงมีความเหมาะสมหรือไม่

๔. วัดปากน้ำญีปุ่น ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดชิบะ กรุงโตเกียว เป็นวัดไทยที่มีอุโบสถ ศาลาการเปรียญและสิ่งก่อสร้างที่มีเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรมไทย เป็นศูนย์กลางที่พุทธศาสนิกชนชาวไทยในประเทศญีปุ่นไปบวชชีพราหมณ์ถือศีลแปด และปฏิบัติธรรมในช่วงเทศกาลวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรจะได้ประสานงานการให้ความร่วมมือและสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมไทย

๕. เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กันยายน – วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

ผลการศึกษาดูงาน

สาธารณรัฐสิงคโปร์

คณะกรรมการธิการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม นำโดยนายสันตศรัศย์ จรุงญู งามพิเชษฐ์ ประธานคณะกรรมการธิการ พร้อมคณะ ได้เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กันยายน – วันพุธที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อเข้ากราบนมัสการเจ้าอาวาสวัดอานันทเมตตยาราม ประธานสมัชชาสงฆ์ไทยในสาธารณรัฐสิงคโปร์ เพื่อรับฟังแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของคณะพระธรรมทูต ตลอดจนรับฟังปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน

๒. เพื่อเข้ากราบนมัสการเจ้าอาวาสวัดพุทธจักรรัตนาราม เพื่อรับฟังแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของคณะพระธรรมทูต ตลอดจนรับฟังปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน

๓. เพื่อเข้ากราบนมัสการเจ้าอาวาสวัดพุทธสันติธรรม เพื่อรับฟังแนวทางการเผยแผ่พระพุทธศาสนาของคณะพระธรรมทูต ตลอดจนรับฟังปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน

ในการนี้ คณะกรรมการธิการขอแนะนำเสนอรายงานการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์โดยสรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

วัดอานันทเมตตยาราม เป็นวัดพุทธนิกายเถรวาทซึ่งเป็นวัดไทยที่เก่าแก่ที่สุดในสิงคโปร์ ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๖๖ บนพื้นที่ ๑๘,๓๑๗ ตารางฟุต ปฏิสังขรณ์ใหม่เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ เป็นวัดที่มีมาก่อนการตั้งเป็นสาธารณรัฐสิงคโปร์ เพราะขณะสร้างวัดแห่งนี้ เกาะสิงคโปร์ยังเป็นเพียงส่วนหนึ่งของสหพันธรัฐมาเลเซีย ซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษอีกทอดหนึ่ง วัดอานันทเมตตยาราม ตั้งอยู่บนเนินเขาดินสีแดง ที่ภาษามลายูเรียกว่า จาลัน บูกิตเมรธา ที่แปลว่า ถนนภูเขาดินแดง โดยมีพระธรรมรัตนบัณฑิต (หลวงพ่อบุญส ฐมมรตฺโน) เป็นผู้เริ่มก่อตั้งและเจ้าอาวาสรูปแรก อันเป็นไปตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ที่ทรงซื้อที่ดิน ๒ แปลง (ตรงบริเวณสถานทูตปัจจุบัน) โดยแปลงหนึ่งมีพระราชประสงค์ให้จัดทำเป็นสถานทูต อีกแปลงหนึ่งให้จัดสร้างเป็นวัดพุทธศาสนาแบบไทย จนมาถึงท่านเจ้าคุณพระเทพสิทธิวิเทศ รูปปัจจุบันที่ท่านเข้ามาดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาส เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ และพัฒนาวัด ปรับปรุง รวมทั้งดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมและรักษาศรัทธาชาวพุทธไทยและสิงคโปร์นับแต่เข้ามาอยู่ปฏิบัติศาสนกิจเมื่อมีวัดและพระสงฆ์อยู่อาศัยมากขึ้นในสิงคโปร์ จึงได้จัดตั้งสมัชชาสงฆ์ไทยในสาธารณรัฐสิงคโปร์เพื่อส่งเสริมให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยสำหรับการปกครองพระสงฆ์ที่อยู่อาศัยประจำอยู่ในสิงคโปร์

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ GARDEN BY THE BAY

Garden by the Bay เป็นสวนที่ใหญ่ที่สุดในสิงคโปร์ และเป็นศูนย์กลางในโครงการพัฒนา Marina Bay อย่างต่อเนื่อง บริหารโครงการโดยคณะกรรมการดูแลอุทยานแห่งชาติ (National Park) ของรัฐบาลสิงคโปร์ ประกอบไปด้วย สองส่วน คือ the Flower Dome และ Cloud Forest ภายในสวนยังประกอบไปด้วยสวนในแบบต่างๆ เช่น สวนแบบพืชสวน (Horticulture) , Heritage Garden รวบรวมพันธุ์ไม้ต่าง ๆ จากทั่วโลก ออกแบบ และควบคุมงานโดยบริษัทภูมิสถาปัตย์ของอังกฤษ และหนึ่งในไฮไลท์ของสถานที่นี้ ที่จะดึงดูดความสนใจของผู้คนก็คือ Supertrees ซึ่งเป็นโครงสร้างที่ทำเป็นรูปต้นไม้มีความสูงตั้งแต่ ๒๕ เมตร ถึง ๕๐ เมตร หรือประมาณตึกสูง ๙ ชั้น ถึง ๑๖ ชั้นนั่นเอง ในสวนจะมีเจ้า Supertrees นี้ทั้งหมด ๑๘ ต้น โดยใช้ระบบสวนแนวตั้ง ปลูกลำต้นไม้ที่เป็นพืชเมืองร้อน ทั้งไม้ดอกไม้ประดับ และเฟิร์น ในเวลากลางวันลำต้นไม้ยักษ์เหล่านี้ก็จะช่วยให้ร่มเงา และความเย็นชุ่มชื้นไปทั่วบริเวณสวนตรงนั้น และเมื่อตกกลางคืน ลำต้นไม้ยักษ์เหล่านี้ก็จะงดงามไปด้วยสีอันสวยงามจากแสงไฟที่ออกแบบมาเป็นพิเศษ ลำต้นไม้เหล่านี้ จะติดตั้งแผงพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อสร้างไฟฟ้าให้กับตัวเองในการให้แสงสว่างยามค่ำคืน ตลอดจนหล่อเลี้ยงระบบน้ำที่จะให้ความเย็นกับบริเวณโดยรอบจะมีทางเดินยกระดับเชื่อมต่อ Super trees แต่ละต้น นักท่องเที่ยวจึงสามารถมองเห็นบริเวณสวนโดยรอบจากที่สูงและบนต้นไม้สูง ๕๐ เมตร จะมีจุดชมวิวที่สามารถมองเห็นวิวของอ่าวแบบพาโนรามา

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ วัดพระเชี้ยวแก้ว

วัดพระเชี้ยวแก้ว สร้างขึ้นเพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระเชี้ยวแก้วของพระพุทธเจ้า โดยมีสถาปัตยกรรมตามแบบของราชวงศ์ถัง วางศิลาฤกษ์ครั้งแรกเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๐๐๕ และใช้ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างทั้งหมดราว ๖๒ ล้านบาท

พระเชี้ยวแก้วที่นำมาประดิษฐานที่วัดแห่งนี้พบเมื่อปี ๑๙๘๐ ณ สลุปแห่งหนึ่งซึ่งพังทลายลงมาในประเทศพม่า ประตูทางเข้าไปภายในวัดเรียกว่า Mountain Gate ซึ่งเป็นช่องประตูไม้ขนาดใหญ่ สีแดง ๓ ช่องตามแบบสถาปัตยกรรมในแบบฉบับของราชวงศ์ถัง ประตูนี้สร้างตามแบบฉบับจีนโบราณ คือมีเสาไม้ขนาดใหญ่เพื่อเป็นโครงสร้างหลัก และใช้การเข้าลิ้นในการยึดตัวสลักก่อสร้างเข้าไว้ด้วยกันและไม่ใช้ตะปู หลังคาและเพดาน สร้างโดยวิธีเข้าลิ้นเช่นเดียวกัน ส่วนกระเบื้องตรงหลังคานั้นเป็นกระเบื้องในแบบของญี่ปุ่นที่ได้รับการออกแบบและมีกรรมวิธีการผลิตพิเศษให้มีความแข็งแรงและกันน้ำ เพื่อให้เหมาะสม

กับภูมิประเทศของสิงคโปร์ ภายในมีห้องโถงที่เรียกว่า "Dharma Hall" ที่มีพระ Bodhisattva Avalokitesvara ในอิริยาบถประทับนั่งเป็นประธาน กำแพงด้านข้างทั้งสองด้านของ Dharma Hall มีพระพุทธรูปแบบจีนในซุ้มองค์เล็กอยู่โดยรอบ และพระพุทธรูปเหล่านี้จะอยู่ในอิริยาบถต่าง ๆ กัน รอบ ๆ ซุ้มจะมีพระพุทธรูปขนาดเล็กมากอยู่โดยรอบอีกชั้นหนึ่ง บนกำแพงที่ Dharma Hall ด้านหลัง มีเทพของชาวจีนปางต่าง ๆ รายล้อมอยู่ กลางห้องโถงเป็นที่ประดิษฐานเทพองค์หนึ่ง ซึ่งนั่งเป็นประธาน และมีประติมากรรมขององค์กรกษณาบข้าง

ชั้นที่ ๒-๓ ของวัดเป็นที่ตั้งของพิพิธภัณฑ์ ที่จัดแสดงโบราณวัตถุที่สำคัญของพระพุทธศาสนา และของวัด เช่น ธรรมะและคำสอนของพระพุทธองค์ที่เป็น คัมภีร์ เป็นต้น

ชั้นที่ ๔ เรียกว่า The Sacred Buddha Tooth Relic Chamber เป็นที่ตั้งแสดงพระเขี้ยวแก้ว พระเขี้ยวแก้วประดิษฐานอยู่ในสถูปเล็กๆภายใต้สิ่งๆที่เหมือนกระโถมสีทอง และมีกระจกใสกันไม่ให้ผู้ใดเข้าไปภายในได้ ยกเว้นพระชั้นผู้ใหญ่เท่านั้น ด้านหนึ่งของห้องโถง จัดให้เป็นสถานที่ที่ผู้เลื่อมใสสามารถมานั่งสมาธิได้

ชั้นบนสุดของอาคาร เป็นที่ตั้งของวิหารพระพุทธรูปหมื่นองค์ หรือ Ten Thousand Buddhas Pagoda โดยมีสวนไม้ดอกสวยๆอยู่รอบๆวิหาร ตรงกลางด้านในของวิหารจะมีกงล้อมนต์ หรือ Vairocana Buddha Prayer Wheel ตั้งอยู่ กงล้อมนต์นี้เดิมคือชั้นหนังสือธรรมะแบบหมุน เพื่อให้ช่วยในการค้นหาหนังสือเล่มที่ต้องการ

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ลิตเติ้ลอินเดีย

ลิตเติ้ลอินเดีย (Little India) เป็นพื้นที่ซึ่งมีกลิ่นอายของเครื่องเทศ มาลัยดอกมะลิ ชุมสมบัติ เครื่องเงิน เครื่องทองเหลือง งานแกะสลักไม้ และผ้าไหมสำหรับสตรีสวยงามน่ามอง

ชาวอินเดียกลุ่มแรกที่ตั้งถิ่นฐานในประเทศสิงคโปร์เดินทางมาที่นี้ในฐานะลูกน้องและทหารของเซอร์ สแตมฟอร์ด แรฟเฟิล ในปี ค.ศ. ๑๘๑๙ ต่อมา ปลายศตวรรษที่ ๑๙ มีชาวอินเดียจำนวนมากอพยพเข้ามาหางานทำที่นี่ บางคนก็ทำงานกรรมกรสร้างถนน หรือทำหน้าที่บริการสาธารณะในตำแหน่งต่างๆ กัน

ปัจจุบันลิตเติ้ลอินเดีย เป็นศูนย์กลางของชุมชนชาวอินเดียในสิงคโปร์ ถนนที่เต็มไปด้วยกลิ่นเครื่องเทศสายนี้มีเครื่องเพชรพลอยสโตร์อินเดีย มาลัยดอกมะลิ และผ้าไหมสำหรับเป็นจำนวนมาก เริ่มตั้งแต่เท็กก้าเซ็นเตอร์ (Tekka Centre) และลิตเติ้ลอินเดียอาเคด (Little India Arcade) ที่กว้างใหญ่ ไปจนถึงร้านค้าขนาดเล็ก ลิตเติ้ลอินเดียแห่งนี้เต็มไปด้วยสิ่งน่าสนใจ นอกจากนี้ ระหว่างช่วงเทศกาลดีปาวาลี (ปกติแล้วจัดขึ้นในเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน) ซึ่งก็คืองานแห่งแสงสว่างของชาวอินเดีย ที่นี่จะกลายเป็นแดนสวรรค์ของถนนอันสว่างไสวที่ประดับประดาอย่างงดงามและเต็มไปด้วยผู้คนจำนวนมากที่มาเลือกซื้อสินค้าจะสังเกตเห็นความศรัทธาของเหล่าสาวกในระหว่างพิธีกรรมไทยพุซาม (Thaipusam) อันมีสีสัน ซึ่งจัดขึ้นในเดือนมกราคมและเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี

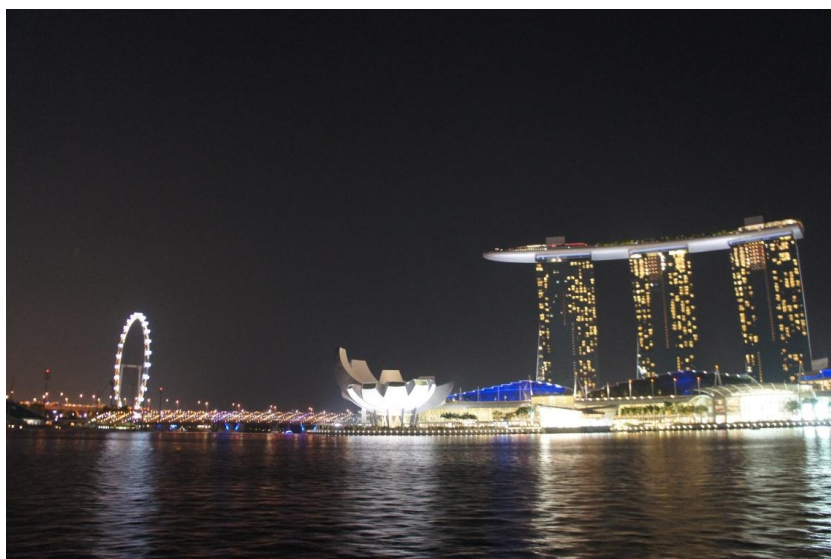
ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

๑. คณะกรรมการเดินทางเข้ามัสการท่านเจ้าคุณพระปัญญาธรรมวิเทศ รักษาการเจ้าอาวาสวัดอานันทเมตยาราม พระครูอานันทกิจจานุกูล เจ้าอาวาส วัดพุทธจักรรัตนาราม และ พระครูสันติธรรมพิทักษ์ พระธรรมทูตสายต่างประเทศ รุ่นที่ ๕ เจ้าอาวาสวัดพุทธสันติสุข เพื่อถวายภัตตาหารเพลและจตุปัจจัยแด่พระภิกษุสงฆ์

๒. คณะกรรมการ เดินทางเข้าเยี่ยมคารวะนายมารุต จิตรปฎิมา เอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐสิงคโปร์ และเจ้าหน้าที่ประจำสถานเอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐสิงคโปร์ เพื่อร่วมรับประทานอาหารและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นงานด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม พร้อมกันนี้ ได้มอบพระแก้วมรกตองค์จำลองเป็นของที่ระลึก

๓. คณะกรรมการเดินทางไปศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมชาวสิงคโปร์ ที่อาศัยอยู่ในบริเวณริมแม่น้ำ ซึ่งมีการจัดระเบียบของสองฝั่งแม่น้ำอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย อาคารร้านค้าและที่พักมีความสวยงามโดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ สามารถส่งเสริมภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวให้กับประเทศโดยรวม เมื่อเปรียบเทียบกับวิถีชีวิตของชาวไทยริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาที่มีความเป็นอยู่อย่างแออัดแล้ว

สมควรนำวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวสิงคโปร์ ซึ่งอาศัยในบริเวณริมแม่น้ำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวไทยริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อสร้างความโดดเด่นและสวยงามให้แก่ประเทศไทยในอนาคต โดยจะต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคเอกชนที่ประกอบการเกี่ยวกับร้านค้าริมแม่น้ำ รวมทั้งประชาชนที่อาศัยอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อฟื้นฟูวิถีชีวิตริมแม่น้ำเจ้าพระยาให้มีความโดดเด่นและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไป

๔. คณะกรรมการการเดินทางไปศึกษาดูงานได้พบว่า การรักษาความสะอาดของภูมิทัศน์ที่สวยงาม สะอาดทั้งถนน ลำคลองและสถานที่อื่นๆ โดยให้ประชาชนมีจิตสำนึกรับผิดชอบ เคารพกฎหมาย เคารพระเบียบวินัย โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำลำคลองที่สะอาด

สาธารณรัฐสิงคโปร์เป็น ๑ ใน ๑๐ ประเทศอาเซียนที่ได้บูรณาการจนประสบผลสำเร็จทั้งในด้านการพัฒนาคน สังคมและประเทศชาติ ด้วยเหตุปัจจัยหลัก ๆ คือ ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารประเทศและหลักกฎหมาย สมควรนำมาพัฒนาประเทศไทยในอนาคต

ภาคผนวก

รายชื่อเจ้าหน้าที่ประจำคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

๑. นายบำรุง พันธุ์อุบล	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการฯ
๒. นางเยาวลักษณ์ วัฒนงาม	วิทยากรชำนาญพิเศษ
๓. นายธรรมนุญ มากเสมอ	วิทยากรปฏิบัติการ
๔. นายศุภรัตน์ ศรีดีแก้ว	วิทยากรปฏิบัติการ
๕. นายภูมิ บุตรเพ็ง	นิติกรชำนาญการ
๖. นายธนปรัชญ์ คงปาน	นิติกรชำนาญการ
๗. นางสาวรังสิมา จินเจริญ	นิติกรชำนาญการ
๘. นายกมล กลิ่นรำพึง	นิติกรปฏิบัติการ
๙. นางอุไรพร ตะก้อง	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๐. นางสาวศิริโฉม อนันตชัย	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
๑๑. นายเชาวฤทธิ์ ทรัพย์รุ่งโรจน์	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลปฏิบัติงาน

ด้วยศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมล้ำเลิศ
ต้นกำเนิดของมนุษย์สບสุขสานต์
มีศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมประจำมาน
สร้างโลกให้เป็นบ้านวิมานทอง